

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 11 lutego 2020 r.

Poz. 730

SPRAWOZDANIE NR 1 STAROSTY SANDOMIERSKIEGO

z dnia 30 stycznia 2020 r.

z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku wraz z informacją o realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego” na terenie powiatu sandomierskiego za 2019 rok

Na podstawie art. 38b ust. 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 poz. 511 z późn. zm.) Starosta Sandomierski składa sprawozdanie z działalności komisji za rok 2019.

DZIAŁ I.

Sprawozdanie z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w 2019 roku.

W celu realizacji zadań w zakresie zwierzchnictwa nad państwowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz zgodnie z art. 38a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym i Zarządzeniem Nr 2/2017 Starosty Sandomierskiego z dnia 16 stycznia 2017 roku w sprawie powołania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, zmienionym Zarządzeniami Nr 62/2018 z dnia 11 grudnia 2018 roku i 63/2018 z dnia 18 grudnia Starosty Sandomierskiego, została powołana Komisja Bezpieczeństwa i Porządku.

Zgodnie z przyjętą zasadą pracy, posiedzenia Komisji Bezpieczeństwa i Porządku odbywały się w zależności od potrzeb. W 2019 roku zwołano 2 posiedzenia.

Pierwsze posiedzenie odbyło się w dniu 22 lutego 2019 roku. Pan Marcin Piwnik – Starosta Sandomierski przedstawił program spotkania, a następnie poinformował, że z uwagi na potrzebę przedstawienia pod obrady pierwszej Sesji Rady Powiatu w roku 2019 sprawozdania z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku wraz z informacją z realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego za 2018 rok zaistniała konieczność przygotowania tych materiałów. Należy nadmienić, że wszystkie instytucje przysłały obszerne pisemne informacje o podejmowanych działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego. Pan P. Cencek, pracownik Referatu Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych tut. Starostwa po analizie nadesłanych materiałów przygotował sprawozdanie za 2018 rok, a następnie szczegółowo zreferował zagadnienia jakie zostały zawarte w przygotowanym sprawozdaniu wraz z uwzględnieniem najważniejszych podejmowanych działań i efektów jakie uzyskano w tym względzie. Po wysłuchaniu informacji oraz w wyniku przeprowadzonej dyskusji, a także po wysłuchaniu wyjaśnień, członkowie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku jednogłośnie zaakceptowali przedstawione sprawozdanie z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku za 2018 rok wraz z informacją z realizacji „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”. Głos ponownie zabrał Starosta, który poinformował, że została przygotowana publikacja na temat uzależnień w szkołach średnich na terenie naszego powiatu. Opracowanie to przygotowali wykładowcy

z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, trafi ona do szkół średnich i do osób pracujących z dziećmi na terenie powiatu sandomierskiego.

Kolejnym referującym był Pan Krzysztof Sobiecki - Dyrektor Zarządu Zlewni w Sandomierzu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Poinformował, że od 2019 roku wały przeciwpowodziowe będą koszone dwa razy, również dwa razy w roku będą przeprowadzane przeglądy urządzeń przeciwpowodziowych (wały, śluzy). Ponadto będą prowadzone badania techniczne wałów co 5 lat. W jego ocenie stan wałów na terenie powiatu sandomierskiego jest dobry, a w niektórych miejscach dostateczny. W nadzorze Zarządu Zlewni w Sandomierzu PGW Wody Polskie znajdują się również zbiorniki wodne Chańcza i Szymanowice. Kontrole tych zbiorników prowadzone są na bieżąco przez pracowników oraz przez firmy zewnętrzne wyłaniane w ramach przetargu. W tym roku ma powstać w ramach PGW Wody Polskie Grupa Wsparcia Technicznego, która ma świadczyć bieżące naprawy i usuwać awarie. Ponadto w każdym Zarządzie Zlewni istnieje Zespół Operacyjny Ochrony Powodziowej.

Kolejne posiedzenie Komisji Bezpieczeństwa i Porządku odbyło się w dniu 12 grudnia 2019 r.. Pan Piotr Krytusa, Komendant Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu w swoim wystąpieniu szczegółowo omówił Informację o stanie bezpieczeństwa powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej w 2019 roku. Członkowie Komisji pozytywnie zaopiniowali informację o stanie bezpieczeństwa powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej w 2019 roku.

Kolejnym referującym była Pani Bernadeta Ślęzak – Skarbnik Powiatu, która w swoim wystąpieniu przedstawiła projekt budżetu powiatu w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na 2020 rok. Poinformowała, że kwota w wysokości 5 828 455 zł przeznaczona będzie dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu.

Ponadto zgodnie z artykułem 26 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, tworzy się rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego i rezerwa ta w projekcie budżetu na 2020 rok wynosi 170 000 zł.

Głos zabrał Pan Marcin Piwnik – Starosta Sandomierski, który poinformował, że kończy się trzyletnia kadencja Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dlatego też podziękował wszystkim członkom KBiP za pełną zaangażowania pracę w zapewnieniu bezpieczeństwa, ładu i porządku publicznego na rzecz społeczności powiatu sandomierskiego.

DZIAŁ II.

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego za 2019 rok.

Powiatowy Program Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Nr XXX/190/2002 z dnia 26 czerwca 2002 roku, określający istotne zagrożenia dotyczące terenu powiatu sandomierskiego oraz przyjęty harmonogram realizacyjny wskazujący kierunki działań zapobiegawczych był w pełni realizowany przez zainteresowane instytucje w 2019 roku. W swojej bieżącej działalności Komisja Bezpieczeństwa i Porządku inspirowała realizatorów programu do podejmowania nowych działań inwestycyjnych, organizacyjnych i profilaktyczno – edukacyjnych oraz do ciągłego zwiększania aktywności. Jednostki realizujące program bezpieczeństwa dzięki wprowadzanym systematycznie zmianom organizacyjnym oraz podejmowanym działaniom zapobiegawczym i pozyskiwanym środkom finansowym, a także dzięki dużej aktywności, uzyskały bardzo dobre efekty w swojej pracy.

1. Podstawowym założeniem sandomierskiej Policji na rok 2019 było utrzymanie wysokiego poziomu społecznego poczucia bezpieczeństwa i wzrostu poziomu zaufania obywateli do Policji.

Od lat sandomierscy policjanci starają się realizować oczekiwania lokalnego społeczeństwa wyrażające się zapewnieniem m.in. poczucia bezpieczeństwa, ograniczaniem przestępczości, monitorowaniem patologii społecznych. Ważnym elementem w naszym działaniu jest szukanie nowych rozwiązań. Na bieżąco analizowany jest stan bezpieczeństwa, diagnozowane są zagrożenia i dysponowane są adekwatne siły i środki do służby, w zależności od potrzeb.

Na podstawie doświadczeń z lat ubiegłych, na rok 2019, Policja przyjęła do realizacji poniższe założenia:

- Zapewnienie bezpieczeństwa pieszym uczestnikom ruchu drogowego;

- „Walka z Patologiami Społecznymi Alkohol i Narkotyki – Przemoc Domowa”;
- Bezpieczeństwo osób starszych i prowadzenia rozmów o przestrzeganiu przed wyłudzeniami pieniędzy przez inne osoby metodą „Na Wnuczka”, „Na Policjanta”;
- Poprawę skuteczności w wykrywaniu sprawców z jednoczesnym dążeniem do odzyskiwania skradzionego mienia, zabezpieczenia składników majątkowych sprawców na poczet przyszłej kary;
- Ujawnianie nieletnich zagrożonych demoralizacją oraz popełniających czyny karalne, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z przestępczością narkotykową;
- Eliminowanie negatywnych zachowań takich jak wandalizm, wybryki chuligańskie, a także występujących w ruchu drogowym zagrożeń (nietrzeźwi, piractwo drogowe);
- Zapewnienie bezpieczeństwa w trakcie imprez sportowych przeważnie meczów piłki nożnej oraz przejazdów kibiców.

Wyniki uzyskane przez sandomierską Policję za rok 2019:

1) INFORMACJA O PRZESTĘPCZOŚCI W POWIECIE SANDOMIERSKIM

W 2019 roku ogółem w sprawach o przestępstwa wszczęto 966 postępowań przygotowawczych, natomiast w 2018 roku było wszczęte 976 postępowań, tj. o 10 postępowań mniej przy bardzo niewielkim spadku wykrywalności przestępczości o 0,3 % tj. z 83,3 % do 83,0 %.

W zakresie przestępczości stwierdzonej odnotowano w 2018 roku 957 przestępstw w roku 2019 stwierdzono 976 przestępstw czyli o 19 więcej.

Na ogólną liczbę wszczęć składają się również wszczęcia dot. przestępstw komunikacyjnych, których w 2019 roku odnotowano 140 tj. o 11 więcej niż w roku poprzednim gdzie było ich 129. Należy jednak zaznaczyć, że największą część wszczętych postępowań dot. przestępstw komunikacyjnych stanowią postępowania w sprawie kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości, których odnotowano 101 czyli o 13 więcej w stosunku do roku poprzedniego gdzie było ich 88.

W sprawach przestępstw o charakterze kryminalnym w 2018 roku wszczęto 658 postępowań przygotowawczych natomiast w 2019 roku wszczęto 610 postępowań tj. o 48 mniej niż w 2018 roku.

Nadmienić należy, że mniej więcej na takim samym poziomie pozostaje liczba wszczęć odnośnie artykułu dotyczącego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego. W zakresie przestępstw odnośnie uchylania się od obowiązku alimentacyjnego czyli art.209 KK w 2018 roku wszczęto z tego artykułu 203 postępowania natomiast w 2019 roku 207 postępowań czyli o 4 postępowania więcej. Odnotowano również kilka przestępstw z kategorii oszustwa popularnie znanego jako „na wnuczka” lecz sprawcy tego rodzaju przestępstw działają pod różną legendą „na policjanta”, „na administratora”, „na hydraulika” itp. Przestępstwa tego rodzaju charakteryzują się wykorzystywaniem naiwności starszych ludzi aby najpierw wzbudzić w nich zaufanie, a następnie wyłudzić od nich pieniądze.

Na uwagę zasługuje fakt, że w 2019 roku na terenie powiatu sandomierskiego w kilku kategoriach odnotowano spadek przestępstw kryminalnych zaliczanych w odczuciu społecznym do najbardziej uciążliwych przy utrzymaniu takiego samego poziomu wykrywalności. W kilku z tych przestępstw utrzymano poziom wykrywalności wobec 2018 roku. Przestępczość w 7 najcięższych gatunkowo kategoriach (kradzież, kradzież z włamaniem, bójki pobicia, rozbój, uszkodzenie mienia, uszczerbek na zdrowiu, kradzież samochodu) wszczęto 160 przestępstw, tj. o 19 mniej niż w 2018 roku przy niewielkim spadku wykrywalności w tych kategoriach o 4,3 punkty procentowe mniej niż w roku 2018. Na tle innych jednostek Policji województwa świętokrzyskiego jest to wysoki poziom wykrywalności przy jednoczesnym spadku dynamiki przestępstw.

Na podkreślenie skuteczności pracy Policji zasługuje fakt, że w przypadku przestępstw szczególnie uciążliwych dla społeczeństwa w niektórych kategoriach odnotowano spadek ich ilości, a w niektórych uzyskano wyższą wykrywalność. Spadek ilości przestępstw wszczętych odnotowano w przypadku kradzieży samochodu z 2 w 2018 roku do 1 w 2019 r. przy utrzymaniu tego samego poziomu wykrywalności w tej kategorii z 75,0%. Podobna sytuacja ma miejsce w kategorii bójka lub pobicie, gdzie można zauważyć spadek ilości przestępstw z 8 w 2018 roku do 6 w 2019 roku przy tym samym poziomie wykrywalności 100%. Spadek przestępstw odnotowano również w kategorii uszczerbek na zdrowiu których w 2018 roku było 22 przy wykrywalności 95,0% natomiast w 2019 roku było 16 przy

wykrywalności 93,3%. Taka samą ilość przestępstw w 2018 i 2019 roku tj. 72 odnotowano w kategorii kradzież cudzej rzeczy przy spadku wykrywalności z 58,7% w 2018 roku do 47,6% w 2019 roku. Również w kategorii uszkodzenie mienia odnotowano taką samą ilość przestępstw w 2018 i 2019 roku tj. 28 przy spadku wykrywalności z 58,3% w 2018 roku do 48% w 2019 roku. Na uwagę zasługuje spadek ilości przestępstw z kategorii kradzież z włamaniem których w 2018 roku było 46 natomiast w 2019 roku odnotowano 33 czyli o 13 mniej przy jednoczesnym znacznym wzroście wykrywalności z tej kategorii która w 2018 roku wynosiła 45,6% natomiast w 2019 roku wyniosła 56,6% tj. o 11% więcej.

Na uwagę zasługuje również fakt, że w 2019 roku wszczęto dwa przestępstwa dotyczące zgwałcenia, a które to przestępstwa ze względu na znamiona, charakter popełnienia czynu, osobę pokrzywdzonego oraz sferą intymną osób należałoby zaliczyć do kategorii jednego z najcięższych przestępstw. Doszło również do jednego najcięższego przestępstwa jakim jest zabójstwo. W roku 2018 odnotowano jedno zdarzenie z tej kategorii natomiast w 2019 roku odnotowano trzy takie zdarzenia.

Zdecydowaną walkę sandomierska Policja kontynuuje również w zakresie przestępczości narkotykowej, ujawniając 38 przestępstw zdefiniowanych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii tj. o dwa przestępstwa mniej w stosunku do roku poprzedniego. Większa liczba ujawnienia tego rodzaju przestępstw skutkowałą zatrzymaniem i zabezpieczeniem środków odurzających i psychoaktywnych, które nie trafiły na rynek jako oferowane do sprzedaży.

Łącznie Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu zabezpieczyła w 2019 roku :

- 675 gramów amfetaminy,
- 168 gramów suszu marihuany,
- 4 gramy haszyszu,
- 6,3 gramy ecstasy.

Ponadto wykryto i zlikwidowano plantacje konopi, zarówno w pomieszczeniach mieszkalnych jak i na otwartej przestrzeni, na których łącznie ujawniono i zabezpieczono 210 krzewów o wysokości od 0,5 do 1,5 metrów. Jedną z większych upraw plantacji konopi jaką zlikwidowali w 2019 roku funkcjonariusze Policji w Sandomierzu znajdowała się na terenie gm. Koprzywnicy, gdzie ujawnili 208 krzewów konopi o łącznej wadze 4576 g. Wartość rynkowa zabezpieczonych konopi jedynie z tej plantacji to kwota 183 040 złotych.

W 2019 roku ustalono ogółem 562 sprawców czynów zabronionych, z czego 9 to osoby nieletnie. Ponadto w wielu sprawach sprawcy zatrzymywani byli na gorącym uczynku.

W 2019 roku zatrzymano 180 osób poszukiwanych na podstawie listów gończych, nakazów doprowadzenia do zakładów karnych i aresztów śledczych oraz w celu ustalenia miejsca pobytu. Uniemożliwiono tym samym ewentualne dalsze popełnianie przez te osoby przestępstw co stanowi czytelny sygnał o nieuchronności odbycia kary pozbawienia wolności określonej przez wymiar sprawiedliwości.

Przestępczość gospodarcza

W 2019 roku policjanci Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu oraz jednostek podległych tj. Komisariatu Policji w Dwikozach i w Koprzywnicy przeprowadzili łącznie 169 postępowań z zakresu przestępczości gospodarczej wobec 133 w roku 2018 osiągając wykrywalność na poziomie 85,7 %, tj. o 1,1 % więcej względem roku 2018. Zdecydowana większość przeprowadzonych postępowań w tej kategorii spraw dotyczyła różnego rodzaju oszustw – łącznie 96 spraw, kolejne 21 postępowań dotyczyło przestępstw z zakresu nieprzestrzegania ustawy o rachunkowości, 8 postępowań dotyczyło naruszeń przepisów kodeksu karnego skarbowego, 12 postępowań w zakresie wykorzystania danych osobowych w celu wyrządzenia szkody majątkowej innym osobom, 8 postępowań z zakresu fałszowania lub posługiwania się fałszywym dokumentem, pozostałe sprawy dotyczyły zmiany zapisów danych teleinformatycznych w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przy dokonaniu nieautoryzowanych wypłat z rachunku bankowego, działania na szkodę podmiotu gospodarczego, przywłaszczeń związanych z obrotem gospodarczym, usunięcia mienia zagrożonego zajęciem lub egzekucją, wprowadzania do obrotu towarów z zastrzeżonymi znakami towarowymi,

nieprawidłowości w przetargu i innych z katalogu przestępstw gospodarczych, odnotowano również 4 postępowania w sprawie wręczenia korzyści majątkowych.

Na przestrzeni 2019 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu zakończono 145 postępowań z zakresu przestępczości gospodarczej, z których to 70 dało wynik pozytywny (co stanowi 48,3 % ogółu zakończonych) z czego w 49 przypadkach ustalono osobę sprawcy co stanowi 33,8 % ogółu spraw, w których skierowano akt oskarżenia do Sądu.

Wśród postępowań dotyczących różnego rodzaju oszustw aż 96 postępowań dotyczyło oszustw popełnionych przy zakupie różnego rodzaju przedmiotów za pośrednictwem portali aukcyjnych (OLX, allegro i inne) jak też i zakupów z fikcyjnych sklepów internetowych. Należy nadmienić, że skuteczne ściganie sprawców tej kategorii spraw jest wysoce utrudnione, bowiem przeważnie korzystają oni z telefonów i rachunków bankowych rejestrowanych na tzw. słupy-osoby nie mające bezpośredniego związku ze sprawcą a uzyskane w wyniku przestępstw środki finansowe wprowadzane są do obrotu międzybankowego w sposób utrudniający ustalenie faktycznego odbiorcę.

Popularne jest również wykorzystywanie przez sprawców narzędzi teleinformatycznych, głównie różnego rodzaju wirusów, umożliwiających dokonywanie zmian w trakcie korzystania z płatności internetowych, a skutkujących nieautoryzowanymi przez pokrzywdzonego wypłatami z posiadanych rachunków bankowych. Środki uzyskane przez przestępców w ten sposób są również inwestowane w krypto waluty.

Zaznaczyć należy, że przestępstwa w zakresie uszczuplenia podatku akcyzowego, obok przestępstw dotyczących wyłudzeń podatku od towarów i usług VAT, przestępstw na szkodę interesów Unii Europejskiej oraz przestępstw dotyczących zamówień publicznych, objęte są działaniem priorytetowym Komendanta Głównego Policji i należą do kluczowych monitorowanych obszarów przestępczości gospodarczej mających największy wpływ na finanse państwa.

W tych kategoriach spraw w 2019 roku Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu wszczęła łącznie 8 postępowań zakończonych przedstawieniem zarzutów przewidzianych w treści art. 65 § 1 i 3 Kodeksu Karnego Skarbowego ,które zostały zakończone sporządzeniem aktów oskarżenia a następnie przesłane do Sądu Rejonowego w Sandomierzu.

Nadto w 2 kolejnych przypadkach dotyczących ujawnionych wykroczeń skarbowych materiały przesłano do Urzędu Celno - Skarbowego w Kielcach.

Podkreślenia wymaga fakt, że w wyniku przeprowadzonych działań w trakcie wyżej wymienionych postępowań w zakresie zwalczania przestępczości akcyzowej na terenie KPP w Sandomierzu zabezpieczono łącznie niżej wymienione ilości wyrobów bez polskich znaków skarbowych akcyzy: 35 234 sztuki papierosów co przekłada się na łączną ilość 1761 paczek papierosów i 12,055 kg krajanki tytoniowej o łącznej wartości rynkowej 60 170 zł. Uszczuplenie podatku akcyzowego dla tej ilości towarów wyniosło 44 952 zł.

Kolejnym działaniem priorytetowym Komendanta Głównego Policji realizowanym w 2019 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu było podniesienie skuteczności działań Policji w zakresie ujawniania, identyfikacji, zabezpieczania i odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstw. Łącznie w prowadzonych w 2019 roku w Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu i jednostkach podległych postępowaniach przygotowawczych zabezpieczono u sprawców na poczet groźących kar i grzywien mienie o wartości 293 930 zł. Na udział w tym mierniku stanowiło mienie sprawców przestępstw gospodarczych w kwocie 98 100 zł, kryminalnych w kwocie 83 780 zł i przestępstw narkotykowych w kwocie 35 580 zł.

2) EFEKTYWNOŚĆ SŁUŻBY PREWENCYJNEJ

Na przestrzeni 2019 r. Komenda Powiatowa Policji w Sandomierzu zrealizowała łącznie 10339 służb zewnętrznych.

Policjanci realizowali swoje zadania na terenie całego powiatu. Na terenie miasta Sandomierz wykonano łącznie 5019 tego rodzaju służb, natomiast w pozostałej części powiatu 5320 służb.

Niemal 50% wszystkich służb zewnętrznych zostało zrealizowanych na terenie miasta Sandomierz, skupiającego największą liczbę ludności, tu również występuje największa liczba podejmowanych interwencji przez Policję.

W przeważającej mierze policjanci pionu prewencji realizowali zadania w ramach patroli zmotoryzowanych, ta forma pracy prewencyjnej to około 75% ogólnego czasu służby, około 25 % służby to służba w ramach patrolu pieszego

Inną formą pełnienia służby przez funkcjonariuszy KPP Sandomierz w roku 2019 to służba w patrolach rowerowych.

Dodatkowo Policja realizowała swoje zadania wspólnie z innymi służbami, m. in.: ze Strażą Miejską, Komendą Wojewódzką Policji w Kielcach. Największa liczba wspólnych patroli obejmował rejon placu targowego znajdującego się przy ul. Przemysłowej w Sandomierzu, wspólne patrole realizowały swoje zadania podczas trwania giełdy samochodowej w soboty jak i dużego targu w poniedziałek. Ponadto w 2019 r. poprzez łączenie sił ze Strażą Miejską zabezpieczono szereg imprez sportowych i kulturalnych odbywających się na terenie miasta Sandomierz przez cały rok.

Jednym z głównych czynników wpływających na sposób pełnienia służby zewnętrznej przez policjantów prewencji jest ilość i rodzaj zgłoszeń od obywateli.

W roku 2019 przyjęto 10328 zgłoszeń przekazywanych bezpośrednio z Centrum Powiadomień Ratunkowych na podstawie, których podejmowane były interwencje policyjne, którym nadawano miano interwencji pilnej – wymagającej niezwłocznego podjęcia czynności po odebraniu zgłoszenia (8,4 % wszystkich interwencji).

Bardzo ważnym czynnikiem był również czas jaki potrzebowały służby Policji na podjęcie czynności na miejscu zdarzenia od chwili zgłoszenia. Średni czas reakcji na zdarzenia pilne wyniósł 9 min. 43 sek., średni czas reakcji na zdarzenie zwykłe wyniósł 15 min. 56 sek. Średni czas reakcji na zdarzenie wynosił na terenie miejskim – 12 min. 30 sek., na terenie pozamiejskim - 17 min. 47 sek.

3) ZABEZPIECZENIE IMPREZ PLENEROWYCH, SPORTOWYCH

Policja sandomierska podejmowała czynności w celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas imprez sportowych i kulturalnych. 1692 funkcjonariuszy zabezpieczyło łącznie 172 imprezy.

Dużą uwagę przykładano do zabezpieczenia imprez sportowych, zwłaszcza meczów piłki nożnej zarówno tych odbywających się na terenie miasta Sandomierz, jak również na terenie powiatu.

Ponadto funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu zabezpieczali przejazdy kibiców przez rejon naszego powiatu:

- zabezpieczenia meczów piłki nożnej / ręcznej – łącznie zabezpieczono 126 meczów, w których zabezpieczeniu udział wzięło 710 funkcjonariuszy;
- 172 funkcjonariuszy w 18 przypadkach zabezpieczało przejazdy kibiców przez teren powiatu i województwa.

4) REPRESJONOWANIE WYKROCZEŃ

W 2019 r. na terenie powiatu sandomierska Policja ujawniła łącznie 4767 wykroczeń.

Jednym z podstawowych zadań policjantów prewencji i ruchu drogowego jest eliminowanie niebezpiecznych zachowań takich jak wandalizm, wybryki chuligańskie, zagrożenia w ruchu drogowym, popełniane w miejscach publicznych niejednokrotnie przez osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu. W takich przypadkach funkcjonariusze reagowali bezpośrednio po ujawnieniu wykroczeń, w sposób zdecydowany i stanowczy.

Najczęściej ujawniane wykroczenia, to:

- a) wykroczenia porządkowe polegające na zakłócaniu ładu i porządku publicznego, używaniu w miejscu publicznym słów wulgarnych, nieobyczajne wybryki oraz zaśmiecanie miejsc publicznych;
 - łącznie ujawniono 687 tego typu naruszeń prawa.
- b) wykroczenia z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi. Większość ujawnianych wykroczeń polegała na spożywaniu alkoholu w miejscu publicznym.
 - ujawniono 274 tego typu wykroczeń

Wśród wykroczeń represjonowanych przez służbę prewencyjną są również wykroczenia z zakresu ruchu drogowego.

- łącznie ujawniono 1066 wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach.
- ujawniono i wyeliminowano z ruchu drogowego 76 nietrzeźwych użytkowników dróg.

Pozostałe ujawnione przez służbę prewencyjną wykroczenia w liczbie 324 dotyczą m.in. wykroczeń z ustaw szczegółowych.

5) DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA

Policjanci pionu prewencyjnego podejmowali działania zapobiegawcze w ramach prewencji kryminalnej (działalność edukacyjna i profilaktyczna).

W ramach programu „Razem Bezpiecznej” duży nacisk kładziono na współpracę ze społeczeństwem w zakresie zapobiegania przestępczości i innym patologiom.

W 2019 roku w ramach tego programu przeprowadzono szereg akcji i przedsięwzięć, do których można zaliczyć:

- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „ALKOHOL I NARKOTYKI” – 19 działań,
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „PRĘDKOŚĆ” – 23 działania,
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „NIECHRONIENI UCZESTNICY, RUCHU DROGOWEGO” – 28 działań,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BUS&TRUCK” – 3 działania,
- wzmożone działania pod kryptonimem „PASY BEZPIECZEŃSTWA” – 2 działania,
- wzmożone działania pod kryptonimem „BEZPIECZNY WEEKEND” – 7 działań,
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „SMOG” – 12 działań,
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „TELEFONY” – 2 działania,
- wzmożone działania kontrolne pod kryptonimem „BEZPIECZNE PRZEJŚCIE, BEZPIECZNE 50 KM/H” – 12 działań,
- lustracja dróg pod kątem oznakowania i stanu technicznego oraz składanie stosownych wniosków do zarządców,
- realizacja akcji „Bezpieczna droga do szkoły”,
- ujawniono 7353 przekroczeń prędkości, zatrzymano 320 praw jazdy,
- policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu uczestniczyli w trzeciej edycji akcji pod nazwą „EDWARD” czyli Europejski Dzień Bez Ofiar Śmiertelnych. Funkcjonariusze podczas tych działań kontrolowali prędkość, stan techniczny pojazdów oraz trzeźwość kierujących. Mundurowi nadzorowali zachowanie kierujących w stosunku do niechronionych uczestników ruchu drogowego, którzy stanowią grupę szczególnie wysokiego ryzyka poniesienia śmierci lub doznania ciężkich obrażeń w wypadkach drogowych,
- sandomierscy policjanci wzięli udział w przedsięwzięciu pod kryptonimem „Wilczyce 2019”, którego celem było przede wszystkim usprawnienie współdziałania wszystkich służb na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowej. Scenariusz przedsięwzięcia nie był łatwy, wszystko rozgrywało się niezwykle szybko i sprawnie. Każdy z prezentowanych epizodów wymagał dużego zaangażowania, skuteczności i operatywności ćwiczących. Wszystko po to, aby sprawdzić w praktyce różnego rodzaju scenariusze działań oraz wypracować najlepsze w tym zakresie rozwiązania,

- działania profilaktyczno – szkoleniowe z zakresu ruchu drogowego i bezpieczeństwa osobistego dla osób starszych. W trosce o poprawę bezpieczeństwa mundurowi apelowali o ostrożność i rozwagę w kontaktach z nieznanymi, którzy przychodzą do mieszkań, bądź telefonują podając się za członków rodziny lub znajomych. Podczas takich spotkań funkcjonariusze przypominają metody jakimi posługują się przestępcy wyłudający pieniądze najczęściej od osób starszych, mieszkających samotnie, działających metodą „na wnuczka”, „policjanta”, „pracownika opieki społecznej” czy „pracownika wodociągów” itp.,
- sandomierscy funkcjonariusze wzięli udział w IV edycji Targów Pracy i Edukacji „Aktywność Twoją Szansą”, które odbyły się w Hali Widowiskowo-Sportowej na ul. Patkowskiego w Sandomierzu. Z tej okazji funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu przygotowali specjalne stoisko, przy którym osoby zainteresowane mogły dowiedzieć się, jak zostać funkcjonariuszem Policji,
- spotkania z rodzicami, nauczycielami oraz pedagogami,
- policyjne działania pod hasłem „Bezpieczna droga do szkoły z Mikołajem”,
- w Katolickim Domu Kultury po raz kolejny odbyło się spotkanie mundurowych z dziećmi klas pierwszych w ramach akcji „Pierwszaki - zdrowo i bezpiecznie do szkoły”. Głównym celem spotkania było przekazanie dzieciom najważniejszych wiadomości na temat bezpieczeństwa w drodze do szkoły oraz poza nią, propagowanie zdrowego i higienicznego stylu życia oraz promowanie noszenia elementów odblaskowych. W przedsięwzięcie edukacyjne włączyli się między innymi: przedstawiciele Policji, straży pożarnej, placówki zdrowia oraz KRUS-u. Policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego zapoznali najmłodszych z podstawowymi zasadami bezpiecznego poruszania się po drodze. Dzieci aktywnie uczestniczyły w spotkaniu śpiewając piosenki i odpowiadając na pytania prowadzących. Jednym z elementów wystąpienia policjantki był muzyczny pokaz kierowania ruchem drogowym,
- działania szkoleniowo - pokazowe w czasie festynów i pikników m.in. zorganizowanego na Rynku Starego Miasta w Sandomierzu pn. „Sandomierskie Senioralia 2019” z udziałem Burmistrza Miasta i Gminy Sandomierz oraz uniwersytetu III Wieku,
- komunikaty informacyjne, dotyczące zagrożeń umieszczane na stronie internetowej KPP Sandomierz, w prasie, emitowane w lokalnej stacji radia „Leliwa” i Radia „Kielce”,
- w ramach projektu „Szybuj bezpiecznie w internetowej chmurze” policjanci przeprowadzili spotkania z młodzieżą dotyczące zagrożeń i konsekwencji wynikających z nieumiejętnego korzystania z Internetu,
- przeprowadzono szereg działań z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym w tym wiele uwagi poświęcono edukacji najmłodszych jego uczestników,
- odbyły się spotkania i pogadanki z dziećmi ze szkół i przedszkoli. W ramach kampanii „Narkotyki i dopalacze zabijają” przeprowadzono spotkania, których tematem była problematyka narkotykowa. Za pomocą filmów oraz prezentacji funkcjonariusze przedstawiali zagrożenie, jakim są narkotyki i dopalacze. Ponadto odbyły się spotkania nt. odpowiedzialności prawnej, agresji i cyberprzemocy. Łącznie policjanci przeprowadzili 96 spotkań na rzecz ponad 3500 uczniów, którzy w różny sposób zostali przeszkoleni i ostrzeżeni o niebezpieczeństwie stosowania takich środków,
- w listopadzie została przeprowadzona na szczeblu powiatowym XIII Edycja Wojewódzkiego Konkursu „Bezpieczeństwo Na Piątkę”. Konkurs ten łączy w sobie treści edukacyjne, prewencyjne a także propagujące bezpieczny wypoczynek. Uczniowie klas V, do których konkurs był adresowany musieli się zmierzyć z testem sprawdzającym poziom wiedzy teoretycznej z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, bezpieczeństwa osobistego jak również bezpieczeństwa w gospodarstwie rolnym. Umiejętności uczestników z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oceniali wolontariusze z Polskiego Czerwonego Krzyża. Dzięki współorganizatorom, którzy chętnie przyłączyli się do konkursu wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody za udział w konkursie,

- Powiatowe Święto Policji w Sandomierzu w dniu 22.07.2019 miało w ubiegłym roku wyjątkowy charakter z uwagi na przypadający jubileusz 100-lecia powołania Policji Państwowej. Uroczystości rozpoczęły się Mszą świętą w Bazylice Katedralnej a następnie obchody kontynuowane były na Zamku Królewskim w Sandomierzu. Po wręczeniu aktów nominacyjnych na wyższe stopnie policyjne w Sali Rycerskiej odbyła się prezentacja wystawy i wydanej z okazji jubileuszu publikacji pt. „100 lat Sandomierskiej Policji”, w której przedstawiono losy sandomierskich policjantów na przestrzeni minionych lat,
- w ramach projektu „Świętokrzyska Koalicja Seniorów” dofinansowanego z rezerwy celowej rządowego programu zapobiegania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej” im. Władysława Stasiaka na lata 2018-2020 sandomierscy seniorzy brali udział w spotkaniach zorganizowanych przez funkcjonariuszy z Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach oraz pracowników Stowarzyszenia Bezpieczny Powiat Starachowicki. Celem przedsięwzięcia było przede wszystkim uwrażliwienie i zwiększenie świadomości seniorów na sytuacje, w których mogą stać się ofiarą przestępstwa,
- podczas spotkań z najmłodszymi, policjanci przypominali o bezpieczeństwie w czasie letniego wypoczynku oraz zasadach poruszania się po drogach. Mundurowi zwracali uwagę na wszystkich, którzy w upalne dni korzystali z kąpielii. Pod nadzorem policjantów znalazły się również miejsca zbiorowego wypoczynku zbiorniki wodne, rzeki. Doraźnie kontrolowali również tzw. „dzikie kąpieliska”,
- dzielnicowi KPP w Sandomierzu aktywnie uczestniczyli w realizacji wszystkich podprogramów prewencyjnych. Szczególną rolę odgrywają w realizacji Świętokrzyskiego Programu Pomocy Ofiarom Przestępstw. Zadania wynikające z założeń prewencji kryminalnej starali się upowszechniać w czasie codziennych obchodów, jak również podczas licznych spotkań z mieszkańcami oraz w czasie organizowanych imprez i festynów. Współpracowano z Kościołem Katolickim. Dzielnicowi utrzymywali również ścisłe kontakty ze szkołami w swoich rejonach działania. Największe zaangażowanie dzielnicowych, a także innych policjantów w podejmowaniu działań profilaktycznych na rzecz dzieci była skupiana w okresie ferii zimowych, pierwszego dnia wiosny, wakacji, początku roku szkolnego oraz w czasie wszelkich imprez kulturalno-rozrywkowych. Zrealizowane działania dokumentowali w prowadzonych teczkach zagadnieniowych. Policjanci przeprowadzili łącznie 304 spotkania z młodzieżą szkolną oraz 115 z pedagogami i rodzicami,
- w dniach 18-24 lutego 2019r. zorganizowano edycję ogólnopolskiej akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”. Miała ona na celu zwrócenie uwagi społeczeństwa oraz instytucji państwowych i samorządowych na potrzeby osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz udzielenie wsparcia potrzebującym. W ramach akcji wszystkie osoby pokrzywdzone w wyniku przestępstw mogą skorzystać z bezpłatnych porad i konsultacji. W Komendzie Powiatowej Policji w Sandomierzu, w systemie całodobowym można było uzyskać informację, w zakresie uprawnień przysługujących ofiarom przestępstw. Dodatkowo w trakcie trwania akcji dyżur pełnił wyznaczony policjant. Wszystkim zainteresowanym, informacji udzielali prokuratorzy w siedzibie Prokuratury Rejonowej w Sandomierzu.

Programy profilaktyczne były realizowane również poprzez szereg przedsięwzięć, do których zaliczyć należy m.in.:

- aktywny udział w wielorakich imprezach, festynach oraz konkursach realizowanych samodzielnie bądź wspólnie z innymi podmiotami i instytucjami,
- cykliczne działania prewencyjne prowadzone wśród osób starszych - samotnych, których objęto zainteresowaniem podczas obchodów rejonu służbowego,
- organizowano apele ostrzegawcze w kościołach, gdzie księża wygłaszali komunikaty policyjne przeznaczone dla społeczności parafialnej,
- komunikaty w mediach.

6) PROBLEMATYKA NIELETNICH

W 2019 r. na terenie powiatu sandomierskiego odnotowano spadek ilości przestępstw popełnionych przez osoby nieletnie. Na łączną liczbę 986 wszczętych postępowań w 8 przypadkach były to czyny karalne popełnione przez nieletnich, co stanowi 0,81 % do ogółu.

2. Komenda Powiatowa Policji wraz z Komendą Powiatową PSP, OSP, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Parafiami Rzymsko-Katolickimi, Urzędami Gmin, Kierownictwami Szkół, Komendą Hufca ZHP, Sandomierską Spółdzielnią Mieszkaniową oraz Wydziałami Starostwa Powiatowego kontynuowała realizację programu cząstkowego „Bezpieczny Powiat Sandomierski” stanowiący integralną część „Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego”.

- 1) W I Liceum Ogólnokształcącym w Sandomierzu podejmowane były działania profilaktyczne w ramach Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na lekcjach wychowawczych i lekcjach WDŻ. Działania te zmierzają do przeciwdziałania patologiom, usuwaniu zgubnych skutków niedojrzałych decyzji i zachowań, wzmacniania czynników pozytywnych, promujących akceptowane postawy.

Są działaniami ukierunkowanymi na profilaktykę problemów młodzieży, poruszały zagadnienia:

Poczucie sensu życia, Komunikacja interpersonalna, asertywność, techniki negocjacji, empatia, Integracja uczniów klas pierwszych, Sposoby radzenia sobie ze stresem, Jaka jest moja samoocena?, Zasady skutecznego uczenia się, Konflikty w rodzinie, ich przyczyny oraz sposoby rozwiązywania, Przemoc w rodzinie. Profilaktyka. Możliwości uzyskania pomocy., Przemoc w szkole. Cechy ofiary i sprawcy, Alkoholizm i narkomania – zagrożenia życia społecznego, Sekty - manipulacja człowiekiem, Internet – zagrożenia i możliwości, Bezpieczeństwo w ruchu drogowym, Jak dbać o swoje zdrowie psychiczne, Doradztwo zawodowe.

Odbywały się prelekcje organizowane przez Komendę Powiatową Policji w Sandomierzu

i Komendę Wojewódzką Policji w Kielcach na temat: Odpowiedzialność nieletnich za czyny karalne, Bezpieczeństwo w szkole i w czasie drogi do i ze szkoły, Ofiara i sprawca przemocy, Zagrożenia atakami terrorystycznymi, Debata społeczna „Reaguję nie kabuję”, Handel ludźmi, Bezpieczny internet, Warsztaty „Jak radzić sobie w sytuacji zagrożenia życia”, " Udział uczniów w konkursie „Bezpieczeństwo na drodze” organizowanym przez KW Policji w Kielcach.

Warsztaty prowadzone przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sandomierzu i inne instytucje odbywały się na temat – Asertywność, Uzależnienia, dysfunkcje szkolne - ich przyczyny i możliwości pomocy pedagogicznej i psychologicznej. O poczuciu własnej wartości, czyli jak dbać o własną samoocenę. Warsztaty „Stres przed maturą” prowadzone przez strefę młodzieży SWPS dla klas III, warsztaty „Komunikacja interpersonalna" z doradcą zawodowym MCK w Sandomierzu, zajęcia profilaktyczne w ramach projektu „Nie zmarnuj swojego życia”.

Działalność Szkolnego Punktu Psychologicznego – pomoc psychologiczna i doradztwo prowadzone były na temat: Zajęcia integracyjne dla uczniów klas pierwszych, Jak radzić sobie ze stresem, Jak uczyć się skutecznie, Jaka jest moja samoocena, Kultura osobista w szkole, Niepełnosprawni są wśród nas, Projekt edukacyjny „Zdrowie kobiety" w Centrum Medycznym KOMED w Kielcach. Udział grona pedagogicznego i pracowników szkoły w szkoleniu „Uwaga! Niebezpieczeństwo – terroryzm” w ramach projektu „Bezpieczna szkoła, bezpieczna przyszłość” na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Udział grona pedagogicznego i pracowników szkoły w szkoleniu z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, zakończone uzyskaniem przez uczestników kursu zaświadczeń o nabytych umiejętnościach udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.

W ramach działania na rzecz oddziaływania pedagogicznego dla rodziców odbyły się: Audycja i rozdanie ulotek na temat „Stres przedmaturalny”, okresowe spotkania dyrekcji szkoły z rodzicami i omawianie spraw wychowawczych, prelekcje filmów profilaktycznych dla rodziców z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, przesyłanie rodzicom przez dziennik elektroniczny materiałów edukacyjnych, rozmowy z rodzicami dotyczące skutecznej komunikacji z nastolatkami. W ramach Pracy na rzecz innych odbyły się: Zbiórki pieniędzy na rzecz potrzebujących – „Szlachetna Paczka”, Wolontariat w Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu, Warsztatach Terapii Zajęciowej w Sandomierzu, ośrodku „Radość Życia”, Akcja charytatywna (koncert charytatywny w wykonaniu uczniów I LO) na rzecz leczenia chorego ucznia), Akcja charytatywna na rzecz dzieci ze specjalnymi potrzebami, Akcja honorowego krwiodawstwa zorganizowana przez uczniów klas trzecich z okazji Mikołajek w grudniu 2019 r.. W ramach Innych działań profilaktycznych odbyły się: Prezentacje profilaktyczne dla młodzieży I Liceum Ogólnokształcącego - materiały publikowane na stronie

pedagoga szkolnego i stronie internetowej szkoły, Obchody Międzynarodowego Dnia bez Przemocy, Obchody Światowego Dnia AIDS, Udział w projekcie „Szkoła Pozytywnych Myśli”, Realizacja projektu „Ars znaczy miłość” – profilaktyka uzależnień, Interwencje kryzysowe, mediacje. W 2019 roku w II Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki organizowano i zrealizowano działania profilaktyczno-wychowawcze, wpisujące się w założenia „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego”. Działania te są zgodne z zapisami Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, z planami wychowawczymi poszczególnych klas oraz z realizowanymi na bieżąco sprawami wychowawczymi. W realizację powyższych działań bezpośrednio zaangażowani są: dyrekcja szkoły, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele, specjaliści oraz uczniowie II LO, czyli osoby, do których te przedsięwzięcia są skierowane. Tematykę zachowania bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania patologiom społecznym podejmowano m.in. na lekcjach wychowawczych prowadzonych w poszczególnych klasach. Skoncentrowano się na:

- informowaniu uczniów o negatywnych skutkach stosowania używek oraz środków psychoaktywnych, tj.: alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy;
- propagowaniu higienicznego trybu życia;
- propagowaniu zachowań asertywnych;
- informowaniu o zagrożeniach ze strony środowiska społecznego (przemoc, sekty, deprawacja) w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego młodych ludzi;
- informowaniu o skutkach prawnych przestępstw oraz wykroczeń uczniów, zarówno nieletnich, jak również pełnoletnich;
- radzeniu sobie młodych ludzi ze stresem;
- radzeniu sobie z agresją, cyberprzemocą.

W ramach realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego przeprowadzono następujące działania:

- przestrzeganie procedur i zasad reagowania w sytuacjach kryzysowych;
- przestrzeganie zapisów Kodeksu Antydyskryminacyjnego;
- diagnozowanie bieżącej sytuacji wychowawczej oraz rodzinnej uczniów;
- systematyczna obserwacja zachowań uczniów, w szczególności sprawiających problemy wychowawcze oraz mających niską frekwencję;
- bieżące informowanie rodziców o frekwencji uczniów oraz ich postępach w nauce;
- współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi uczniów;
- współpraca z Zespołem Służby Kuratorskiej przy Sądzie Rejonowym w Sandomierzu w wymagających tego sytuacjach;
- udział pani pedagog w posiedzeniach Zespołu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie prowadzonych celem dokonania oceny sytuacji wychowawczej uczniów przebywających w rodzinie zastępczej;
- udział pani pedagog w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego;
- wdrażanie uczniów do przestrzegania norm współżycia społecznego oraz porządku prawnego;
- w przypadku naruszania przez uczniów norm społecznych, ustalanie przyczyn takiego zachowania, a następnie podejmowanie odpowiednich środków wychowawczych;
- zapoznanie uczniów z zasadami funkcjonowania infolinii;
- udział uczniów w szkoleniach i warsztatach „Razem bezpieczniej” z zakresu bezpieczeństwa w ramach projektu rządowego „Akademia Bezpieczeństwa II” dotyczącego ograniczenia przestępczości i zachowań aspołecznych;
- udział uczniów w spotkaniach informacyjnych przeprowadzonych przez policjantów z Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu nt. profilaktyki antynarkotykowej oraz zachowania bezpieczeństwa;

- udział rodziców w spotkaniach informacyjnych przeprowadzonych przez policjantów z KPP w Sandomierzu dotyczących profilaktyki antynarkotykowej, szeroko pojętego bezpieczeństwa;
- udział uczennicy w kampanii profilaktycznej „Reagujesz-Ratujesz”;
- udział uczniów w spotkaniu profilaktyczno-wychowawczym „Znajdź pomysł na siebie”, podczas którego zostały przekazane treści z zakresu szeroko pojętej profilaktyki;
- udział nauczycieli w warsztatach profilaktycznych będących integralną częścią programu profilaktyczno-wychowawczego „Znajdź pomysł na siebie”;
- zorganizowanie w szkole kolejnej edycji konkursu „Jesteśmy wolni” propagującego życie wolne od używek oraz narkotyków;
- udział pani pedagog w konferencji oraz warsztatach profilaktyczno-psychologicznych „Depresja dzieci i młodzieży”; przeprowadzenie zajęć dla uczniów w tym zakresie;
- kontynuacja działań w zakresie ewaluacji wewnętrznej dotyczącej bezpieczeństwa uczniów w Internecie;
- udział uczniów w zajęciach z zakresu edukacji prawnej prowadzonych w Sądzie Rejonowym w Sandomierzu na temat odpowiedzialności prawnej młodych ludzi;
- udział uczniów w warsztatach w ramach realizowanych w szkole programów profilaktycznych: „Podstępne WZW” oraz „Kodeks walki z rakiem”;
- przeprowadzenie w szkole Dnia Zdrowego Ucznia w ramach Światowego Dnia Walki z Otyłością;
- przeprowadzenie w szkole interdyscyplinarnych warsztatów profilaktyczno-edukacyjnych „HIV – świadomość i tolerancja” w ramach Światowego dnia AIDS;
- organizacja spotkania z zakresu profilaktyki antynowotworowej „Poranek zdrowia kobiety”;
- realizacja w szkole programu profilaktycznego „ARS czyli jak dbać o miłość” propagującego zdrowy tryb życia oraz przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych;
- udział uczniów w warsztatach integracyjnych realizowanych przez Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu TRATWA w Sandomierzu;
- prowadzenie wolontariatu na rzecz podopiecznych Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu oraz CARITAS;
- udział uczniów w akcji „Szlachetna Paczka”, „Góra grosza”;
- współpraca pani pedagog z instytucjami oraz organizacjami wspomagającymi proces wychowania uczniów oraz rozwój ich osobowości, tj. z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu, OPS w Sandomierzu, Świetlicą Środowiskową, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu, WTZ Przy Stowarzyszeniu TRATWA w Sandomierzu, Sądem Rejonowym w Sandomierzu, Komendą Policji w Sandomierzu;
- organizowanie indywidualnych konsultacji dla rodziców poświęconych występującym problemom wychowawczym oraz spotkań profilaktyczno-edukacyjnych dotyczących tematyki zapobiegania przemocy oraz cyberprzemocy, profilaktyki antynarkotykowej oraz promocji zdrowego stylu życia.

W ramach działań podejmowanych przez dyrekcję szkoły zwiększających bezpieczeństwo na terenie szkoły na bieżąco są realizowane:

- dyżury nauczycieli na poszczególnych kondygnacjach podczas przerw międzylekcyjnych;
- zakaz palenia papierosów na terenie szkoły i wokół budynku szkoły;
- współpraca z Radą Rodziców poprzez uzgadnianie zmian w programach i regulaminach szkolnych, m.in. dotyczących profilaktyki, wychowania oraz zapewnienia uczniom bezpieczeństwa;
- systematyczna dbałość o oznakowanie ewakuacyjne i zabezpieczenia przeciwpożarowe;
- przeprowadzenie próbnej ewakuacji szkoły z udziałem Straży Pożarnej.

W Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich im. KEN w Sandomierzu realizowane były następujące działania mające na celu zapobieganie przestępczości i poprawę bezpieczeństwa:

- realizacja programów profilaktyki zdrowia we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną i Starostwem Powiatowym w Sandomierzu - profilaktyka antynikotynowa;
- otrzymanie przez szkołę po raz piąty certyfikatu „Szkoła Promująca Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem”;
- realizacja działań z zakresu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży poprzez uzyskanie przez szkołę certyfikatu „Szkoła pozytywnych myśli” realizowanego przez Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli;
- kontynuacja realizacji ogólnopolskich programów profilaktyki zdrowia takich jak Szkoła Promująca Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem, Ars, czyli jak dbać o miłość?- profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, Podstępne WZW, Znamię- znam je!;
- udział pedagoga szkolnego w szkoleniu konsultacyjno - superwizyjnym organizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu na temat "Kompetencje służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie";
- udział nauczycieli i pedagoga szkolnego w II Powiatowej Konferencji Profilaktyki Zdrowotnej;
- przeprowadzenie próbnego ewakuacji szkoły;
- działalność uczniów w sekcji ratownictwa, w ramach którego prowadzone są szkolenia i pokazy udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły oraz placówek powiatu sandomierskiego;
- współpraca Szkolnego Klubu PCK z ZR PCK w zakresie prowadzenia zbiórki żywności w sklepach na terenie miasta;
- pomoc rzeczowa dla rodzin uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej;
- współpraca Szkolnego Klubu HDK PCK „Kropelka” z punktem krwiodawstwa;
- współpraca z Agencją Ochrony Argus w zakresie utrzymania bezpieczeństwa w szkole;
- korzystanie z systemu kontroli frekwencji i postępów w nauce młodzieży - dziennik elektroniczny Librus Synergia;
- bieżące informowanie rodziców o frekwencji młodzieży i postępach w nauce;
- funkcjonowanie monitoringu szkolnego i kontynuowanie noszenia identyfikatorów przez uczniów;
- przypominanie regulaminów szkolnych i pisemne potwierdzenie przez uczniów ich znajomości;
- podejmowanie rozmów wychowawczych, organizowanie apeli szkolnych dla uczniów, ścisła współpraca z Radą Rodziców poprzez uzgadnianie zmian w regulaminach, opiniowanie działań szkoły w zakresie poprawy bezpieczeństwa;
- współpraca szkoły, pedagoga szkolnego z instytucjami oraz organizacjami wspomagającymi proces wychowania i rozwój osobowy uczniów: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu, Sądem Rejonowym - Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami sądowymi, Komendą Powiatową Policji w Sandomierzu, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sandomierzu, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu.

W Ponadgimnazjalnym Zespole Szkół Ekonomicznych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Sandomierzu Powiatowy Program Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego był w pełni realizowany. Działania te odbywały się poprzez:

- Realizowane były działania zawarte w planie wychowawczo- profilaktycznym PZSE. Obecnie od 1 września 2019 roku podejmujemy działania realizowane w planie wychowawczo-profilaktycznym ZSE który został stworzony przy współudziale rodziców i uczniów;
- Prowadzona jest diagnoza sytuacji wychowawczej, rodzinnej uczniów;
- Na bieżąco wprowadzamy i aktualizujemy procedury w sytuacjach kryzysowych w szkole;

- Prowadzona jest szczegółowa ocena frekwencji uczniów poprzez comiesięczną analizę i systematyczne jej rozliczanie;
- W szkole obowiązuje dziennik elektroniczny dzięki, któremu rodzice na bieżąco monitorują swoje dziecko i mają na bieżąco przekazywane informacje dotyczące dziecka;
- Systematycznie są prowadzone doraźne spotkania informacyjno-profilaktyczne dotyczące odpowiedzialności uczniów niepełnoletnich i pełnoletnich w razie nieodpowiedniego zachowania w miejscu publicznym;
- Uczniowie corocznie biorą udział w konkursie; „Wiedzy o Bezpieczeństwie, Ratownictwie i Obronie Cywilnej” organizowanym przez Wojewodę Świętokrzyskiego, Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty i Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej;
- Uczniowie wzięli udział w zajęciach organizowanych przez Państwową Inspekcję Pracy w Kielcach pt; „Kultura bezpieczeństwa”;
- W dniu 20 maja 2019 roku na parterze nowego budynku dydaktycznego szkoły została zamontowana „Anonimowa skrzynka na sygnały”, do której zarówno uczniowie naszej szkoły jak również ich rodzice mogą wrzucać informacje dotyczące wszystkiego czego się obawiają, co ich niepokoi, czego się boją i o czym nie chcą powiedzieć wprost. Skrzynka ma na celu zapobiegać ewentualnym zagrożeniom. Chcemy, aby poprzez informację które otrzymamy, wszyscy czuli się bezpiecznie, by atmosfera panująca w szkole służyła wszystkim którzy w niej przebywają. Dzięki pozyskanym informacjom uczniowie będą mogli w razie potrzeby otrzymać pomoc ze strony pedagoga, psychologa, wychowawców, nauczycieli, terapeutów, policji, dyrekcji szkoły a także innych osób lub instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom potrzebującym;
- W szkole działa Szkolny Klub Wolontariatu w ramach którego młodzież wraz z nauczycielami angażuje się w działalność na rzecz drugiego człowieka między innymi; organizujemy akcję „Mikołaj dla polskich dzieci na Litwie”, comiesięczne spotkania z pensjonariuszami Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu, czytanie bajek z najmłodszymi pacjentami na oddziale pediatrycznym sandomierskiego szpitala, systematyczne spotkania z podopiecznymi Domu Dziecka w Łoniowie i inne;
- W ramach zajęć z wychowania do życia w rodzinie oraz na godzinach wychowawczych nauczyciele realizują zagadnienia związane z zapobieganiem agresji, przemocy, alkoholizmowi, narkomanii, środkami odurzającymi i inne;
- W ramach spotkań z rodzicami odbyła się pogadanka na temat profilaktyki uzależnień i ich skutków z udziałem dyrektora szkoły, pedagoga i wychowawcy;
- Szkoła systematycznie udziela pomocy rzeczowej dla rodzin uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej;
- W szkole czynnie działa Szkolny Klub Honorowych Dawców Krwi „Kropelka” oraz Szkolny Klub Polskiego Czerwonego Krzyża w ramach których młodzież wraz z opiekunami podejmuje działania na rzecz drugiego człowieka. Przeprowadzono również akcję rejestracji wśród uczniów i nauczycieli dawców komórek macierzystych oraz przeprowadzono promowanie nauki oraz badań w dziedzinie przeszczepiania komórek macierzystych oraz promocji zdrowia publicznego;
- Szkoła współpracuje z agencją ochrony Karabela w zakresie utrzymania bezpieczeństwa w szkole i otoczeniu szkoły;
- Szkoła ściśle współpracuje z kuratorami Sądu dla Nieletnich, Komendą Powiatowa Policji, Strażą Miejską w Sandomierzu oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu;
- Szkoła przystąpiła do projektu „Szybuj bezpiecznie w internetowej chmurze 2019” w ramach którego pracownik portalu allegro oraz przedstawiciele Komendy Wojewódzkiej i Powiatowej Policji przeprowadzili warsztaty w zakresie; „Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystywanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego”. Ponadto w Kielcach w Świętokrzyskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli odbyło się podsumowanie projektu w ramach którego został rozstrzygnięty konkurs, a nasz uczeń dostał wyróżnienie;

- Szkoła współpracuje z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Kielcach oraz Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu;
- W ramach współpracy uczniowie przystąpili do konkursu z przeciwdziałania narkomanii i zajęli II miejsce w województwie świętokrzyskim nagrywając film pt. „STOP PRZEMOCY”;
- Szkoła realizowała projekt „Akademia bezpieczeństwa” w ramach którego zostały przedstawione dla rady pedagogicznej – procedury działania w sytuacji zagrożeń; „Bezpieczeństwo w placówce oświatowej”, dla wszystkich uczniów w szkole warsztaty „STOP dla przemocy i uzależnień”, dla rodziców zajęcia „Świ@domy rodzic - bezpieczne dziecko”. Ponadto przez 2 dni w ramach zajęć z wychowania fizycznego odbywały się zajęcia z samoobrony na wypadek - bezpośredniego zagrożenia - wtargnięcia do szkoły uzbrojonego napastnika;
- Dnia 5 listopada 2019 r. odbyły się warsztaty dla uczniów naszej szkoły prowadzone przez wolontariuszy fundacji "Dajemy dzieciom siłę" - Uczniowie biorący udział w spotkaniu zapoznali się ze sposobami radzenia sobie z problemami jakie mogą ich spotkać, w szkole jak również w środowisku rówieśniczym czy rodzinnym. Bardzo istotne było uświadomienie młodym ludziom jak mogą pomóc swoim bliskim i kolegom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Okazuje się, że problemy z pozoru nie do pokonania nie są w istocie takie jak nam się wydaje i możemy je przezwyciężyć korzystając z pomocy ludzi, którym na nas zależy,
- W ramach działań podejmowanych przez dyrekcję szkoły zwiększających bezpieczeństwo na terenie obiektów szkolnych wprowadzono zakaz palenia papierosów na terenie szkoły i jego otoczenia, dyrektor szkoły skierował pismo do Komendanta Powiatowej Policji w Sandomierzu oraz Komendanta Straży Miejskiej w Sandomierzu z prośbą o zwiększenie częstotliwości patroli przy ulicy Żeromskiego i Patkowskiego (okolice szkoły), przypominano uczniom i ich rodzicom o konieczności przestrzegania zasad bezpieczeństwa na terenie szkoły, oraz przypominano o nieopuszczaniu terenu szkoły (apele szkolne, lekcje wychowawcze, indywidualne spotkania z uczniami, spotkania z rodzicami), poruszanie tematów bezpieczeństwa w szkole na spotkaniach z rodzicami (przypominanie o procedurach obowiązujących w szkole), odbywały się dyżury nauczycieli i pracowników szkoły na korytarzach i otoczeniu szkolnym, kontrolowano prowadzenie zajęć wychowania fizycznego pod kątem bezpieczeństwa, systematycznie szkolono pracowników z zakresu BHP, systematyczne monitorowanie przez kamery wejścia do szkoły i korytarzy szkolnych na wypadek ewentualnego zagrożenia bezpieczeństwa, systematyczne spotkania z dzielnicowym KPP w szkole w celu poprawy bezpieczeństwa uczniów i pomocy uczniom w zakresie uzyskania wiedzy prawnej i możliwości reagowania w sytuacjach wymagających interwencji, przeprowadzono w październiku próbny alarm ewakuacji z obiektów, prowadzone były zajęcia warsztatowe oraz spotkania tematyczne z młodzieżą, nauczycielami i rodzicami prowadzone przez pracowników PPP w Sandomierzu.

W Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. prof. Z. Strzeleckiego w Sandomierzu podejmowane były różnorodne działania mające na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji uczniów. Realizację tych działań wyznacza program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu młodzieży odbywa się poprzez:

- systematyczną obserwację zachowania uczniów;
- rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów, sprawiających trudności w realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego;
- wdrażanie uczniów do przestrzegania zasad współżycia społecznego i porządku prawnego;
- reagowanie na naruszanie przez uczniów norm społecznych, ustalanie przyczyn niewłaściwego zachowania oraz stosowanie odpowiednich środków wychowawczych;
- współpracę z rodzicami oraz różnymi instytucjami (Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem dla Nieletnich, Komendą Powiatową Policji) w zakresie spójnego oddziaływania na uczniów wymagających szczególnej opieki wychowawczej.

W roku 2019 zostały przeprowadzone wśród uczniów rozmowy na temat wymagań szkoły w zakresie zachowania, frekwencji oraz przestrzegania norm społecznych. Młodzież została zapoznana ze swoimi obowiązkami i prawami oraz szkolnym systemem kar i nagród. W klasach

pierwszych został zrealizowany program integracyjny, mający na celu nawiązanie dobrych relacji interpersonalnych między uczniami, integrację zespołów klasowych oraz adaptację do nowego środowiska szkolnego. We październiku 2019 r. młodzież szkoły uczestniczyła w „Marszu Pokoju”, który przeszedł ulicami Sandomierza. Intencją marszu było promowanie wartości takich jak sprawiedliwość, wzajemny szacunek, tolerancja, a tym samym brak akceptacji dla agresji i przemocy.

W roku 2019 został w szkole przeprowadzony program profilaktyczny "ARS, czyli jak dbać o miłość,, w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, nikotyny i narkotyków. Głównym celem programu było dostarczenie uczniom wiedzy niezbędnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia i odpowiedniego dystansu do substancji psychoaktywnych.

W roku 2019 został zorganizowany dla młodzieży, autorski program profilaktyczny, dotyczący przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych oraz agresji i przemocy. Realizator programu profilaktycznego dzielił się z uczniami swoimi trudnymi doświadczeniami życiowymi, a także sposobami radzenia sobie z nałogami. Program profilaktyczny promował dobre postawy, wartości oraz zachęcał uczniów do zdrowego stylu życia.

W roku 2019 zostało również zorganizowane szkolenie dla uczniów, w zakresie bezpieczeństwa na terenie szkoły oraz procedur zachowanie się w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych. Szkolenie przeprowadził pracownik Komendy Powiatowej Policji w Sandomierzu.

W ramach lekcji wychowawczych prowadzone były zajęcia edukacyjno-profilaktyczne dotyczące umiejętności radzenia sobie ze stresem, agresją oraz umiejętności asertywnych. W celu zapewnienia dyscypliny na terenie szkoły prowadzone były systematycznie dyżury nauczycieli w czasie przerw między lekcjami oraz zajęciami praktycznymi. Wszystkie naganne zachowania uczniów rozpatrywane są przez komisję ds. dyscypliny młodzieży. W celu spójnego przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości młodzieży szkoła ściśle współpracuje z kuratorami z Sądu dla Nieletnich, Komendą Powiatową Policji oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu.

W 2019 roku w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Zawichoście podejmowane były działania profilaktyczne i wychowawcze w ramach Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Działania nakierowane były na niwelowanie zachowań antagonistyczno-destrukcyjnych wychowanków, wzmacnianie pozytywnych zasobów, kompensowanie deficytów oraz nauka nowych zachowań. Jako nadrzędne przyjęto działania profilaktyczne problemów młodzieży. Prowadzone były spotkania zarówno z wysoko wyspecjalizowanymi w działaniach profilaktycznych pracownikami Ośrodka jak również specjalistami z zewnątrz. Podejmowane były próby pedagogizacji rodziców młodzieży niedostosowanej społecznie. Wiele działań nakierowanych było na uświadomienie wychowankom zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych oraz zachowań agresywnych.

Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Zawichoście realizuje swoje zadania głównie w obszarach:

a) zapobieganie przestępczości nieletnich

Wychowankowie w ramach pracy w grupie wychowawczej oraz na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy informowani są o skutkach działań o charakterze przestępczym, jednocześnie każda informacja o takim zachowaniu była wykorzystywana w oddziaływaniach resocjalizacyjnych. Duże znaczenie w tym zakresie ma uczenie umiejętnego organizowania czasu wolnego. Prowadzone były zajęcia w ramach zajęć rozwijających uzdolnienia, zajęć terapeutycznych, szeroko zakrojona jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna z wykorzystaniem Metody Dialogu Motywującego oraz tutoringu szkolnego. Na terenie Ośrodka zorganizowane były, min. następujące imprezy i uroczystości: turniej piłki nożnej „O puchar Dyrektora MOW, we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Nordic Walking oraz Miastem Sandomierz III Piknik „.....o krok dalej” impreza adresowana min. do społeczności lokalnej oraz Ośrodków z woj. Świętokrzyskiego, XIII Harcerski Przegląd Twórczości Artystycznej z MGOK Zawichost, V Edycja Ferie w mieście z MOSiR Tarnobrzeg. Uczestniczyliśmy w projekcie współfinansowanym przez Ministra Sprawiedliwości „Przez sport do praworządności” realizowany przez Stowarzyszenie Akademia Sportu, jesteśmy organizatorem Zawodów w Wędkarstwie Sławikowym Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych i Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii z woj. świętokrzyskiego, podkarpackiego i lubelskiego pod patronatem Prezesa Zarządu Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego

w Tarnobrzegu i Koła nr 22 przy Komendzie Miejskiej Policji w Tarnobrzegu oraz współpracujemy z centrum Cross Box – Health/Fitness w Tarnobrzegu.

Duże znaczenie przywiązujemy do współpracy ze środowiskiem lokalnym, traktując je jako naturalne miejsce do resocjalizacji i tester skuteczności oddziaływań resocjalizacyjnych prowadzonych w placówce. Kontynuowana jest współpraca z DPS w Sandomierzu, przedszkolem i biblioteką w Zawichoście, klasztorem OO Dominikanów w Sandomierzu przy realizacji projektu Rewitalizacji winorośli w Sandomierzu, z IPN oddział w Sandomierzu oraz z Polskim Towarzystwem Historycznym, ze schroniskiem dla zwierząt w Sandomierzu i w Zawichoście, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Sandomierzu. Nasi wychowankowie aktywnie uczestniczą w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, uczestniczą w akcjach „Światowego dnia rzucania palenia tytoniu” i Dzień AIDS, współpracujemy z hospicjum „Mały Książę” w Lublinie. Wiodącą metodą naszej pracy jest twórcza resocjalizacja w oparciu o dialog motywujący. Aktywnie współpracujemy z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach min. organizując przegląd muzyczny dla MOW „The voice of rap”. W ramach wspólnych działań nasi wychowankowie uczestniczyli w Konferencji Naukowej „Twórcza resocjalizacja z perspektywy teorii i praktyk”. Studenci regularnie odwiedzają nasz Ośrodek, konfrontując teorię z praktyką pedagogiczną. Nasz Ośrodek jest rozwijającym się miejscem szkoleń Nordic Walking. Uczestniczyliśmy w „Gali Mistrzów Nordic Walking” oraz w „Zimowych Wulkanach 2019” w Złotoryi, która była wielkim sukcesem naszych wychowanków. Młodzież przebywająca w Ośrodku jest na bieżąco zapoznawana z prawami dziecka, prawami ucznia oraz dotyczącymi ich sytuacji życiowej aktami prawnymi. Ośrodek jest wyposażony w monitoring wizyjny służący podniesieniu bezpieczeństwa w placówce. W przypadku zachowań o charakterze przestępczym powiadamiana jest Policja i właściwe Sądy.

b) przeciwdziałanie narkomanii

W ramach działania w tym zakresie prowadzone były systematyczne spotkania pedagogów i psychologów z młodzieżą mające na celu uświadomienie skutków używania środków psychoaktywnych na organizm. Prowadzona jest grupa wsparcia ograniczenia i zaprzestania palenia tytoniu - wynikająca z potrzeb samych wychowanków. Realizowany jest własny program profilaktyczny „Mentor” dostosowany do potrzeb wychowanków. Jednocześnie kadra pedagogiczna dokłada wszelkich starań aby wychowankowie nie mieli dostępu do środków odurzających. W ramach działań profilaktycznych realizujemy program profilaktyczny „FreD Goes Net”, koordynatorem jest psycholog Ośrodka. Wychowankom uzależnionym od substancji psychoaktywnych psychologowie udzielali wsparcia w postaci zajęć terapeutycznych. Wszystkie przypadki pojawienia się środków psychoaktywnych są zgłaszane Policji i właściwym Sądom.

c) podniesienie bezpieczeństwa na drogach publicznych

W ramach tego działania wychowankowie realizują kurs karty rowerowej we współpracy z KPP Sandomierz, wychowankowie regularnie uczestniczą w wycieczkach rowerowych pod opieką wychowawców. Uczestniczą także w zajęciach szkolnych Edukacji Dla Bezpieczeństwa, w ramach których poznają zasady pierwszej pomocy przedlekarskiej, zachowania w sytuacjach kryzysowych, właściwego korzystania i zachowania na drogach publicznych, podnoszące świadomość i umiejętności postępowania w sytuacjach zagrożenia. Wychowankowie poznają podstawy postępowania w sytuacji wypadku drogowego.

d) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Ośrodek prowadzi zajęcia z wychowankami poddanymi przemocy rodzinnej. Wychowankowie uczeni są radzenia sobie z przemocą i agresją w środowisku rodzinnym. Staramy się angażować rodziców naszych wychowanków w proces poprawy relacji rodzinnych. Do pracy włączani są specjaliści zewnętrzni w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W bardzo szerokim zakresie prowadzona jest współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu oraz Sądem Rejonowym w Sandomierzu, którego Wydział Rodzinny i Nieletnich prowadzi nadzór nad działalnością Ośrodka.

e) przeciwdziałanie bezrobociu

W obecnym roku szkolnym rozpoczęliśmy realizację projektu unijnego Poddziałania 8.5.1 „Podniesienie jakości kształcenia zawodowego oraz wsparcie na rzecz tworzenia i rozwoju CZKIN”

w ramach którego, wychowankowie mają zajęcia z doradztwa zawodowego, podstaw przedsiębiorczości oraz dodatkowe zajęcia z matematyki, informatyki - ICT, j. angielskiego, j. polskiego zdobywają także kompetencje społeczne charakterystyczne dla pełnienia roli przyszłego pracownika oraz uczestniczą w praktykach u zewnętrznego przedsiębiorcy (stolarnia i budowlanka). Uczestniczymy także w projekcie „Każdy może zostać naukowcem 2” priorytet III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym we współpracy z UJK Kielce. Prowadzona jest destygmatyzacja młodych ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym. Organizowane są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, pozwalające minimalizować deficyty edukacyjne naszych wychowanków. Młodzież podejmuje aktywność w ramach wolontariatu działającego w naszym Ośrodku. Pomagamy wychowankom w przygotowaniu programu usamodzielnienia po opuszczeniu placówki. Wszyscy wychowankowie objęci są doradztwem edukacyjno-zawodowym. Organizowane są spotkania z pracodawcami, które pozwalają na wyposażenie wychowanków w oczekiwane przez pracodawców kompetencje i umiejętności, co wykorzystywane jest przy planowaniu Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego.

f) bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne

Baza Ośrodka utrzymywana jest na wysokim poziomie technicznym i sanitarnym. W ostatnim czasie zakupiono dodatkowe wyposażenie gabinetu pielęgniarki, posiadamy izolatkę medyczną dla wychowanków wymagających podstawowej opieki leczniczej. Pozyskano środki unijne na wyposażenie i utworzenie nowej Sali multimedialnej do nauki języków obcych. Nasz Ośrodek uczestniczy w projekcie Ogólnopolska Sieć Edukacyjna – dostęp do usług telekomunikacyjnych. Systematycznie prowadzone są kontrole stanu sanitarnego, a remonty przeprowadza się na bieżąco. Ośrodek przeszedł kontrolę bezpieczeństwa p.poż., inspektora budowlanego a także kontrolę Wojewódzkiej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej.

W ramach zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w budynkach:

- wszyscy pracownicy Ośrodka przeszkoleni zostali z przepisów przeciwpożarowych oraz zasad udzielania I pomocy medycznej,
- zaktualizowano plan ewakuacji placówki,
- prowadzono próbne alarmy ewakuacji z obiektów z młodzieżą.

Bursa Szkolna jest placówką publiczną zapewniającą opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

W placówce oprócz uczniów szkół średnich mieszkają studenci Wydziału Zamiejscowego UJK, a w okresie wakacji organizowane są kolonie letnie dla młodzieży, od września 2016 r. w bursie mieszka grupa wychowanków pochodzenia ukraińskiego, białoruskiego, rosyjskiego, którzy uczą się w sandomierskich szkołach średnich.

Z młodzieżą szkolną realizowany jest program wychowawczo-profilaktyczny.

Program realizowany jest przez wychowawców i skierowany jest do wychowanków. Zawiera on działania przewidziane zarówno dla wychowawców, rodziców, pracowników administracji i obsługi bursy. Odpowiada na realne problemy oraz zagrożenia pojawiające się w bursie i środowisku. Jest otwarty na wszelkie nowe działania. W swej treści szczególnie nacisk kładzie na przemoc, alkohol, narkotyki. Program realizuje kierunki polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym.

W roku 2019 podejmowano i realizowano działania:

- przeprowadzono próbną ewakuację wychowanków i osób przebywających w tym czasie w budynku;
- przeprowadzono szkolenie p/poż dla wszystkich pracowników bursy;
- przeszkolono wszystkich pracowników z pierwszej pomocy przed medycznej;
- przeszkolono pracowników z zasad postępowania przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub zlokalizowaniu urządzenia wybuchowego w obiekcie użyteczności publicznej;

- przeprowadzono ankietę wśród młodzieży dotyczącą sposobu spędzania czasu wolnego przez młodzież;
- przeprowadzono (policja - dzielnicowy) rozmowy profilaktyczne z wychowankami – cudzoziemcami na tematy odpowiedzialności nieletnich, profilaktyki uzależnień i konsekwencji wynikających z łamania regulaminu bursy;
- prowadzono na bieżąco rozmowy wychowawczo- profilaktyczne, zdrowotne z wychowankami ich rodzicami;
- zorganizowano warsztaty dla młodzieży o poczuciu własnej wartości i odpowiedzialności.

Nad bezpieczeństwem wychowanków przez całą dobę czuwają oprócz wychowawców, portierzy i pracownicy firmy ochroniarskiej Argus, która ma w budynku swoją siedzibę.

Przez cały rok szkolny i w wakacje odwiedza placówkę policja – dzielnicowy, prowadzi rozmowy profilaktyczne z wychowankami, kolonistami, pracownikami. Placówka współpracuje z Wojewódzką Stacją Epidemiologiczną w Kielcach oraz Powiatową Stacją Epidemiologiczną w Sandomierzu, instytucje te szkolą, wspierają, instruują. Kadra pedagogiczna, pracownicy administracji, obsługi na bieżąco przechodzą szkolenia z zakresu bezpieczeństwa, a kadra pedagogiczna na bieżąco uczestniczy w różnych formach doskonalenia zawodowego dla nauczycieli.

2) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sandomierzu w ramach działań wspierających „Powiatowy Program Zapobiegania Przeszłości oraz Ochrony Obywateli i Porządku Publicznego” realizowała na terenie powiatu sandomierskiego zajęcia warsztatowe oraz spotkania tematyczne z dziećmi, młodzieżą, nauczycielami i rodzicami.

Na bieżąco prowadzone są konsultacje z dyrektorami placówek oświatowych, nauczycielami, pedagogami szkolnymi oraz specjalistami z różnych instytucji, takich jak: policja, sąd, opieka społeczna, samorządy lokalne. W sprawach wychowawczych i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży współpracujemy z kuratorami sądowymi-zawodowymi i społecznymi, asystentami rodzin, a także policją.

Poradnia udziela porad dla rodziców i nauczycieli na terenie Poradni i w placówkach przedszkolnych oraz szkolnych w ramach punktów konsultacyjnych. W placówkach odbywały się indywidualne rozmowy wspierające i terapeutyczne dotyczące poszczególnych uczniów. Pozwoliło to na lepsze planowanie działań wychowawczych. Prowadzimy także terapię psychologiczną indywidualną i rodzinną, krótko i długoterminową, a także interwencję kryzysową.

Przeprowadzamy dużą ilość zajęć warsztatowych dla uczniów, rodziców i nauczycieli. Wiele z nich to programy autorskie naszych psychologów i pedagogów.

Zajęcia warsztatowe z młodzieżą miały na celu zapobieganie różnym formom uzależnień takich jak: alkohol, nikotyna, narkotyki, gry telewizyjne, komputerowe, Internet oraz rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach traumatycznych, kryzysowych. Rozwijały także umiejętności prospołeczne np.: radzenie sobie ze złością i agresją, skutkami stresu, własnymi emocjami.

Zajęcia warsztatowe, prelekcje dla rodziców dostarczały wiedzy psychologicznej i pedagogicznej, kształtowały umiejętności wychowawcze.

Przeprowadzono kilkaset spotkań terapeutycznych udzielając pomocy psychologicznej. Zakres problematyki obejmował myśli samobójcze, problemy emocjonalne, problemy w relacjach społecznych, problemy wychowawcze, zagrożenie niedostosowaniem społecznym, zaburzenia koncentracji i motywacji, nieśmiałość, traumy rodzinne (po śmierci rodzica, po wypadku samochodowym, po rozwodzie) i lęki społeczne, zaburzone relacje rodzinne, trudności szkolne, zaburzenia zachowań i emocji.

W swoich działaniach profilaktycznych poruszamy tematy skupiające się wokół systemu wartości, środków uzależniających, zapobiegania zachowaniom ryzykownym, umiejętności prospołecznych oraz wspierania rozwoju dzieci i młodzieży poprzez wspomaganie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych. Poradnia posiada i na bieżąco udostępnia materiały informacyjne i edukacyjne dla rodziców, nauczycieli i młodzieży, dotyczące różnych form uzależnień oraz agresji i przemocy w szkole w domu i w Internecie.

Najczęściej przeprowadzane tematy zajęć warsztatowych dla uczniów to zajęcia dla dzieci 5 i 6 letnich w ramach programu „Inni, a jednak tacy sami” na temat niepełnosprawności i chorób przewlekłych dzieci. Zajęcia polegały na omawianiu z dziećmi uprzednio przeczytanych im opowiadań, wspólnych rozmowach, dyskusjach i wnioskach. Dzieci bardzo chętnie uczestniczyły w programie, chętnie słuchały, pytały oraz dzieliły się spostrzeżeniami. Miały także możliwość wyjaśnienia swoich wątpliwości i obaw w zakresie poruszania tematów. Celem zajęć było uwrażliwienie dzieci na potrzeby osób niepełnosprawnych i chorych. Uczenie tolerancji, empatii i zachowań prospołecznych.

Zajęcia w przedszkolach odbywały się o następującej tematyce:

- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach z chorobami nowotworowymi.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach z niepełnosprawnością narządu wzroku.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach z niepełnosprawnością ruchową.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach z wadami serca.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach rodziców niepełnosprawnych.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach chorych na astmę.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach z AZS i alergią.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach z chorobami nerek.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach z chorobą reumatyczną.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o barierach architektonicznych.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach z MPDz.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach z autyzmem.
- Realizacja programu "Inni a jednak tacy sami" - o dzieciach chorych na epilepsję.

Poza tym programem, w przedszkolach zrealizowano również zajęcia o następującej tematyce:

- Kształtowanie postawy asertywnej.
- Trening współdziałania i empatii.
- Korygowanie błędnych nawyków komunikacyjnych.

Szkoły podstawowe:

- Bezpieczeństwo w VR. Zagrożenia w Sieci. Jak bezpiecznie korzystać z cyfrowych narzędzi.
- Rozwiązywanie konfliktów - sposoby, możliwości, strategie.
- Bezpieczeństwo w rzeczywistości wirtualnej. Program - Bezpieczny Internet (Sieciaki i Sieciuchy).
- Budowanie prawidłowych relacji interpersonalnych. Rozwiązywanie konfliktów.
- Konstrukttywne sposoby rozwiązywania konfliktów.
- Bezpieczny Internet.
- Budowanie prawidłowych relacji koleżeńskich.
- Zajęcia integracyjno-adaptacyjne.
- Cyberprzemoc. Jak sobie radzić w rzeczywistości VR. Bezpieczny Internet.
- Budowanie prawidłowych relacji interpersonalnych. Rozwiązywanie konfliktów.
- Cyberprzemoc. Fonoholizm. Zagrożenia w Sieci. Bezpieczeństwo w VR.
- Bezpieczeństwo w rzeczywistości wirtualnej. Jak się chronić w Internecie? Zasady korzystania z cyfrowych narzędzi.
- Budowanie zespołu klasowego, nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
- Porozmawiajmy zanim będzie za późno.

- Stop przemocy w Internecie.
- Profilaktyka zachowań ryzykownych - zagrożenia związane z grupami psychomanipulacyjnymi - sektami.
- U progu dorastania - o trudnych chwilach adolescencji.
- Bezpieczeństwo w rzeczywistości VR. Zagrożenia w Sieci. Fonoholizm.
- Stalking. Jak się chronić?

Szkoły ponadgimnazjalne:

- Zagrożenia w VR. Fonoholizm. Stalking. Bezpieczny Internet.
- Konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie z problemami.
- Techniki mediacyjne w rozwiązywaniu konfliktów rówieśniczych.
- Bezpieczeństwo w rzeczywistości VR. Bezpieczny Internet.

Tematyka pedagogizacji dla rodziców:

- Jak pomagać dziecku radzić sobie z emocjami?,
- Zachowania agresywne - jak im przeciwdziałać? Metody i kary w procesie wychowawczym,
- Wspieranie zdrowego stylu życia u uczniów,
- Wspieranie rozwoju emocjonalnego,
- Role rodzicielskie w procesie wychowania. Jak wspierać dziecko w rozwoju?,
- Stadia rozwoju moralnego. Kształtowanie postaw,
- Wychowanie aksjologiczne dziecka w wieku przedszkolnym. Kompetencje aksjologiczne w środowisku zróżnicowanych kulturowo. Strategie kształtowania kompetencji aksjologicznych. Preferencje aksjologiczne.

W roku szkolnym 2018/2019 poradnia organizowała cykl warsztatów dla uczniów m.in. „Pozytywne systemy wartości”, „Stadia rozwoju moralnego”, Kształtowanie postaw” w ramach „100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów”.

Pracownicy poradni prowadzą systematyczne obserwacje dzieci podczas zajęć w placówkach pod kątem zaburzeń rozwojowych i emocjonalnych, omawiają wyniki z rodzicami i oraz pomagają rodzicom podejmować działania naprawcze.

Przez cały rok szkolny 2018/19 pani dyrektor prowadziła punkt konsultacyjny, który wspomagał nauczycieli szkół ogólnodostępnych w pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Pracownicy poradni takie punkty prowadzili na terenie powiatu sandomierskiego. Pani dyrektor otrzymała specjalne podziękowania od Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty za włączenie się w akcję rodzicom i uczniom niepełnosprawnym.

- 3) Spółdzielnia Mieszkaniowa starała się pomóc młodym ludziom i pokierować nimi w procesie integracji co można osiągnąć w różnorodny sposób (integracja społeczna, kulturalna, językowa). Sandomierskie Centrum Kultury w Sandomierzu podpisało umowę z Sandomierską Spółdzielnią Mieszkaniową na prowadzenie działalności społeczno-wychowawczej.

Przez cały 2019 rok młodzież mieszkająca na osiedlach i nie tylko, znalazła zainteresowanie w prowadzonej placówce. Ośrodek prowadzi pełną gamę zajęć zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dorosłych. Wśród nich znajdują się zajęcia taneczne, muzyczne, plastyczne oraz rekreacyjne. Działalność ta dofinansowana jest przez Spółdzielnię. Na podstawie interwencji mieszkańców dotyczących dewastacji mienia np. wybijania szyb w drzwiach wejściowych do klatek schodowych, Administracja Spółdzielni zwracała się do Policji w celu objęcia nadzorem miejsc szczególnie zagrożonych. Spółdzielnia również ostrzegała mieszkańców o baczne zwracanie uwagi na zachowanie tzw. „domokrądców”, którzy próbowali wyłudzić pieniądze oferując różnego typu usługi podszywając się pod Spółdzielnię, Urząd Miasta i PGKiM.

4) Hufiec ZHP Sandomierz zrzesza w swoich szeregach instruktorów, zuchy i harcerzy z Pisar, Gościeradowa, Annapola, Koprzywnicy, Liśnika, Gór Wysokich, Dwikóz, Chobrze, Kleczanowa, Grabówki i Sandomierza. Zuchy i harcerze uczestniczą we wszystkich ważnych uroczystościach organizowanych na terenie powiatu sandomierskiego. W ciągu roku podejmują szereg akcji charytatywnych, organizują spotkania, biwaki oraz rajdy. Reprezentują hufiec również w licznych konkursach. Już od wielu lat organizują Harcerską Akcję Letnią oraz od tego roku Harcerską Akcję Zimową. Systematycznie także udają się do Zakopanego po Betlejemskie Świątelnko Pokoju.

W dniach 12.01 -18.01.2019 r. 41 uczniów, zuchów, harcerzy wyjechało na zimowisko w ramach Harcerskiej Akcji Zimowej HAZ organizowane przez Hufiec ZHP Sandomierz. Zimowisko miało miejsce w Małym Cichym k. Zakopanego.

W pierwszym dniu wszyscy obowiązkowo udali się na spacer po Małym Cichym oraz zostali zaznajomieni z obowiązującymi na zimowisku regulaminami bezpieczeństwa, a także uczestniczyli w grach i zabawach integrujących.

Przez kolejne dni wszyscy z zapalem, wyruszyli na stok by się rozkoszować jazdą i szlifować umiejętności narciarskie. Byli też tacy, którzy pod czujnym okiem instruktora oswajali się ze sprzętem narciarskim, zapoznali się z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na stoku narciarskim oraz podczas korzystania z wyciągów. Następnie przystąpili do pierwszych ćwiczeń i pierwszych zjazdów. Wielką frajdą były zjazdy z góry na sankach i jabłuskach.

Wieczorami uczestnicy zimowiska doskonalili sprawności intelektualne i fizyczne, kształtowali właściwe nawyki i bezpieczne zachowania, rozwijali indywidualne zainteresowania i talenty poprzez udział w rozmaitych zajęciach sportowych, plastycznych i muzycznych. Największą atrakcją oprócz szusowania na nartach, okazał się: kulić.

Udało się też odwiedzić Krupówki i zrobić zakupy pamiątek. Bycie w górach, zwłaszcza w Zakopanem to spotkanie z niesamowitymi widokami - Giewont na wyciągnięcie ręki, Kasprowy Wierch. Te widoki mogliśmy podziwiać z Gubałówki. Śpiący Rycerz - Giewont jakby miał się zaraz zbudzić i rozpocząć walkę z chmurami, które go zaczęły przysłaniać.

Ostatni dzień zimowiska to spacer do Murzasichle na lodowisko oraz do Izby Regionalnej na lekcję tradycji i zwyczajów góralskich. Przed wyjazdem nastąpiło uroczyste zakończenie, a więc podsumowanie wyników wszystkich konkursów, rozdanie nagród, upominków i słodyczy.

Dzieci przyjemnie i pożytecznie spędziły czas wolny, każdy z pewnością znalazł interesujące dla siebie zajęcia. Minione ferie dostarczyły uczestnikom zimowiska wrażeń i z pewnością pozostaną na długo w ich pamięci.

Już po raz kolejny przedstawiciele naszego hufca dołączyli do "wielkiego grania" – 27. finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W niedzielę 13 stycznia 2019 r. wolontariusze prowadzili na terenie miasta zbiórkę pieniędzy na zakup nowoczesnego sprzętu medycznego dla specjalistycznych szpitali dziecięcych.

15 stycznia 2019 r. przypadła 100. rocznica śmierci Andrzeja Małkowskiego i 40. rocznica śmierci Olgi Drahonowskiej – Małkowskiej - najważniejszego małżeństwa w historii harcerstwa. Z ich miłości powstał polski skauting. Dziś ZHP jest największą w Polsce organizacją wychowawczą dzieci i młodzieży (choć nie jedyną organizacją harcerską). Pamiętając o twórcach harcerstwa w ten szczególny dzień członkowie 20 ŚDH "Nadwiślańskie Trampy" założyli do szkoły chusty drużyny. Postać Andrzeja i Olgi Małkowskich przybliżyliśmy społeczności szkoły w formie gazetki tematycznej, a w drużynie – podczas zorganizowanego w tym dniu spotkania opłatkowego z udziałem rodziców oraz zuchów z 18 GZ "Leśne Duszki".

To już po raz trzeci na ostatkowej zabawie – Balu Karnawałowym w PSP w Annapolu spotkały się zuchy i harcerze Hufca ZHP Sandomierz. We wtorek, 5.03.2019 r. ponad 80 osób z czterech środowisk: DH „Zawiszy Czarnego” z Dwikóz, DH "Watra" z Gór Wysokich, DH "Sokoły" z Grabówki oraz gospodarze – GZ "Leśne Duszki" i ŚDH "Nadwiślańskie Trampy" bawiło się przy znanych przebojach ostatnich sezonów i nieco starszych hitach muzycznych. Spotkanie karnawałowe rozpoczęliśmy od "Wirującego kapelusza". Zabawy integracyjne i wspólne układy choreograficzne przeplatały "free-stylowe" tańce uczestników Balu. Część z nas zdecydowała się na kostium czy choćby mały element

przebrania karnawałowego. Spalone w tańcu kalorie uzupełniliśmy podczas poczęstunku, w przygotowanie którego włączył się każdy zuch i harcerz z naszego środowiska

23 stycznia 2019 r. przedstawiciele naszego hufca udali się do Gościeradowa, gdzie w Zespole Placówek Oświatowych im. Jana Pawła II odbył się IV Zuchowo – Harcerski Przegląd Kolęd i Pastorałek pt. „Pastuszkowie przybywajcie, Jemu wdzięcznie przygrywajcie...” O braterską, miłą dla ucha i serca atmosferę, jak zawsze zadbał gospodarze miejsca i organizator Przeglądu - 19 Gromada Zuchowa „Leśne Skrzaty” i 27 Drużyna Harcerska „Szare Szeregi”. Z dobrze wszystkim znanymi kolędami i zupełnie nowymi pastorałkami wystąpiło kilkunastu solistów oraz zespołów zuchowych i harcerskich.

22 lutego w naszym hufcu obchodziliśmy, jak miliony harcerzy i skautów - Dzień Myśli Braterskiej.

W ostatnim dniu lutego 2019, w tzw. Tłusty Czwartek włączyliśmy się w kapucyńską akcję charytatywną "Pączek dla Afryki". Pączkowaliśmy w szkole podczas przerw międzylekcyjnych. Blisko 100 sztuk smakołyków, przygotowanych przez drużny wspólnie z mamami i babciami, to po kiermaszu konkretna kwota 180 złotych, która powędrowała do afrykańskich dzieci. Pieniążki trafiły na konto Fundacji Kapucyni i Misje.

W Narodowym Dniu Pamięci Żołnierzy Wyklętych, 1 marca uczczono pamięć tych, którzy mieli być wymazani z kart historii. Żołnierze antykomunistycznego podziemia po II wojnie światowej nie złożyli broni, nie godząc się na sowietyzację Polski. Torturowani, wystawieni na nieludzkie cierpienie, straceni za wolną Polskę. Grobów wielu z nich nie odnaleziono do dzisiaj. Proces przywracania pamięci Żołnierzy Wyklętych rozpoczął się w 1995 roku. Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych 1944-1963 obchodziliśmy po raz dziewiąty. Z tej okazji przedstawiciele 20 ŚDH "Nadwiślańskie Trampy" nadali przez szkolny radiowęzeł okolicznościową wzmiankę słowno-muzyczną. O Niezłomnych Żołnierzach społeczności szkolnej przypominała także gazetka tematyczna na szkolnym korytarzu.

W dniu 17 marca 2019 roku harcerze z 13 DH Sandomierscy Skauci, działającej przy Szkole Podstawowej nr 4 im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sandomierzu, uczestniczyli w obchodach upamiętniających Ofiary Terroru Niemieckiego. Po mszy św, która odbyła się w Katedrze, przeszliśmy w marszu pod pomnik Ofiar terroru niemieckiego w latach 1939 - 1945, gdzie uroczyście wraz z innymi przedstawicielami złożyliśmy znicze. Harcerze często uczestniczą w tego typu wydarzeniach, ponieważ uważamy, że to na nas, spadkobiercach Wolnej i Niepodległej Polaki spoczywa obowiązek dbania o historię oraz szerzenie patriotyzmu w naszej Małej Ojczyźnie.

27 marca w Zespole Placówek Oświatowych w Chobrzeńcach odbył się Hufcowy Konkurs Recytatorski . Motto tegorocznego konkursu - NIEPRZEMIJAJĄCE PIĘKNO POEZJI.

Wtorkowe popołudnie, 9 kwietnia 2019 r. dla środowisk zuchowych i harcerskich Hufca ZHP Sandomierz było okazją do niecodziennej zbiórki. W tym dniu zuchy, drużny, druhowie, instruktorzy oraz rodzice wyruszyli na trasę Harcerskiej Drogi Krzyżowej. Wiodła ona Wąwozem Królowej Jadwigi, ulicą Staromiejską do kościoła Św. Jakuba w Sandomierzu. Nabożeństwu przewodniczył ks. phm. Sławomir Brzeski. W asyście pochodni, brzozy krzyż niósł Komendant Hufca hm. Czesław Rączkiewicz. Zuchy i harcerze reprezentujący dane środowisko czytali rozważania przygotowane przez dh. phm. Renatę Lachowicz. Każda gromada i drużyna odpowiedzialna była za przygotowanie wizualnego elementu przydzielonej stacji. Pomysłowość, niepowtarzalność i estetyka wykonanych stacji niewątpliwie wzmacniały to religijne doświadczenie. Zwieńczeniem HDK była Msza św. o godz. 19.00 w kościele Św. Jakuba, w której wszyscy uczestniczyliśmy.

W Harcerskiej Drodze Krzyżowej udział wzięło ponad 110 zuchów i harcerzy, w tym: 2DH "Sokoły" -Nieprzetartego Szlaku, 13ŚDH "Sandomierscy Skauci", 17GZ „Leśne Sokoły” z Sandomierza, 8DH "Watra" z Gór Wysokich, 24DH z Chobrzeń, 26DH "Białe Orły" z Kleczanowa, 28DH z Dwikóz, 18 GZ "Leśne Duszki" i 20ŚDH "Nadwiślańskie Tramy" z Annapola, 19GZ "Leśne Skrzaty" i 27DH "Szare Szeregi" z Gościeradowa.

Po raz trzeci w dniu 27 kwietnia 2019 r, w Liśniku Dużym odbył się Festiwal Piosenki Harcerskiej i Turystycznej KRAJKA, zorganizowany przez Publiczną Szkołę Podstawową im. J. Wierzchowskiej w Liśniku Dużym i 25 Drużyną Harcerską Białe Wilki im. Wł. Jasińskiego ps. Jędrus. W festiwalu

wzięli udział soliści i zespoły reprezentujące hufce Starachowice, Stalowa Wola i Sandomierz w sumie około pięćdziesięciu uczestników.

Jak co roku na lokalnych obchodach Narodowego Święta Trzeciego Maja nie mogło zabraknąć reprezentacji zuchów i harcerzy. 228. rocznica uchwalenia pierwszej w Europie Konstytucji tradycyjnie rozpoczęto Mszą Św. w intencji Ojczyzny. Po tej części uroczystości przemaszerowaliśmy pod pomnik, gdzie kontynuowano rocznicowe obchody 3 Maja. Współczesny patriotyzm zachęca do radosnego świętowania tej ważnej karty historii, a włączenie się w lokalne wydarzenia z nią związane to wyraz naszej służby, wdzięczności i dumy z bycia Polakiem.

W sobotę, 11.05.2019 r. drużyny i druhowie z 20 ŚDH „Nadwiślańskie Trampy” wzięły udział w Przeglądzie Wojewódzkim Zespołów Wokalnych, Wokalno-Instrumentalnych oraz Solistów w Kielcach – Harcerskiej Wiosnie Kulturalnej. Na scenie Domu Kultury na Białogonie tego dnia prezentowali się nie tylko harcerze i zuchy ale także dzieci i młodzież ze szkół województwa świętokrzyskiego. Wróciliśmy z wyróżnieniem, nowymi bongosami oraz kolejnym artystycznym doświadczeniem. Otrzymaliśmy także nominację – zaproszenie do udziału w 46. Międzynarodowym Harcerskim Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej, który odbędzie się na kieleckiej „Kadzielni” w lipcu 2019.

W dniach 10 – 12.05.2019 r. odbył się VI Ogólnopolski Integracyjny Zlot Drużyn Harcerskich Nieprzetartego Szlaku w Sandomierzu. Tegoroczny zlot odbywał się pod hasłem „Daj, Druhu dzieciom uśmiech swój - Daj, Druhno, dzieciom miłość swą”. Organizatorem zlotu była II DH NS „Sokoły” z Sandomierza działająca przy Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjnym „Radość Życia” w Sandomierzu we współpracy z Hufcem Sandomierz.

W zlocie wzięło udział 10 drużyn: 42 Drużyna SOW Starachowice, „Wataha” Stok Lacki, MOS Skarżysko Kamienna, MOW Skarżysko Kamienna „Młodzi Gniewni”, Wielopoziomowa DH SOW Skarżysko Kamienna, „Jaga 30” Kielce, „Strachy na Lachy” Łosice, „Tramp” Jałowęsy, „Zawisza Czarny” Dwikozy, „Sokoły” Sandomierz. W sumie w zlocie uczestniczyło blisko 100 osób.

Program zlotu obfitował w wiele atrakcji, które zostały przygotowane dzięki wielkiemu wsparciu ze strony Urzędu Miasta, Starostwa Powiatowego, podmiotów gospodarczych jak i osób dobrego serca. Patronat honorowy nad Zlotem objął Burmistrz Miasta Sandomierza – pan Marcin Marzec.

"Kiermasz różności" zorganizowany 31 maja 2019 r. przez 20 ŚDH "Nadwiślańskie Trampy" podczas Dnia Rodziny to kolejna inicjatywa z myślą o Podopiecznych Lubelskiego Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia. Uczestnicy rodzinnej imprezy plenerowej mogli za dobrowolny datek nabyć wybrany przez siebie przedmiot i w ten sposób wesprzeć cele akcji "Twój dar serca dla hospicjum".

W tym roku zakończenie roku harcerskiego 2018/2019 Hufca ZHP Sandomierz miało miejsce w Kleczanowie i było połączone z dwudniowym biwakiem. 7 czerwca ok. 100 zuchów, harcerzy i instruktorów Ziemi Sandomierskiej zgromadziło się pod szkołą w Kleczanowie, gdzie niektórzy rozbili swoje namioty, a reszta umiejscowiła się wewnątrz budynku (uczestnikami byli: 13 Środowiskowa DH „Sandomierscy Skauci” 8DH "Watra" z Gór Wysokich, 24DH z Chobrzan, 26DH "Białe Orły" z Kleczanowa, 28DH z Dwikóz, 18 GZ "Leśne Duszki" i 20ŚDH "Nadwiślańskie Trampy" z Annopola, 11 GZ „Ekoludki” z Pisar, Gromada Zuchowa Przyjaciele Stumilowego Lasu z Koprzywnicy). Następnie wszyscy uczestnicy wzięli udział w uroczystym apelu inauguracyjnym, który oficjalnie rozpoczął wspólne harcerskie spotkanie. Następnego dnia po śniadaniu wszyscy udali się na apel, następnie zuchy i harcerze zaczęli przygotowywać się do biegu patrolowego na trasie Kleczanów - Międzygórz. Hasłem przewodnim biwaku było bezpieczeństwo w czasie wakacji, w związku z czym bieg rozpoczął się od spotkania edukacyjnego z policją i strażakami PSP z Sandomierza, którzy dostarczyli swoim słuchaczom moc cennych wskazówek na wakacje. Po dużej dawce wiedzy zuchy i harcerze wyruszyli w stronę Międzygórz, aby zdobyć ruiny zamku. Pomimo żaru płynącego z nieba drużyny dzielnie maszerowały raz w pełnym słońcu, raz wąwozem, lasem, realizując po drodze różne punkty zdobywały wiedzę harcerską i poznawały historię zamku w Międzygórz. Oprócz tego, po drodze, w kleczanowskim lesie czekała na nich pani pielęgniarka, która przeprowadziła krótkie zajęcia z pomocy przedmedycznej. Przy miejscu docelowym czekały na uczestników jeszcze różne zadania, np. udział w quizie, czy krzyżówka o Międzygórz, z którymi szybko się uporali i mogli przystąpić do spożycia zasłużonego posiłku. Kiedy wszyscy odzyskali siły, przyszedł czas na zwiedzanie ruin zamku i sesje zdjęciowe. Droga powrotna w pełnym słońcu była bardzo męcząca, jednocześnie okazała się

świetnym sprawdzianem wytrzymałości dla zuchów i harcerzy, którzy świetnie sobie poradzili. Zwieńczeniem ZRH była Msza św. w kościele parafialnym pod wezwaniem św. Katarzyny i św. Stanisława w Kleczanowie, którą celebrował ks. A. Szymański. Na koniec po krótkim podsumowaniu roku harcerskiego przez przedstawicieli ZHP Sandomierz uczestnicy otrzymali pamiątkowe magnesy z logo ZHP i małe słodkości. Następnie nastąpiło uroczyste przekazanie „Iskierki Przyjaźni” i zmęczone, ale zadowolone drużyny opuściły teren Publicznej Szkoły Podstawowej w Kleczanowie. W wydarzenie zaangażowało się także wielu instruktorów, nauczycieli i rodziców.

Związek Harcerstwa Polskiego jest również organizatorem wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. W roku 2019 z wypoczynku skorzystało 581 osób. Komendanci wypoczynku realizują własne autorskie programy wakacyjnego wypoczynku. Szczególny nacisk położony był na profilaktykę uzależnień, ekologię i ochronę środowiska, na wychowanie w wartościach i duchu harcerskich ideałów. Często uczestnicy kolonii i obozów przenoszą się w krainę bajek i historii literackich. Tym sposobem dzieci zachęcane są do czytania i pracy z książką. Temat uświadamiania zagrożeń związanych z uzależnieniami był stałym punktem na obozach i kolonii.

- kolonia zuchowa „W zdrowym ciele, zdrowy zuch” w Małym Cichym – 04.07. – 14.07.2019r – 58 zuchów, harcerzy i instruktorów,
- obóz w Przebrnie 3 turnusy – 09.07. – 13.08.2019r 296 zuchów, harcerzy i instruktorów,
- biwaki rodzinne w Przebrnie 4 turnusy – 12.07. – 13.08.2019 r. 227 zuchów, harcerzy i instruktorów.

W ramach organizowanych obozów harcerskich i kolonii zuchowych uczestnicy poszerzali swą wiedzę i umiejętności o informacje z zakresu: ochrony środowiska, kultury i sztuki, dziedzictwa narodowego, pomocy medycznej i wielu innych dziedzin.

Na zajęciach prowadzonych na turnusach obozowych w Przebrnie, kolonii w Brennej, zlotach, wycieczkach, zrealizowano ciekawe programy ekologiczne. Ich realizacja odbywała się poprzez przybliżenie i poznanie ojczyzniego kraju – jego historii, czynną turystykę; odkrywanie piękna przyrody, kultury, tradycji i przez żywy z nią kontakt. Wielką pomocą w osiągnięciu pozytywnych rezultatów obozu w Przebrnie, jest usytuowanie bazy wypoczynku na terenie Parku Krajobrazowego „Mierzei Wiślanej” w lesie sosnowym w oazie ciszy i spokoju z dala od aglomeracji miejskich.

4 sierpnia, w 75 rocznicę śmierci Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, mieszkańcy osiedla Huta spotkali się by uczcić pamięć patrona oraz poległych w Powstaniu Warszawskim. Po krótkim montażu słowno-muzycznym zuchów, odbyła się modlitwa i złożenie kwiatów pod tablicą pamiątkową jednego z najwybitniejszych poetów pokolenia Kolumbów.

01.09.2019 godzina 4.30 - Udział Zuchów i Harcerzy w uroczystych obchodach 80 rocznicy wybuchu II wojny światowej.

Dnia 15 września harcerze z 13 ŚDH Sandomierscy Skauci, działającej przy Szkole Podstawowej nr 4 im. Jarosława Iwaszkiewicza w Sandomierzu, uczestniczyli w prezentacji działających w naszym mieście organizacji pozarządowych. W ramach promocji harcerstwa przygotowaliśmy wystawę poświęconą różnym akcjom, rajdom, biwakom oraz inicjatywom podejmowanym przez ZHP. Dzieci mogły zobaczyć, jak wygląda strój skauta, mogli poznać techniki harcerskie, takie jak układanie stosów ogniskowych, szyfrowanie wiadomości i wiele innych. Bawiliśmy się świetnie i mamy nadzieję, że coraz więcej dzieci i młodzieży zasili szeregi naszej drużyny i wspólnie będziemy mogli przeżywać nowe przygody na harcerskim szlaku.

Rondo przy ulicy Baczyńskiego w prawobrzeżnej części Sandomierza od niedzieli, 22 września 2019 roku nosi imię pułkownika Wacława Króla. Niedzielną uroczystość nadania imienia miała wyjątkową oprawę z udziałem Ryszarda Króla, syna Wacława Króla. W uroczystości tej uczestniczyły również zuchy z naszego hufca.

W sobotę 28 września 2019 r. patrol zuchów i harcerzy z Hufca ZHP Sandomierz uczestniczył w Diecezjalnym Harcerskim Starcie, inaugurującym kolejny rok pracy gromad i drużyn z hufców: Nisko, Staszów i Sandomierz. Zlot rozpoczął apel oraz Msza Św. pod przewodnictwem ks. biskupa K. Nitkiewicza w Momotach Górnych. Miejsce nie przypadkowe, nawiązujące swoją historią do przeżywanej w tym roku 80 rocznicy wybuchu II wojny światowej. Po wysłuchaniu historii kościoła św. Wojciecha i pierwotnie powstałej w roku 1938 kaplicy, podzieleni na patrole harcerze i zuchy

ruszyły na trasę gry terenowej, która wiodła Lasem Janowskim do Porytowego Wzgórza. Kolejne punktu gry sprawdzały znajomość technik harcerskich, współpracę w patrolach, a przy tym zaskakiwały swoją fabułą, która nawiązywała do działań żołnierzy i partyzantów wspomnianego konfliktu zbrojnego. Po 14 km wędrówki, zlot zakończono na Porytowym Wzgórzu – miejscu największej bitwy partyzanckiej II wojny światowej, przy pomniku, upamiętniającym to starcie.

W niedzielę, 13 października 2019 r. w ramach XIX Dnia Papieskiego drużyny i druhowie z 20 ŚDH „Nadwiślańskie Trampy” kwestowali na rzecz uzdolnionej młodzieży. Ogólnopolska zbiórka pieniędzy na cele Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”, m.in. we współpracy z organizacjami harcerskimi to budowanie „żywego pomnika” Św. Jana Pawła II. Tegoroczny Dzień Papieski przeżywany był pod hasłem – zawołaniem „Wstańcie, chodźmy!”.

11 listopada 2019 r. - Przedstawiciele 11 GZ "Ekoludki" oraz SU wzięli udział w uroczystościach obchodów 101 rocznicy Odzyskania Niepodległości oraz 450 rocznicy lokacji Ożarowa, zarówno podczas uroczystej Mszy Św. za Ojczyznę, jak również podczas lekcji patriotyzmu na Rynku oraz w M-GOK w Ożarowie. Delegacja zuchów i SU była również świadkami zakopania Kapsuły Czasu za Pomnikiem Niepodległościowym jako skarbnicy wiedzy dla potomnych o tym chociażby, co działo się w Ożarowie dniu jej ukrycia.

Po raz kolejny na sandomierskiej ziemi zapłonął Ogień Niepodległości przywieziony przez harcerzy z Lasku Polskiego w rejonie Kostiuchnówki - miejscu najkrwawszych bitew brygad legionowych. Czynem tym zuchy, harcerze i instruktorzy sandomierskiego hufca ZHP oddają hołd wszystkim, którzy własnym życiem i krwią płacili za niepodległość Ojczyzny!

Koncert patriotyczny w wykonaniu Zuchów i Harcerzy podczas konferencji "Polskie Siły Powietrzne w Służbie Jana Pawła II".

22.11.2019 - Harcerki podczas Festiwalu CHCĘ I JA COŚ O POLSCE POWIEDZIEĆ - prezentacja Pieśni i Poezji o Ojczyźnie.

28 listopada 2019 r. - Międzypokoleniowe spotkanie andrzejkowe w Klubie Seniora. Zuchy z naszej gromady dołożyły starań, aby nasi Seniorzy byli dzisiaj radośni i uśmiechnięci. Zabawa i wróżby, przepowiadające przyszłość sprawiły, że uśmiechu i zadowolenia nie brakowało, zarówno młodszym, jak i starszym uczestnikom imprezy. W naszej zabawie uczestniczyła również świetlica środowiskowa w ramach wzajemnej współpracy.

"Bożonarodzeniowa paczka dla Bohatera" - zbiórka darów w sklepie SPAR i Groszek na rzecz Kombatantów z naszego województwa.

POMAGAMY LAURZE

11 grudnia 2019 roku w Zespole Placówek Oświatowych im. Jana Pawła II w Gościeradowie odbył się kiermasz kartek świątecznych, z którego cały dochód 210, 80 zł zostanie wpłacony na konto Fundacji "Serce dla Maluszka - Laura Ryfka". Inicjatorami akcji byli Harcerze z 27 Drużyny Harcerskiej "Szare Szeregi" z Gościeradowa.

Betlejemskie Świąteczne Światło Pokoju

Delegacja sandomierskich harcerzy, która udała się po betlejemskie światło liczyła ponad 200 osób. Harcerze brali udział w trzydniowym zlocie w Zakopanem. To właśnie w sanktuarium na Krzeptówkach polscy harcerze odebrali Betlejemskie Świąteczne Światło Pokoju od skautów słowackich. W drodze powrotnej sandomierscy harcerze podzieli się na dwie grupy. Jeden autokar z grupą ponad 50 sandomierskich harcerzy udał się do kieleckiej katedry, aby przekazać Betlejemskie Świąteczne Światło Pokoju Diecezji Kieleckiej. Druga grupa ponad 150 zuchów i harcerzy z kilku drużyn z terenu Diecezji Sandomierskiej betlejemskie światło przywiozła do Sandomierza. W kościele seminaryjnym pw. św. Michała Archanioła harcerze z miejscowego Hufca ZHP przekazali Betlejemskie Świąteczne Światło Pokoju bp Krzysztofowi Nitkiewiczowi, Marcinowi Piwnikowi, Staroście Sandomierskiemu, Marcinowi Marcowi, Burmistrzowi Miasta. Po uroczystym przekazaniu światła wspólnie modlono się o dar pokoju oraz w intencji drużyny i druhen z terenu diecezji. Mszy św. przewodniczył bp K. Nitkiewicz z udziałem ks. Rafała Kułagi rektora seminarium oraz ks. Mateusza Bajaka, harcerskiego kapelana.

Na zakończenie Mszy św. hm. Czesław Rączkiewicz podziękował biskupowi oraz władzom samorządowym za wspieranie działań harcerskich, zaś harcerzom i wychowawcom za całoroczną pracę. Następnie druhowie i zuchy z drużyn z terenu diecezji oraz mieszkańcy miasta odbierali z rąk harcerzy Betlejemskie Światło Pokoju, aby zanieść je w kolejne dni w swoje środowiska i do swoich rodzin wraz z ewangelicznym przesłaniem pokoju, jakie niesie Boże Narodzenie. W tym roku Betlejemskie Światło Pokoju dotarło do Polski już po raz dwudziesty dziewiąty. W sandomierskim spotkaniu wzięli udział harcerze i zuchy z Annopola, Gościeradowa, Dwikóz, Kleczanowa, Koprzywnicy, Liśnika Dużego, Samborca, Chobrze, Gór Wysokich oraz Sandomierza.

Dzięki zorganizowaniu i przeprowadzeniu wyżej wymienionych zadań uczestnicy mogli aktywnie wypocząć oraz aktywnie spędzić wakacje, jak również czas wolny od zajęć lekcyjnych. Na zajęciach prowadzonych na turnusach obozowych w Przebrnie, kolonii w Małym Cichym, zlotach, rajdach, wycieczkach, zrealizowano ciekawe programy sportowo-rekreacyjne, ekologiczne i profilaktyczne. Wszystkie te formy uwzględniają zamierzone cele zadania. Ich realizacja odbywała się poprzez przybliżenie i poznanie przez uczestników zasad zdrowego trybu życia, poznanie ojczyzny – jego historii, czynną turystykę, odkrywanie piękna przyrody, kultury, tradycji i przez żywy z nią kontakt.

Podsumowując realizację działań programowych na obozach, kolonii, zlotach i wycieczkach stwierdzam, że zostały wykorzystane i przeprowadzone wszystkie wcześniej założone cele. Różnorodność zajęć programowych sprawiła, że zrealizowane zadania były atrakcyjne. Bazując na opiniach rodziców i uczestników - kolonie, obozy, wycieczki i zloty cieszą się niesłabnącym powodzeniem. Wysoko oceniono pracę wolontariuszy, to dzięki ich zaangażowaniu udało się przeprowadzić zadanie w sposób, bezpieczny, atrakcyjny i ciekawy.

5) Na terenie Gminy Koprzywnica funkcjonują:

- Zespół Placówek Oświatowych w Koprzywnicy w skład którego wchodzi: Branżowa Szkoła I stopnia, Liceum Ogólnokształcące, Szkoła Podstawowa, Przedszkole „Pod Sosnami”, Żłobek Gminny.
- Szkoła Podstawowa w Niedźwicach, których organem prowadzącym jest Gmina,
- Szkoła Podstawowa w Gnieszowicach i Punkt Przedszkolny prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gnieszowice „SAMI SWOI”,
- Szkoła Podstawowa w Postronnej i Przedszkole prowadzone przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Postronna Byszów Kępie,
- Niepubliczne Przedszkole Naukowe „Akademia Twórczych Przedszkolaków” w Sońniczanach prowadzone przez Stowarzyszenie „Człowiek Człowiekowi...”

Gmina Koprzywnica wspólnie z placówkami oświaty działa aktywnie w kwestii podniesienia poziomu bezpieczeństwa w placówkach oświatowych oraz ich otoczeniu poprzez:

- organizację dowozu uczniów dojeżdżających do placówek oświatowych na terenie Gminy oraz zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży dowożonej do i ze szkoły,
- szybkie usuwanie usterek i przeprowadzanie remontów niwelujących zagrożenie dla osób przebywających na terenie placówki,
- organizację i udział w turniejach sportowych: unihokej, narciarstwo, łucznictwo, piłka ręczna, piłka nożna, tenis stołowy itp. mające na celu pokazanie dzieciom i młodzieży, że aktywne spędzanie czasu, uprawianie sportu, zdrowa rywalizacja, angażowanie się w organizację przedsięwzięcia, współpraca z kolegami, koleżankami daje dużo satysfakcji i radości a zdrowy styl życia bez używek nie jest jednoznaczny z nudnym i mało towarzyskim życiem,
- organizację zajęć dodatkowych zgodnych z zainteresowaniami dzieci i młodzieży, zapewniających im aktywne spędzenie czasu zamiast bezczynności mogącej skutkować nieodpowiednim zachowaniem stwarzających zagrożenie dla siebie i innych.

W 2019 r. zrealizowano następujące inwestycje:

- Przebudowa drogi wewnętrznej część dz. Nr 773, część dz. Nr 738/1, część dz. Nr 643/1 w miejscowości Ciszycza koło ujęcia wody od km 0+000 do km 0+600 ;

- Przebudowa drogi wewnętrznej dz. nr 3802 w miejscowości Koprzywnica od km 0+000 do km 0+300, celem zabezpieczenia dna wąwozu lessowego;
- Przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Koprzywnica ul. Polna (dz. nr ewid. 537 obręb Cegielnia) – dł. drogi 153 m;
- Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Krzcin (dz. nr 339) - dł. drogi 385 m;
- Remont odcinka drogi gminnej nr 334087 T w m. Koprzywnica - ul. Garncarska – dł. 321 m;
- Remont odcinka drogi w osiedlu Zarzecze - dł. 208 m;
- Remont odcinka drogi w osiedlu Koprzywnica (nr ewid. dz. 3849) - dł. 430 mb;
- Remont odcinka drogi w sołectwie Błonie (nr ewid. dz. 747,604) - dł. 225 mb.

W ramach zadań wspólnych została zrealizowana przebudowa drogi wojewódzkiej 758 na odcinku od km 28+400 do km 29+420 w m. Koprzywnica.

W ramach infrastruktury publicznej na terenie gminy zrealizowano:

- Budowa Otwartych Stref Aktywności w Koprzywnicy wariant podstawowy – obiekty, przy ul. Szkolnej i Krakowskiej”. Edycja 2018. Wartość zadania 101.500,00 zł . Uzyskano dofinansowanie w wysokości 50.000,00 zł. W ramach zadania zamontowano urządzenia do ćwiczeń, stół do gry w ping ponga, stół do gry w szachy oraz chińczyka. Posadowiono ławki i kosze na śmieci oraz stojak na rowery. W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wykonawcą robót została firma DESTAR z Chmielowa.
- „Budowa Małej Infrastruktury Sportowo – Rekreacyjnej w miejscowości Krzcin” – zakres umowy obejmował przygotowanie terenu pod budowę oraz montaż urządzeń sportowo-rekreacyjnych: Motyl – 1 szt., Wyciskanie siedząc i wyciąg górny – 1 szt., Wioślarza – 1 szt., Prasa nożna pojedyncza – 1 szt., Twister – 1 szt., Ławka parkowa – 4 szt., Kosz na odpady - 2 szt., Stojak na rowery – 2 szt., Tablica informacyjna – 1 szt., Stół do ping ponga betonowy – 1 szt., Piłkarzyki betonowe - 1 szt. Wartość umowy: 32 656,50 zł brutto (słownie: trzydzieści dwa tysiące sześćset pięćdziesiąt sześć zł i 50/100). Wykonawca Firma Fit PARK z Torunia wyłoniona w wyniku przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Wartość dofinansowania 16.300,00 zł.
- Remont pomieszczeń sanitarnych w budynku OSP w Krzcinie. Zakres prac obejmuje wykonanie robót budowlanych zgodnie z ofertą i dokumentacją techniczną stanowiącą załącznik do niniejszej umowy, w tym: demontaż instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej i okładzin ściennych z paneli PCV, montaż instalacji wodno-kanalizacyjnej, wentylacyjnej, montaż nowych drzwi, licowanie ścian płytkami, szpachlowanie, malowanie, montaż nowej armatury sanitarnej. Wartość umowy: 29 766,00 zł (słownie: dwadzieścia dziewięć tysięcy siedemset sześćdziesiąt sześć zł). Wartość dofinansowania: 12.000,00 zł. Firma wykonująca inwestycję Firma Handlowo-Uslugowa Mirosław Rzeżutka Pniów 9, 37 – 455 Radomysł nad Sanem.
- Remont parkingu przy budynku Urzędu Miasta i Gminy w Koprzywnicy – zakres robót obejmował remont nawierzchni parkingu, wyznaczenie miejsc parkingowych, odwodnienie oraz utwardzenie placu za budynkiem tłucznem, posadowienie masztów na flagi. Wartość inwestycji 74 804,50 zł. firma wykonująca inwestycje „BETART” Wójcikowski Damian Sulisławice 155, 27 – 670 Łoniów.
- Budowa centralnego ogrzewania w budynku świetlicy wiejskiej w Gnieszowicach – wykonanie centralnego ogrzewania oraz montaż i uruchomienie pieca. Wartość inwestycji 27 921,00 zł.. Firma wykonująca inwestycję Firma Handlowo-Uslugowa Mirosław Rzeżutka Pniów 9, 37 – 455 Radomysł nad Sanem.
- Remont dachu na budynku ośrodka zdrowia – remont istniejącego pokrycia dachowego. Wartość robót 14.000,00 zł.

- Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Koprzywnica - roboty ziemne, roboty montażowe – wykonanie rurociągu PE50 metoda przewiertową, montaż studni rewizyjnej, montaż studni rozprężnej, montaż studzienki kanalizacyjnej wraz z zamknięciem teleskopowym, montaż przepompowni przydomowej fi 800 wraz z zasilaniem. Wartość inwestycji 49 368,33 zł. Firma wykonująca prace ADMA Zakład Remontowo - Budowlany Marian Adameczyk ul. Kościuszki 68, 28 – 200 Staszów.
- Zadaszenie altany w Sośniczanach,
- Budowa centralnego ogrzewania w budynku świetlicy wiejskiej w Świążycach,
- Przebudowa dachu na budynku świetlicy wiejskiej w Postronnej.

W 2019 r. zamontowane zostały 2 punkty oświetlenia ulicznego tj. 1 lampa oświetlenia ulicznego w miejscowości Zbigniewice i 1 lampa oświetlenia ulicznego w Koprzywnicy na ul. Leśnej.

Gmina za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej zajmuje się osobami starszymi, schorowanymi, samotnymi, nieporadnymi życiowo w celu zaspokojenia ich podstawowych potrzeb życiowych. Pomoc, jaką świadczy OPS polega na różnorodnych działaniach, których celem jest zadbanie o zdrowie i życie osób znajdujących się w trudnej sytuacji. Pomoc taka obejmuje również rodziny dysfunkcyjne, gdzie głównym czynnikiem szkodliwym jest alkohol. W sytuacjach, gdy osoba w znaczącym stopniu nadużywa alkoholu, sprawę kieruje się do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach działań GKRPA na terenie gminy funkcjonuje Punkt konsultacyjno-edukacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Na terenie Gminy Koprzywnica działa również Zespół Interdyscyplinarny, którego głównym celem jest diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz wyeliminowanie zjawiska przemocy ze środowiska lokalnego.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Koprzywnicy organizuje pozalekcyjne zajęcia dla dzieci i młodzieży. Wśród licznych propozycji, każdy może znaleźć coś dla siebie. System prowadzenia zajęć jest cykliczny, zaś nad bezpieczeństwem i edukacją dzieci czuwa wykwalifikowana kadra.

Tak więc zapraszamy na zajęcia plastyczne, studio teatralne, naukę tańca mażoretkowego czy taniec nowoczesny. Strefa muzyczna zaprasza wokalistów do studia wokalnego oraz instrumentalistów do orkiestry dętej. Prowadzimy zajęcia z języków obcych, robotyki, naukę gry w szachy oraz zajęcia karate. Ponadto od października ubiegłego roku w domu kultury działa świetlica młodzieżowa.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców całej gminy, kadra domu kultury prowadzi cykliczne zajęcia świetlicowe w Beszycach, Trzykosach, Ciszycy, Dmosicach, Krzcinie i Gnieszowicach. Zainteresowanie najmłodszych mieszkańców w/w miejscowości jest bardzo duże.

Po raz pierwszy tegoroczne ferie zimowe, dzieci i młodzież będą spędzać w Wiśle na dwunastodniowym wyjeździe. Jest to między innymi nagroda za systematyczne uczęszczanie na zajęcia proponowane przez dom kultury.

W zakresie zmniejszenia zagrożenia pożarowego:

- przy współpracy Komendy Powiatowej PSP w Sandomierzu przeszkolono jednostki OSP z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, oraz jednostki OSP nie wchodzące do KSRG.
- co roku Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Koprzywnicy organizuje Turniej Wiedzy Pożarniczej w szkołach podstawowych i gimnazjum;
- podjęto współpracę z miejscowym Komisariatem Policji w sprawie zwiększenia kontroli na obszarze zagrożonym wypalaniem suchych traw;
- w okresie wiosny rozplakatowano Plakaty nt. „NIE WYPALAJ TRAW”.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym:

- patrole Policji z Komisariatu Policji w Koprzywnicy, oraz Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Sandomierzu prowadzą częste kontrole w miejscach występowania zagrożeń w ruchu drogowym. Podczas kontroli drogowych badany jest stan trzeźwości użytkowników dróg, oraz sprawdzany jest stan techniczny pojazdów, oraz są prowadzone kontrole prędkości z użyciem videorejestratora prędkości ze szczególnym uwzględnieniem drogi krajowej Nr 79,
- w miesiącu maju został zorganizowany na szczeblu gminnym ogólnopolski konkurs wiedzy o ruchu drogowym.

W 2019 r. Gmina Zawichost realizowała Program pierwszorzędowej profilaktyki narkotykowej Weekend i wieczór bez uzależnień w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii skierowany do wszystkich młodych mieszkańców Gminy. Był on prowadzony przy Urzędzie Miasta i Gminy pod patronatem Burmistrza Zawichostu wspólnie z Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKPiRPA) oraz przy współpracy z podległymi gminie jednostkami. Program ten objął organizację różnorodnych zajęć aktywizujących – stwarzających dzieciom i młodzieży alternatywne formy działania, będące naturalną przeciwwagą dla zachowań ryzykownych. W ramach tych działań trzy razy w tygodniu organizowano zajęcia w siłowni zlokalizowanej w budynku komunalnym w Zawichoście.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywały się zajęcia w Wiejskiej Świetlicy w Chrapanowie ich celem było:

- kształtowanie zasad dobrego współdziałania w zespole, czy też grupie rówieśniczej,
- zwiększanie poczucia pewności siebie uczestników zajęć,
- zapoznanie z tzw. naturalnymi wzmacniaczami dobrego nastroju,
- uświadamianie wpływu tzw. nudy życiowej na rozwój zachowań ryzykownych,
- wzbudzanie odpowiedzialności za własne zdrowie,
- szerzenie mody na niepicie i nie branie,
- nauka umiejętności radzenia sobie z wyrażaniem uczuć pozytywnych i negatywnych,
- bezpieczne rozładowanie negatywnych emocji,
- uświadamianie potrzeby bycia asertywnym i umiejętności mówienia nie,
- doskonalenie umiejętności wyciszania złych emocji,
- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i umiejętności zachowania się w sytuacjach krytycznych.

Zajęcia prowadzone były przez moderatora środowiskowego oraz aktywnych przedstawicieli lokalnych środowisk.

Gmina prowadziła Punkt Interwencji Kryzysowej, w którym zatrudniony jest psycholog, systematycznie współpracował on z GKPiRPA, udzielał konsultacji dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych od alkoholu w zakresie leczenia odwykowego, motywował osoby uzależnione do podjęcia terapii odwykowej, kształtował umiejętności w zakresie zachowania się w sytuacjach kryzysowych oraz edukował ofiary przemocy domowej.

W ramach profilaktycznych działań mających uwrażliwić i uświadomić szkodliwość spożywania alkoholu podczas imprezy plenerowej Dzień Dziecka ustawiono „Namiot z alkogoglami”. Zaaranżowane animacje, takie jak tragiczne w skutkach działanie alkoholu przy wykorzystaniu alkogogli pozwoliły każdemu uczestnikowi zobaczyć jak zgubny wpływ na postrzeganie odległości i koordynację ruchową ma alkohol. W kontrolowanych warunkach uczestnicy mieli do wykonania zadania typu ślalom, przejście po prostej linii lub ułożenie wieży z klocków.

GKPiRPA stale współpracowała z Posterunkiem Policji w Dwikozach w zakresie przeciwdziałania przestępczości.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom ruchu drogowego w 2019 r. Gmina Zawichost wykonała:

- Przebudowę drogi gminnej nr 401060 T Linów Góry przez wieś od km 0+220 do 0+698 oraz od km 1+251 do 1+391 na odcinku łącznie 618 mb x 4,5m - za kwotę 339 666,47;
- Remont drogi gminnej nr 401040 T Podszyn Mały przez wieś od km 0+050 do 0+153 na odcinku 103 mb x 3,00 m - za kwotę 28 512,46 zł;
- Remont drogi gminnej nr 401057 T Piotrowice od km 0+250 do km 0+500 na odcinku 250 mb x 2,5 m - za kwotę 51 921,38 zł;
- Remont drogi gminnej nr 401010 T Linów Honorów - Linów Pasy od km 1+335 do km 1+655 oraz od km 2+597 do km 3+047 na odcinku łącznie 770 mb x 4,0 m - za kwotę 220 109,73 zł;
- Remont drogi gminnej nr 401053 T Linów Kolonia - Linów Wylesienie od km 0+000 0+435 na odcinku 435 mb x 2,5 m - za kwotę 87 781,41 zł;
- Przebudowę drogi gminnej w miejscowości Podszyn (działka o nr ewidencyjnym 508) od km 0+170 do km 0+378 na odcinku 208 mb x 3,0 m - za kwotę 80 674,72 zł;
- Przebudowę drogi gminnej nr 401060 T Linów Góry przez wieś od km 0+128 do 0+220 na odcinku 92 mb x 4,5 - za kwotę 50 175,02;
- Remont drogi gminnej nr 401053 T Linów Kolonia - Linów Wylesienie od km 0+435 do km 0+520 na odcinku 85 mb x 2,5 m - za kwotę 19 215,37 zł;
- Przebudowę ulicy Krętej w miejscowości Zawichost na odcinku 69 mb x 3,0 m - za kwotę 22 184,28 zł;
- Przebudowę nawierzchni na działce 525 w miejscowości Zawichost (przy ul. świętokrzyskiej) na odcinku 23 mb x od 5,6m do 5,9 m tj. 132,25 m² - za kwotę 16 926,65 zł;
- Przebudowę wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej w miejscowości Zawichost, ul. Głęboka (działka nr 154) od km 0+060 do km 0+375 na odcinku 365 mb x 2,5 m - za kwotę 226 835,37 zł;
- Przebudowę drogi dojazdowej w msc. Kolecin na odcinku 250 mb x 3,0 m - za kwotę 111 241,20 zł;

Ponadto w 2019 roku łącznie na bieżące remonty dróg gminnych, prace porządkowe przy drogach, wycinka drzew, odkrzaczanie oraz odśnieżanie dróg Gmina poniosła koszty w wysokości około 253 300,00 zł.

W 2019 r. poniesiono koszty związane z utrzymaniem Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych tj.:

- Gmina Zawichost dofinansowała działalność OSP Zawichost kwotą 4 000,00 zł.;
- Gmina Zawichost sfinansowała remont autopompy w samochodzie strażackim Volvo za kwotę 2 706,00 zł.;
- Gmina Zawichost zakupiła umundurowanie dla Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej za kwotę 4 048,00 zł.;
- Gmina Zawichost sfinansowała zakup paliwa do samochodów i sprzętu OSP za kwotę 8 051,00 zł.;
- Gmina Zawichost sfinansowała inne zakupy na potrzeby zagrożenia przeciwpożarowego za kwotę 10 554,00 zł.;
- Gmina Zawichost sfinansowała OSP Dziurów kwotą 9 000,00 zł.;
- Gmina Zawichost sfinansowała zakup paliwa do samochodów i sprzętu OSP Dziurów za kwotę 2 737,00 zł.;
- Gmina Zawichost wypłaciła ekwiwalent dla strażaków z OSP Zawichost na kwotę 17 200,00zł.;
- Gmina Zawichost wypłaciła ekwiwalent dla strażaków OSP Dziurów na kwotę 10 750,00 zł.;
- Gmina Zawichost wypłaciła ekwiwalent dla OSP Linów na kwotę 1200,00 zł.

Jednostka OSP Zawichost będąca w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym uczestniczyła w (46) czterdziestu sześciu zdarzeniach (akcjach ratowniczo-gaśniczych).

Jednostka OSP Dziurów będąca w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym brała udział w (30) trzydziestu zdarzeniach (akcjach ratowniczo-gaśniczych).

Na terenie Gminy Dwikozy Gminna Komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień zakupiła sprzęt sportowy do świetlic środowiskowych znajdujących się na terenie Gminy.

Prowadzony jest punkt konsultacyjny przez pracowników poradni terapii i uzależnień przez terapeutę.

Za rok 2019 udzielono 159 porad dla osób uzależnionych, 35 porad dla osób współuzależnionych

29 dla ofiar przemocy domowej i 9 innych porad. Z programu profilaktycznego zorganizowano zimowisko, przeprowadzono program profilaktyczny „Żyj poza klatką”, komisja brała udział w XVII Świętokrzyskich Dniach Profilaktyki, w szkole podstawowej w Dwikozach przeprowadzono program profilaktyczny „Wolni i świadomi”, w szkołach w Winiarach, Mściowie i Garbowie przeprowadzono program profilaktyczny mający na celu przekazanie wiedzy na temat konsekwencji społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków.

Na terenie gminy działa 10 jednostek OSP. Na wyposażeniu strażaków ochotników znajduje się 13 samochodów pożarniczych. Pięć jednostek funkcjonuje w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. W jednostkach OSP aktywnie działa ogółem 193 osób. W ramach poprawy bezpieczeństwa na terenie Gminy Dwikozy zakupiono lekki samochód ratowniczo-gaśniczy IVECO DAILY dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Gałkowicach. Został zakupiony defibrylator dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Romanówce. W miesiącu wrześniu Komendant Gminny ZOSP RP w Dwikozach przeprowadził pogadanki w szkołach na temat bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

W ramach poprawy bezpieczeństwa na drogach wykonano Przebudowę dróg gminnych na ogólnej długości 7 170 mb na kwotę 2 197.106,43 zł.

Działania podjęte w Publicznym Gimnazjum w Dwikozach w celu podniesienia poprawy bezpieczeństwa uczniów w szkole w 2019 roku:

- Udział młodzieży gimnazjalnej w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”;
- Realizacja programu: „Przeciwdziałanie przemocy i agresji w szkole”;
- Propagowanie idei czynnego wypoczynku, uprawiania sportu, zdrowego odżywiania się, pracy i wypoczynku;
- Przeprowadzenie przez policjantów z Komisariatu Policji w Dwikozach prelekcji dla uczniów na temat cyberprzemocy, zagrożeń jakie niesie Internet i skutków łamania prawa;
- Stała współpraca z Komisariatem Policji w Dwikozach w zakresie poprawy bezpieczeństwa uczniów oraz prewencji;
- Współpraca z kuratorami sądowymi i społecznymi;
- Stałe konsultacje dotyczące funkcjonowania uczniów objętych opieką kuratora sądowego, ustalanie zasad oddziaływań pedagogicznych;
- Realizowanie we współpracy z Sanepidem programu „Trzymaj formę” mającego na celu promowanie zdrowego stylu życia zapobiegającego negatywnym zjawiskom wśród młodzieży;
- Wszechstronna współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sandomierzu w celu diagnozowania potrzeb uczniów i przeciwdziałanie zjawiskom agresji i autoagresji;
- Realizowanie przez wychowawców i pedagoga szkolnego na lekcjach wychowawczych zadań wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego oraz „Programu przeciwdziałania niebezpiecznym sytuacjom i wypadkom uczniów oraz wdrożenie uczniów do przestrzegania bhp”;
- Natychmiastowe reagowanie na zjawiska przemocy, autoagresji kierowanie sprawy do sądu rodzinnego, propozycja konsultacji ze specjalistami;
- Organizacja różnych form wycieczek krajowych i zagranicznych (wycieczki piesze, autokarowe) mających na celu m.in. nabycie umiejętności alternatywnych form spędzania wolnego czasu, bezpiecznego udziału w ruchu i bezpiecznych zachowań;

W roku 2019 na terenie Gminy Klimontów przeanalizowano oraz ponownie wyznaczono miejsca zagrożone przestępczością i wykroczeniami na terenie Gminy Klimontów, dostosowując zadania, a także dyslokację służb porządkowych i policyjnych:

- Targowisko Gminne przy ul. Sandomierskiej (tzw. Tenczynopol);
- Zalew i Kąpielisko w Szymanowicach Dolnych;
- odcinki dróg: droga krajowa nr 9 (od m. Goźlice do m. Borek Klimontowski), droga wojewódzka nr 758 (od m. Byszów do m. Konary – Kolonia);
- Stacja Paliw przy drodze krajowej nr 9;
- szkół podstawowych i Liceum, Technikum oraz Szkoły Specjalnej Fundacji „Szlachetne Anioły”;
- rejon sklepów, barów i restauracji posiadających zezwolenie na sprzedaż alkoholu;
- rejon cmentarzy parafialnych: w Klimontowie, Olbierzowicach oraz Goźlicach;
- okolice kościołów oraz budynku synagogi;
- rejon Stadionu Sportowego LKS „KLIMONTOWIANKA”;
- obszar rzek i cieków wodnych z zagrożeniem powodziowym na terenie gminy Klimontów.

Na terenie gminy Klimontów – szczególnie na obszarach wiejskich wspierano działania sołectkie (wzajemna pomoc sąsiedzka), organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, Kół Gospodyń Wiejskich działających prospołecznie na rzecz bezpieczeństwa.

W czasie debat społecznych Policja prowadziła prelekcje w obszarze przeciwdziałania patologiom społecznym, cyberprzestępstwom, przestępczości narkotykowej oraz o charakterze profilaktycznym - wychowanie w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi – z uwzględnieniem wniosków z analizy zagrożeń społecznych (mapa zagrożeń).

W minionym roku ujawniono przypadki przemocy w 30 rodzinach, zostały one objęte Programem Niebieskiej Karty i pomocą w zakresie prawnym i psychologicznym.

We wszystkich szkołach oraz przedszkolach przedstawiciele Policji prowadzili spotkania i szkolenia związane z bezpieczeństwem w czasie drogi do szkoły, zabaw na świeżym powietrzu i w domu, wypoczynku i spędzania czasu wolnego.

Organizowano cykliczne rajdy rowerowe i imprezy: „Dzień Dziecka”, „Ofiaruj Dzieciom Wakacje”. Celem nadrzędnym tych działań była poprawa stanu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Klimontów aktywnie i praktycznie przedstawiały działania w zakresie bezpieczeństwa (pokazy sytuacyjne dla dzieci i młodzieży) oraz profilaktyki (czujki czadu i dymu).

Wójt Gminy Klimontów „Porozumieniem” dotyczącym włączenia jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego” odpowiada za gotowość bojową Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Klimontowie. Jednostki OSP Klimontów oraz OSP Krobielice i OSP Konary posiadają zestaw sprzętu ratownictwa drogowego – zestaw narzędzi hydraulicznych Holmatro oraz Vebera, a także wykwalifikowanych strażaków z ratownictwa drogowego w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej (w roku 2019 Straż wyjeżdżała do 99 zagrożeń - w tym 46, miejscowych zagrożeń, pożarów – 51, 1 fałszywy alarm, udział w zabezpieczeniu Powiatu).

Jednostki OSP działające na terenie gminy systematycznie uczestniczyły w szkoleniach branżowych, uzupełniały wyposażenie sprzętu i umundurowania:

- OSP Klimontów - zakup umundurowań bojowych, sprzętu ratowniczo gaśniczego – motopompa TOHATSU; statyw bezpieczeństwa - trójnóg, remont straźnicy (dach, garaż),
- OSP Zakrzów zakup wyposażenia osobistego strażaków jednostki,
- OSP Krobielice – zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego VOLVO FLB2C FL 4x2,
- OSP Konary – remont garażu samochodowego,

- OSP Goźlice – remont bramy garażowej w remizie, zakup mundurów.

Pozyskano samochody pożarnicze:

- OSP Wilkowice - Ossolin – FIAT DUCATO,
- OSP Byszów – Volkswagen Transporter.

Gmina Klimontów współfinansowała dla jednostek OSP na terenie objętym zasięgiem działania zakup umundurowań osobistych oraz remonty garaży w remizach OSP.

Współpracowano z ratownikami na Kąpielisku w Szymanowicach Dolnych w celu utrzymania bezpieczeństwa w czasie wypoczynku nad wodą.

W szkołach i przedszkolach Strażacy OSP Klimontów oraz Policjanci z Komendy Policji w Koprzywnicy przeprowadzali pogadanki na temat udzielania pierwszej pomocy oraz bezpiecznego zachowania, rozdawano dzieciom i młodzieży odłaski. W miesiącach zimowych prowadzony był Program „Bezpieczne Ferie”, a w miesiącach letnich prowadzony był Program „Bezpieczne Wakacje”.

Praktycznie dbano o bezpieczeństwo na Stadionie Sportowym „LKS Klimontowianka” przy ul. Zysmana (bezpieczeństwo uczestników imprez masowych na przedmiotowym obiekcie sportowym – największa z imprez Jarmark na św. Jacka).

Zainstalowany monitoring wizyjny na terenie Klimontowa jest systematycznie doglądany i sprawdzany – w wielu przypadkach nagrania przyczyniają się do wyjaśnienia przez Policję kontrowersyjnych zdarzeń (np. przebieg wypadków drogowych lub nieodpowiednie zachowania mieszkańców).

W wielu sołectwach przeprowadzono remont przystanków autobusowych i uprzątnięto teren przyległy do przystanków. Wyremontowano wiatę przystankową w Konarach. Natomiast w 4 sołectwach umieszczono nowe wiaty przystankowe - w miejscowościach Adamczowice, Nowa Wieś, Górki, Goźlice

Poprawiono infrastrukturę drogową poprzez remont i budowę nowych nawierzchni dróg (miejscowości: Klimontów (ul. Batalionów Chłopskich, ul. Asnyka, ul. Norwida, ul. Staffa, Byszów – Węgrce Szlacheckie, Kroblice Pęczowskie, Nowa Wieś – Górki, Górki – Beradz, Kroblice, Szymanowice Górne, Byszówka, Nasławice, Ossolin – Wilkowice, Pęczów, Pokrzywianka, Zakrzów) co wydatnie przyczyniło się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Wyremontowano całkowicie oraz doposażono Targowisko Gminne w Klimontowie (place, dojazdy, budynki, wiaty, boksy, oświetlenie).

Ogólny stan bezpieczeństwa mieszkańców na terenie naszej gminy uważa się za zadowalający, jednak nieprzerwanie podejmuje się szereg nowych przedsięwzięć i działań mających na celu zapobieganie ewentualnym zagrożeniom.

W 2019 Urząd Gminy Łoniów:

W zakresie przeciwdziałania przestępczości, demoralizacji nieletnich i w rodzinie GKRPA przy współpracy z policją dokonała kontroli wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajdujących się na terenie gminy w miejscu do spożycia i poza miejscem do spożycia.

W zakresie przeciwdziałania wszelkim przejawom patologii wśród młodzieży współpracowano w organizowaniu różnych form spędzania wolnego czasu dla młodzieży w tym również dla dzieci z rodzin patologicznych, dofinansowano różnego rodzaju wycieczki organizowane przez szkołę.

Ponadto zorganizowano:

- XI Halowy Turniej Piłki Nożnej dla młodzieży ponad gimnazjalnej z Gminy Łoniów,
- IX Gminny Turniej Szkół Podstawowych w Mini Piłkę Nożną,
- IX Gminny Turniej Szkół Podstawowych w Piłkę Siatkową,
- XIX Gminny Turniej Tenisa Stołowego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Łoniów,
- kolonię letnią dla dzieci z terenu Gminy, na której realizowano program profilaktyczny,

- zakupiono sprzęt sportowy na świetlice wiejskie.

Odbywały się spotkania GKRPA z dziećmi i młodzieżą z terenu gminy we wszystkich szkołach i przedszkolach z okazji Gminnego Dnia Dziecka. W szkołach odbyły się teatryki, konkursy, pogadanki, warsztaty, programy profilaktyczne nt. „Uczymy się odpowiedzialności za siebie, innych i otoczenie” i "Gminny Konkurs o zdrowiu". Gmina po raz jedenasty przystąpiła do ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej pt. „Zachowaj trzeźwy umysł”, siedem osób zostało wyróżnionych. W miejscach dużych skupisk młodzieży rozplakatowanie plakatów, ulotek, informatorów nt. „Nie przegraj życia”, „Emocje pod kontrolą”, „W zdrowym ciele zdrowy duch”, „Stop napojom energetycznym w szkole”, „Bądź dorosłym nie stawiaj nieletnim”, Rodzicu, dziecko jest dzieckiem nie potrzebuje alkoholu”, „Mamo, tato dajcie przykład”, „Alkohol ? - Nawet nie próbuj”, Gmina Łoniów – łączy pokolenia.

W zakresie przeciwdziałania przestępstwom przeciwko życiu, zdrowiu i mieniu:

- Do GKRPA wpłynęły wnioski o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego, wobec powyższego przeprowadzono rozmowy i dialogi motywujące z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz skierowano na badanie przez biegłego w celu ustalenia stopnia uzależnienia,
- Na bieżąco szczególnie z naciskiem na godziny wieczorowo nocne ciągłe legitymowanie osób w rejonach zagrożonych przestępczością w czasie służb patrolowych i obchodowych. Ponadto kontrola zabezpieczenia obiektów handlowych, użyteczności publicznej oraz samoobsługowych myjni samochodowych.
- Komisja Zdrowia, Oświaty, Kultury Socjalnej i Sportu Rady Gminy w Łoniowie dokonała przeglądu szkół pod kątem bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom w ruchu drogowym:

- Patrole Policji z Komisariatu Policji w Koprzywnicy, Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Sandomierzu prowadzili akcję i częste kontrole w miejscach występowania zagrożeń w ruchu drogowym. Podczas kontroli drogowych badany jest stan trzeźwości użytkowników dróg, sprawdzany jest stan techniczny pojazdów oraz prowadzone kontrole prędkości z użyciem videorejestratora prędkości ze szczególnym uwzględnieniem dróg krajowych Nr 9 i Nr 79.
- W miesiącu kwietniu został zorganizowany na szczeblu gminnym ogólnopolski konkurs wiedzy o ruchu drogowym przez GKRPA przy współpracy GOK. GKRPA zakupiła nagrody.
- Prowadzenie działań przez dzielnicowego w placówkach oświaty pod względem propagowania zagrożeniem w ruchu drogowym jak i zagrożeniem wynikającym z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Weryfikowano miejsca naniesionych przez obywateli na krajową mapę zagrożeń bezpieczeństwa.

W zakresie zmniejszenia zagrożenia pożarowego:

- Przy współpracy Komendy Powiatowej PSP w Sandomierzu przeszkolono jednostki OSP z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz jednostki typu „S” nie wchodzące w skład KSRG;
- Co roku Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Łoniowie organizuje Turniej Wiedzy Pożarniczej w szkołach podstawowych i gimnazjach;
- W okresie wiosny rozwieszono Plakaty pod nazwą „Nie wypalaj traw”.

W zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego odbył się okresowy wiosenny przegląd wałów przeciwpowodziowych oraz przepompowni przez PGW Wody Polskie.

Na terenie Gminy Obrazów funkcjonują 4 Szkoły Podstawowe: w Obrazowie, Bilczy, Kleczanowie i Głazowie. Dla zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa w czasie drogi do szkoły większość dzieci i młodzieży jest dowożona do szkół, co minimalizuje wypadki z udziałem pieszych bądź rowerzystów (w 2019 r nie było żadnych zdarzeń).

W celu poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w drodze do i ze szkoły corocznie w szkołach prowadzone są pogadanki i spotkania z udziałem funkcjonariuszy Policji na temat

bezpiecznego poruszania się po drogach indywidualnie i grupowo oraz korzystania ze środków komunikacji zbiorowej, a także o innych zagrożeniach.

Na terenie Gminy Obrazów w 2019 roku w celu poprawy komunikacji lokalnej pokryto nawierzchnią asfaltową 1,3 km dróg. W m. Lenarczyce wybudowano chodnik dla pieszych o dł. 150 mb.

W celu poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu na terenie gminy częściowo zmodernizowano oświetlenie uliczne poprzez montaż dodatkowych lamp w m.: Chwałki – 2 szt., Kleczanów - 2 szt., Rożki - 2 szt., Komorna - 3 szt., Świątniki - 2 szt., Zdanów – 2 szt., Jugoszów – 4 szt., Dębiany – 3 szt.

W ramach organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy udostępniane są świetlice wiejskie, które cyklicznie doposażone są w sprzęt sportowy i rekreacyjny (w 2019r doposażono świetlice w m. Chwałki, Obrazów i Żurawica). W siłownie wyposażone są świetlice w m.: Obrazów, Świątniki, Bilcza, Dębiany, Komorna, Węgrce Panieńskie, Głazów, Jugoszów, Chwałki. W m. Dębiany, Zdanowie w 2019r. oddano do użytku siłownie zewnętrzne. Na terenie gminy funkcjonują place zabaw dla dzieci w m: Obrazów, Dębiany, Chwałki, Malice, Zdanów, Jugoszów i Świącica oraz plac rekreacyjny w Bilczy i Kleczanowie.

Głównym celem doposażenia świetlic, a także ich modernizacji jest to, aby młodzież miała gdzie się spotykać i bezpiecznie spędzać czas wolny. W trosce o rozwój zainteresowań sportowych wspólnie ze Stowarzyszeniem Gminny Klub Sportowy "GKS Obrazów" wspierany jest rozwój piłki nożnej. Drużyna seniorów GKS Obrazów bierze udział w ligowych rozgrywkach klasy A, a 2 drużyny młodzieżowe: Orlik młodszy i Młodzik młodszy występują w rozgrywkach klasy okręgowej.

W m-cu czerwcu w Obrazowie odbył się Festyn Dziecięcy w ramach gminnych obchodów Dnia Dziecka, a w Komornej w m-cu lipcu zorganizowano festyn pod nazwą „Bezpieczne Wakacje” przeznaczony dla dzieci i młodzieży z terenu gminy. Obydwie imprezy odbyły się przy współudziale Urzędu Gminy, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z Komendą Powiatową Policji i Państwową Strażą Pożarną oraz jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy.

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb jednostki, Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się pomocą dla osób będących w trudnej sytuacji materialnej. Łącznie w 2019 r. z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrazowie skorzystało 442 osoby. Pomoc taka obejmuje także rodziny patologiczne, gdzie głównym czynnikiem szkodliwym jest alkohol.

Przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin.

W 2019 r. do punktu zostało wezwanych 15 osób nadużywających alkoholu. Na terapię z Pedagogiem ds. Profilaktyki Uzależnień, która prowadzi Punkt Konsultacyjny uczęszczają nie tylko osoby wezwane, ale także potrzebujące motywacji w walce z uzależnieniem alkoholowym własnym lub współmałżonka. Głównym celem i zadaniem jest motywowanie takich osób, do ograniczenia spożycia alkoholu, a przede wszystkim dotarcie do nich, aby pod jego wpływem nie prowadzili pojazdów i maszyn lub w inny sposób zagrażali zdrowiu i bezpieczeństwu swoim najbliższym i innym mieszkańcom gminy.

Osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej udzielana jest pomoc rzeczowa w postaci produktów żywnościowych pozyskiwanych z Banku Żywności. Z pomocy tej w 2019 roku skorzystało w ciągu roku 451 osób. OPS udzielił pomocy w postaci dotacji na zakup opału 49 rodzinom, a 8 osobom przyznano zasiłek celowy na zakup opału. Zasiłek celowy i specjalny z OPS otrzymało 25 osób. Bezpłatnym dożywianiem w szkole objętych było 173 dzieci.

W Gminie Obrazów opracowany jest program szkolenia ludności w zakresie powszechnej samoobrony oraz przeprowadzono szkolenie dla ludności z zakresu powszechnej samoobrony.

Na terenie Gminy Samborzec w 2019 roku w ramach podjętych działań funkcjonariusze Policji, strażacy PSP i OSP brali czynny udział w propagowaniu zasad bezpieczeństwa wśród młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy. Funkcjonariusze obecni byli również podczas imprez rekreacyjno sportowych organizowanych na terenie naszej gminy.

Wszelkie zachowania społeczne zgłaszane przez mieszkańców do urzędu, dotyczące głównie złych zachowań na placach rekreacyjnych i dotyczące dewastacji tych placów były niezwłocznie przekazywane dzielnicowemu celem zwiększenia patroli w tych miejscach.

Corocznie, przy współpracy Komendy Powiatowej Policji oraz KP PSP w Sandomierzu, organizowany jest Gminny Dzień Dziecka, podczas którego prowadzone są konkursy dla młodzieży związane z propagowaniem bezpieczeństwa w ruchu drogowym i bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Zarząd Gminny ZOSP RP w Samborcu we współpracy z KP PSP w Sandomierzu i urzędem gminy zorganizował turniej wiedzy pożarniczej, w którym uczestniczyła młodzież z terenu naszej gminy.

Przez cały rok udostępnione są świetlice w remizach strażackich, w których młodzież spędza wolny czas na grach i zabawach i pogadankach ze strażakami.

Kolejny raz zaobserwowaną negatywną sprawą na terenie gminy jest zwiększona ilość pożarów traw na nieużytkach rolniczych w okresie wiosenno-letnim, w porównaniu z rokiem ubiegłym dał się zauważyć ich wzrost. Prowadzone na szeroką skalę kampanie informacyjne i propagandowe pn. „Stop wypalaniu traw” nie przynoszą oczekiwanego skutku.

W roku 2019 jednostka OSP w Złotej zakupiła nowy średni samochód ratowniczo-gaśniczy, jednostka OSP Gorzyczany pozyskała samochód kwatermistrzowski, 32 druhow z jednostek OSP odbyło przeszkolenie podstawowe strażaków OSP.

Gmina Samborzec zrealizowała projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego w ramach RPO Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 pn.: „Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych oraz usuwanie ich skutków na terenie gminy Samborzec poprzez zakup sprzętu i wyposażenia dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych będących w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym”. Dzięki dofinansowaniu doposażono OSP w Samborcu, OSP w Skotnikach oraz OSP w Złotej. W ramach zadania zakupiono 2 quady z przyczepkami, łódź z silnikiem i przyczepą podłodziową, pompę z węzami tłocznymi, 12 radiotelefonów cyfrowych, 36 kompletów ubrań do akcji ratowniczo-gaśniczych oraz 9 kombinezonów do pracy w wodzie.

W chwili obecnej przygotowane do podjęcia działań ratowniczo gaśniczych jest 8 jednostek OSP.

Na terenie Gminy Wilczyce funkcjonują: Szkoła Podstawowa w Wilzycach, której organem prowadzącym jest Gmina oraz Szkoły Podstawowe w Darominie i Łukawie, których organami założycielskimi i prowadzącymi są stowarzyszenia. Od września bieżącego roku zaprzestała funkcjonować Szkoła Podstawowa w Radoszkach.

Samorząd Gminny wspólnie z placówkami oświaty działa aktywnie w kwestii podniesienia poziomu bezpieczeństwa w samych szkołach oraz ich otoczeniu. Remonty wymagające szybkiego działania w związku z zagrożeniem zdrowia i życia uczniów zawsze zgłaszane są przez dyrekcję szkoły do Urzędu Gminy w Wilzycach i nadawany jest bieg sprawie polegający na natychmiastowym usunięciu zagrożenia.

Dla zapewnienia odpowiedniego bezpieczeństwa w czasie drogi do szkoły, jak również drogi ze szkoły do domów większość dzieci i młodzieży jest dowożona, co minimalizuje wypadki z udziałem pieszych i rowerzystów.

W kwestii współpracy na rzecz bezpieczeństwa samorząd wspólnie ze szkołami organizuje turnieje sportowe. Turnieje i zawody sportowe są organizowane najczęściej w dni, kiedy przypadają tzw. „święta uczniowskie” jak: Dzień Dziecka, Dzień Wiosny, itd. Główna przyczyna organizowania zawodów sportowych w takie właśnie dni ma na celu odwieść uczniów od spędzania tego czasu na wagarach poza szkołą. Spotkania młodzieży na wagarach często łączą się ze spożywaniem alkoholu. Nasza wspólnota samorządowa mając na uwadze bezpieczeństwo stara się organizować w takie dni zawody, aby przyciągnąć zainteresowanie uczniów i pokazać im inny sposób spędzania wolnego czasu. W szkołach odbywają się dodatkowe zajęcia zgodnie z zainteresowaniem uczniów, a także zajęcia sportowe z zakresu piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki ręcznej oraz kolarstwa.

W 2019 r. zrealizowano następujące inwestycje:

- „Remont drogi gminnej nr 395063 T Radoszki – Wysiadłów od km 0+000 do km 1+250 w miejscowości Radoszki i Wysiadłów”. Remontowana droga usytuowana jest na odcinku od wąwozu w Radoszkach (przy drodze w kierunku Lenarczyc do drogi w Doły Wysiadłowskie). Koszt remontu drogi wyniósł 277 151,80 zł. Dofinansowanie ze strony budżetu Państwa wyniosło: 221.721,00 zł, pozostała kwota stanowiła wkład własny gminy. Wyremontowana droga była niejednokrotnie niszczone przez nawalne deszcze. Gmina poprzez wyremontowanie odcinka drogi rozwiązała bardzo poważny problem związany z komunikacją na przedmiotowej drodze, ponieważ po każdorazowych opadach deszczu koniecznym było równanie i profilowanie wyrw powstałych w jezdni drogi o głębokości do 80 cm co praktycznie uniemożliwiało mieszkańcom dojazd do pól uprawnych i sadów.
- remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych i sadów w miejscowości Wilczyce. Jest to droga prowadząca do pól uprawnych na granicy sołectw Łukawa i Wilczyce. Koszt modernizacji drogi to 101 tys. złotych. Długość odcinka drogi do remontu to ok. 576 metrów. Celem modernizacji drogi o długości 0,576 km, jest przywrócenie jej pierwotnego stanu technicznego w tym wykonanie nawierzchni tłuczniowej z uwzględnieniem poprawy właściwości użytkowych bez zmiany parametrów technicznych drogi. W szczególności zamierzeniem inwestycyjnym jest likwidacja nierówności w profilu podłużnym oraz przekrojach poprzecznych drogi.

W ramach zadania zostanie wykonana nowa nawierzchnia tłuczniowa z kruszywa kamiennego łamanego stabilizowanego spoiwem hydraulicznym - cementem.

W 2019 roku został wykonany remont drogi powiatowej nr 0753 T Wysiadłów – Rzeczyca Mokra na odcinku 615 metrów w miejscowościach Wysiadłów i Chwałki. Jest to droga za stacją paliw ORLEN w kierunku Sucharzowa. Przez teren Gminy Wilczyce przebiega ok. 100 metrowy odcinek w/w drogi powiatowej. W ramach zadania została wykonana nowa nawierzchnia asfaltowa oraz pobocza stabilizowane kruszywem. Remont odcinka drogi został dofinansowany środkami pochodzącymi z promesy MSWiA. Wkład własny został pokryty ze środków budżetu Gmin: Wilczyce i Obrazów oraz ze środków Starostwa Powiatowego w Sandomierzu.

Oprócz w/w remontu drogi na terenie gminy przy drogach powiatowych realizowane były prace związane z konserwacją rowów, wycinką zakrzaczeń, poprawą poboczy oraz udrażnianiem przepustów.

W ramach infrastruktury publicznej zrealizowano:

- Montaż nowego oświetlenia drogowego na terenie gminy lampy zostały zamontowane w następujących lokalizacjach Łukawa Kościelna 1 oprawa, Gałkowiec Ocina - 6 lamp w okolicy drogi na fermę kur.
- Obecnie trwają przygotowania do rozbiórki zniszczonego budynku świetlicy wiejskiej w Dacharzowie, w miejsce którego zostanie postawiona nowa świetlica kontenerowa.
- Termomodernizacja budynku remizy OSP / świetlicy wiejskiej w Pielaszowie. Główne prace termomodernizacyjne obejmowały m. in. wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplenie stropu, ocieplenie ścian oraz fundamentów budynku. Dzięki wykonanym pracom budynek zyskał nowy wygląd zewnętrzny.
- Budynek dawnego Urzędu Gminy Wilczyce – termomodernizacja. W budynku w ramach zadania zostało wymienione pokrycie dachowe na poliuretanowe o grubości 16 cm, zostały ocieplone ściany i fundamenty budynku, zostały wymienione okna na nowe, w budynku została zainstalowana nowa instalacja gazowa z nowym dwufunkcyjnym piecem do ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej.
- Budynek Urzędu Gminy Wilczyce – termomodernizacja objęła wymianę pokrycia dachowego, ocieplenie ścian i fundamentów, modernizację centralnego ogrzewania, wymianę lamp oświetleniowych wewnątrz budynku oraz montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku urzędu.

Poprzez zamontowanie instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku urzędu, prąd produkowany jest z energii słonecznej dzięki czemu do minimum zostały ograniczone koszty związane z zakupem energii na potrzeby budynku.

W 2019 roku znacząco zwiększyło się zaplecze komunalne, które zostało zakupione przez gminę w trosce o poprawę bezpieczeństwa mieszkańców na drogach. W bieżącym roku został zakupiony

nowy ciągnik komunalny MTZ BELARUS 820 o mocy 81KM, Rębak RT 720R oraz ramię hydrauliczne z głowicą do traw i krzaków oraz głowicą do wycinki krzaków i gałęzi.

W związku z zakupem nowego sprzętu koniecznym było wybudowanie przy Urzędzie Gminy, budynku w którym zostanie zagarażowany cały park maszynowy. Budynek został wybudowany i oddany do użytkowania. Odpowiednio garażowany cały sprzęt będący na wyposażeniu gminy pozwoli na jego dłuższą i odpowiednią eksploatację.

Ponadto gmina do końca bieżącego roku planuje kupić: posypywarke samozaładowczą do piasku i soli, pług do odśnieżania montowany na Tuz przedni do ciągnika komunalnego. Zakupiony sprzęt pozytywnie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa na drogach szczególnie w okresie jesienno-zimowym.

W ramach organizowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Wilczyce, dokonywane jest cykliczne doposażenie świetlic w nowoczesny sprzęt sportowy. Każda z świetlic funkcjonujących na terenie gminy wyposażona jest w stolik, krzesła, telewizor oraz gry zręcznościowe.

Na terenie gminy funkcjonują place zabaw służące najmłodszym mieszkańcom. Są miejscem bezpiecznej zabawy, gdzie również rodzice mogą się zrelaksować i odpocząć bez obaw o bezpieczeństwo swoich dzieci, ponieważ tereny placów zabaw są ogrodzone. Place znajdują się w centrach wsi, aby dostęp do nich był ułatwiony dla wszystkich mieszkańców.

Dzięki tym inwestycjom stworzone zostały możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu oraz został zapewniony wszechstronny rozwój dzieci. Zabawa to istotny element w procesie rozwoju dziecka. Podczas zabawy dzieci poznają siebie i zdobywają wiedzę na temat otaczającego ich świata. Zapewnienie im jak najlepszych warunków do zabawy, nabywania umiejętności społecznych i zdolności komunikacji, rozwijania osobowości i sprawności psychomotorycznej, pobudzenia wyobraźni i poczucia przestrzeni jest kwestią priorytetową w rozwoju i integracji społeczeństwa. Stworzone place zabaw pomagają wykształcić u dzieci potrzebę i nawyk aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu. Ponadto stały się miejscem, w którym w sposób bezpieczny i kontrolowany przez dorosłych dzieci będą mogły się bawić, wypoczywać i rywalizować oraz rozwijać swoją sprawność fizyczną i umysłową.

Głównym celem doposażenia świetlic, a także ich modernizacji jest to, że młodzież ma miejsce gdzie może się spotykać i bezpiecznie korzystać ze sprzętów będących na wyposażeniu w świetlicach.

W trosce o sportowców wspólnie ze Stowarzyszeniem Ludowy Klub Sportowy „HURAGAN” wspierany jest rozwój piłki nożnej. Większość z młodych zawodników pochodzi z rodzin patologicznych, dla których gra zespołowa jest jedynym sposobem oderwania się od szarej rzeczywistości i kształtowanie się osobowości z wykluczeniem uzależnień od środków szkodliwych dla życia i zdrowia.

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb jednostki, która jest samotną, schorowaną i starszą osobą lub osobą nieporadną życiowo Gmina poprzez Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się takimi ludźmi. Pomoc jaką świadczy OPS opiera się w szczególności na wielorakich działaniach mających na celu zadbanie o zdrowie i życie osób będących w trudnej sytuacji. Pomoc taka obejmuje rodziny patologiczne, gdzie głównym czynnikiem szkodliwym jest alkohol. W sytuacjach, gdy ktoś w znaczącym stopniu nadużywa alkoholu sprawa zostaje skierowana do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Na terenie gminy działa Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Ich Rodzin, który stanowi „organ” pomocniczy dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wilczycach.

Na terenie Gminy Wilczyce funkcjonuje również Zespół Interdyscyplinarny, którego głównym celem jest diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz wyeliminowanie zjawiska przemocy ze środowiska lokalnego.

Ponadto w 2019 roku:

- przeprowadzono Gminne Ćwiczenie Obronne w m. Wilczyce;

- uczestniczono w programie szkoleniowym propagującym zagadnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym pn. "BEZPIECZNIE - CHCE SIĘ ŻYĆ" oraz z zakresu profilaktyki przeciwalkoholowej i przeciwdziałania narkomanii;
- realizowano spektakle profilaktyczno-edukacyjne i animacji dla dzieci i młodzieży;
- informowano przedsiębiorców i sprzedawców nt. warunków sprzedaży napojów alkoholowych;
- współpracowano z mieszkańcami, sołtysami i radnymi przy organizowaniu spotkań o tematyce bezpieczeństwa;
- w każdy czwartek w godz. 9:00 – 11:00 działa Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i ich Rodzin.

W 2019 roku Powiat Sandomierski sfinansował zakup opasek odblaskowych propagujących akcję „NIE! Wypalaniu Traw”.

W dniu 12.09.2019 roku odbyły się ćwiczenia Powiatowego i Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego pod kryptonimem "WILCZYCE 2019". Celem ćwiczenia było doskonalenie umiejętności współdziałania służb ratowniczych, sprawdzenie procedur postępowania w wypadkach zagrożenia życia i zdrowia oraz doskonalenie współpracy członków Powiatowego i Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. W zorganizowanym ćwiczeniu udział wzięli: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej i jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, Komenda Powiatowa Policji, Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza w Sandomierzu, Siły i Środki Wojewódzkiego i Powiatowego Odvodu Operacyjnego, Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach, Grupa Ratownictwa PCK Sandomierz, Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ - SYSTEM S.A. Terenowa Jednostka Eksploatacji w Sandomierzu, Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy w Kielcach - Gazownia w Sandomierzu, Zespół Szkół im. Stanisława Młodożeńca w Wilczycach.

Ćwiczenia obejmowały trzy epizody:

- działania antyterrorystyczne i pożar w budynku szkoły,
- wypadek drogowy na skrzyżowaniu w miejscowości Wilczyce,
- działania podczas rozszczelnienia gazociągu wysokiego ciśnienia.

Powiat sfinansował wyżywienie dla uczestników ćwiczenia w kwocie 2500 zł.

W kwocie 15 000 zł powiat dofinansował zakup radiowozu dla Komendy powiatowej Policji w Sandomierzu.

W zakresie poprawy bezpieczeństwa pożarowego współfinansowano zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla:

- OSP Krobielice - w kwocie 10 000 zł;
- OSP Gałkowice - w kwocie 20 000 zł;
- OSP Złota - w kwocie 20 000 zł.

W dniu 15 kwietnia 2019 roku odbyła się XXVII edycja Rejonowych Mistrzostw Pierwszej Pomocy PCK szkół ponadgimnazjalnych na które powiat ufundował nagrody.

W roku 2019 powiat sfinansował druk książki dr hab. Bożeny Zawadzkiej i dr Tomasza Łączka pt. "Pedagogiczno-zdrowotne aspekty uzależnień młodzieży". Książka powstała w związku opracowaniem ankiet przeprowadzonych w 2017 r. wśród młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej z terenu powiatu sandomierskiego. Inauguracja książki odbyła się podczas konferencji powiatowej pt.: „Postawy rodzicielskie a profilaktyka uzależnień”, zorganizowanej w dniu 18 października 2019 r. w Bursie Szkolnej. Uczestnikami konferencji byli nauczyciele, pedagodzy i pracownicy instytucji wspomagających wychowanie i edukację dzieci i młodzieży.

Dla pracowników Starostwa i jednostek podległych zorganizowane zostało szkolenie profilaktyczne antytytoniowe, którego celem było dostarczenie informacji o substancjach toksycznych zawartych w produktach tytoniowych oraz szkodliwości palenia e-papierosów.

Udostępniono również zainteresowanym osobom poradnik: „Jak rzucić palenie”, kto pomaga i gdzie można o taką pomoc się zwrócić.

W ramach otwartego konkursu ofert przyznano trzem organizacjom pozarządowym pomoc finansową, w celu realizacji działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej dotyczącej: profilaktyki raka piersi, poprawy stanu psychicznego pensjonariuszy DPS w Sandomierzu oraz dofinansowanie działalności statutowej Oddziału Powiatowego w Sandomierzu Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków.

3. W 2019 r. Zarząd Dróg Powiatowych w Sandomierzu z siedzibą w Samborcu zrealizował wiele zadań inwestycyjnych na terenie naszego powiatu:

a) W ramach dofinansowania z rezerwy celowej budżetu państwa związanej z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych – przebudowano 5 dróg :

- droga powiatowa Nr 0746 T w miejscowości Czyżów Szlachecki (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 677 mb),
- droga powiatowa Nr 0747 T w miejscowościach Czyżów Plebański, Dąbie (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 800 mb),
- droga powiatowa Nr 0749 T w miejscowościach Czermin, Słupcza (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 510 mb),
- droga powiatowa Nr 0753 T w miejscowości Chwałki, Wysiadłów (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 615 mb),
- droga powiatowa Nr 0757 T w miejscowości Nowy Kamień (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 600 mb), Wartość zadań : 878 935,19 zł w tym udział powiatu : 95 333,11 zł.

b) W ramach dofinansowania z Funduszu Dróg Samorządowych przebudowano 4 drogi:

- ulica Mickiewicza w Sandomierzu (wykonanie chodnika na długości 732 mb),
- droga powiatowa Nr 0754 T w miejscowości Szczytniki (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 946 mb),
- droga powiatowa Nr 0777 T w miejscowości Chobrzany (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 990 mb),
- droga powiatowa Nr 0797 T w miejscowości Pęczów (ułożenie nawierzchni bitumicznej na odcinku 778 mb).

Wartość zadań: 2 763 735,59 zł w tym udział powiatu: 611 597,80 zł.

c) W ramach inwestycji wspólnych z udziałem gmin wykonano zadania:

z udziałem Gminy Dwikozy:

- dokończenie przebudowy drogi powiatowej Nr 0757 T w miejscowości Nowy Kamień,

z udziałem Gminy Obrazów:

- wykonanie chodnika w ciągu drogi powiatowej Nr 0742 T w miejscowości Obrazów na długości 130 mb,
- remont przyczółków mostu w ciągu drogi powiatowej Nr 0782 T w miejscowości Dębiany,
- wykonanie przepustu w ciągu drogi powiatowej Nr 0741 T w miejscowości Dębiany.

Wartość zadań 143 944,98 zł udział powiatu : 71 972,50 zł

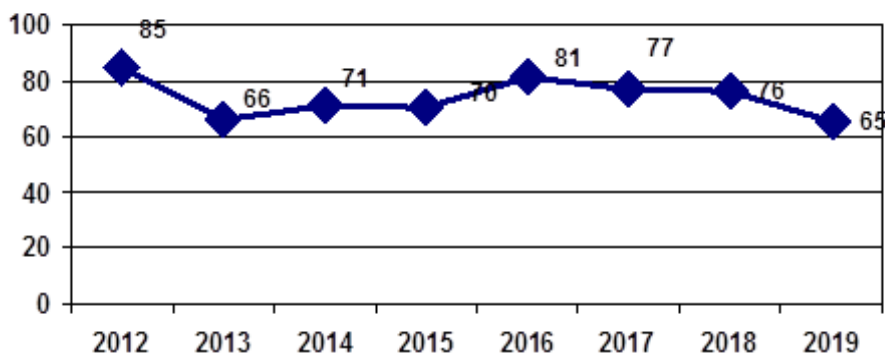
d) Wykonano również:

- Nawierzchnię tłuczniową drogi powiatowej Nr 0799 T w miejscowości Świątniki, wartość zadania: 6 027,00 zł,
- Pobocza z kruszywa drogi powiatowej Nr 0809 T w miejscowości Bogoria, wartość zadania: 12 054,00 zł,

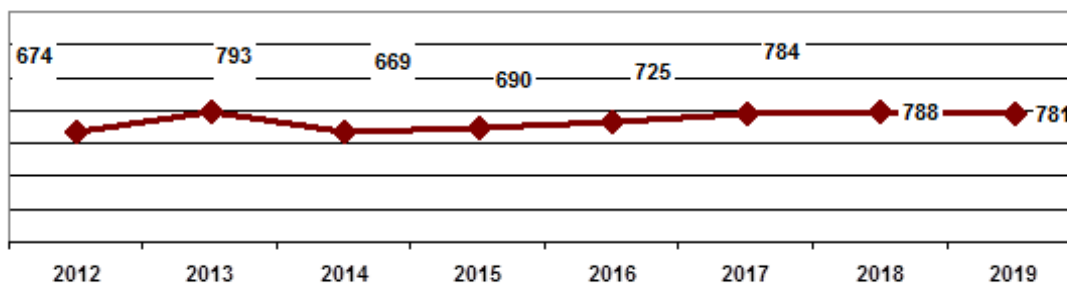
- Oznakowanie poziome ulic i dróg powiatowych o łącznej powierzchni 2437,89 m², wartość zadania – 32 984,65 zł,
 - Uzupełnienie oznakowania pionowego dróg powiatowych, wartość zadania – 86 737,14 zł,
 - Remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych dróg powiatowych z użyciem emulsji asfaltowej i grysów dolomitowych w ilości 638,97 ton, mieszanki mineralno-asfaltowej na gorąco w ilości 215 m², masy mineralno-bitumicznej z recyklera w ilości – 86,88 m², wartość zadania – 403 875,30 zł.
- e) Zarząd Dróg Powiatowych ponadto wykonał zebranie nadmiaru ziemi z poboczy dróg, udrożnienie przepustów, odtworzenie rowów odwadniających, uzupełnienie oznakowania, malowanie mostów, wycinkę drzew, krzewów, gałęzi w miejscach, które stwarzają zagrożenie dla ruchu drogowego.
- f) W celu właściwego zabezpieczenia stanu nawierzchni dróg w okresie zimowym, Zarząd Dróg Powiatowych zlecił Przedsiębiorstwu Usług Drogowych w Opatowie odśnieżanie i zwalczanie śliskości na terenie powiatu sandomierskiego. Do zwalczania śliskości w sezonie 2019/2020 zgromadzono 2353 ton 30% mieszanki piaskowo-solnej.
- g) W celu poprawy stanu bezpieczeństwa drogowego, Zarząd Dróg Powiatowych ściśle współdziała z policją, przeprowadzając objazdy dróg powiatowych pod kątem oznakowania dróg, określenia miejsc niebezpiecznych, ograniczenia prędkości, ograniczenia tonażu.

Niemniej jednak w roku 2019 na terenie działania KPP Sandomierz odnotowano łącznie 846 zdarzeń drogowych, w tym 65 wypadków drogowych, w których śmierć poniosło 6 osób, a 71 doznało obrażeń ciała. Doszło również do 781 kolizji drogowych. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego, kiedy to zaistniało 862 zdarzeń drogowych odnotowano spadek ogólnej liczby o 16, tj. o 1,9 %.

LICZBA WYPADKÓW DROGOWYCH

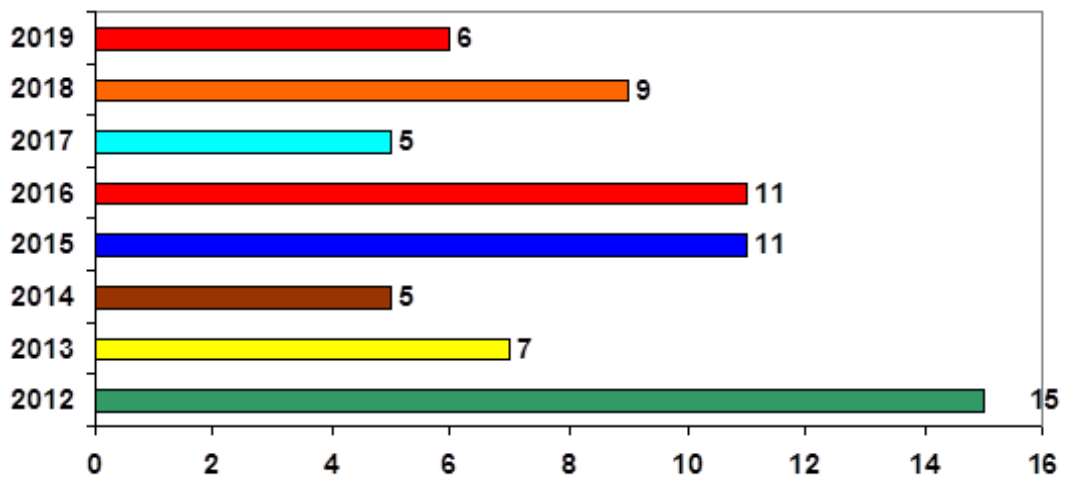
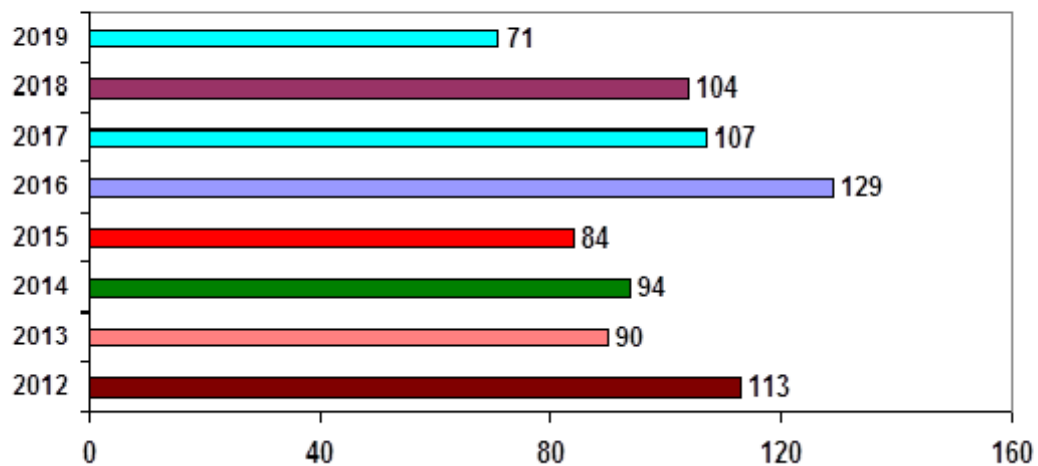

LICZBA KOLIZJI DROGOWYCH

Ponadto odnotowano:

- spadek wypadków drogowych o 12 tj. o 15,58 % do 2018 r.,
- spadek liczby osób zabitych o 3 tj. o 33 % do 2018 r.,
- spadek liczby osób rannych o 37 tj. o 34 % do 2018 r.,
- spadek kolizji drogowych o 4 tj. o 0,5 % do 2018 r.,

LICZBA OFIAR ŚMIERTELNYCH**LICZBA RANNYCH****ROZMIESZCZENIE ZDARZEŃ DROGOWYCH NA POSZCZEGÓLNE GMINY****POWIATU SANDOMIERSKIEGO**

JEDNOSTKA	2018r.				2019r.			
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
Sandomierz	24		36	432	25	2	28	410
Dwikozy	9		12	44	3		3	52
Klimontów	11	3	14	55	6	1	5	49
Koprzywnica	4		5	42	6		7	40
Łonów	9	1	10	54	4	1	6	52
Obrazów	5	2	6	42	6	1	8	52
Samborzec	7	2	14	58	9	1	8	71
Wilczyce	2	1	1	31	3		3	23
Zawichost	5		6	30	3		3	32
Razem	76	9	104	788	65	6	71	781

**ROZMIESZCZENIE ZDARZEŃ DROGOWYCH NA TERENIE
MIASTA SANDOMIERZA**

SANDOMIERZ ULICE	2018r.				2019r.			
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
Mickiewicza	5	-	5	40				34
Ż.W/Zawichojnska	2	-	2	32	5		7	69
Kwiatkowskiego	7	-	11	49	5	1	5	49
Lwowska	7	-	11	49	7		8	29
Lubelska	1	-	3	12	1		1	14
Ożarowska	-	-	-	9				9
Trześniowska	1	-	1	11	2		2	20
Krakowska/JP	-	-	-	13	1		1	11
Armii Krajowej	-	-	-	19				16
Kosely	3	-	-	10	1		1	15
Przemysłowa	1	-	1	11				8
Razem	27	0	34	255	22	1	25	274

ZAGROŻENIE WYPADKAMI ZE WZGLĘDU NA GMINY:

- gm. Sandomierz - liczba wypadków 25, wzrost o 1 tj. o 4,1 % do 2018 r.,
- gm. Klimontów – liczba wypadków 6, spadek o 6 tj. 66,6 % do 2018 r.,
- gm. Samborzec – liczba wypadków 9, wzrost o 2 tj. o 28,5 % do 2018 r.,
- gm. Łonów – liczba wypadków 4, spadek o 5 tj. o 55,5 % do 2018 r.,
- gm. Obrazów – liczba wypadków 6, wzrost o 1 tj. o 20 % do 2018 r.,
- gm. Zawichost – liczba wypadków 3, spadek o 2 tj. o 40 % do 2018 r.,
- gm. Koprzywnica – liczba wypadków 6, wzrost o 2 tj. o 50 % do 2018 r.,
- gm. Dwikozy – liczba wypadków 3, spadek o 6 tj. o 66,6 % do 2018 r.,
- gm. Wilczyce – liczba wypadków 3, wzrost o 1 tj. o 50 % do 2018 r..

UJAWNIALNOŚĆ NIETRZEŻWYCH KIERUJĄCYCH

Jednostka	2018r.					2019r.				
	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem
WRD	42	33	15	8	98	53	44	8	2	107
OPI	19	5	1	1	26	18	3	6	1	28
KP Koprzywnica	10	2	3	0	15	14	20	2		36
KP Dwikozy	12	15	1	1	29	17	20	3	1	41
GW/SPP -KWP Kielce	5	1	0	0	6					0
Ogółem	88	56	20	10	174	102	87	19	4	212

NIETRZEŻWI KIERUJĄCY WEDŁUG MIEJSCA UJAWNIEŃ

Jednostka	2018r.					2019r.				
	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem	178§1	87§1a	87§1	87§2	Razem
Sandomierz	27	9	4	5	45	29	6	7		42
Dwikozy	16	9	2	2	29	15	19	2	1	37
Klimontów	6	4	4	0	14	12	19	3		34
Koprzywnica	4	7	2	1	14	5	3	1		9
Łonów	9	4	2	1	16	10	11	1		22

Obrazów	9	9	2	1	21	9	7	1	2	19
Samborzec	11	6	4	0	21	10	9	1	1	21
Wilczyce	4	2	0	0	6	5	3	3		11
Zawichost	2	6	0	0	8	7	10			17
Ogółem	88	56	20	10	174	102	87	19	4	212

4. Operacyjny nadzór nad bezpieczeństwem w powiecie sandomierskim sprawowany jest przez

Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Sandomierzu poprzez:

- współpracę ze służbami ratowniczymi, tj. Policją, Pogotowiem Ratunkowym, Pogotowiem Gazowym, Pogotowiem Energetycznym, Jednostką Wojskową, Pomocą Drogową i innymi,
- bieżącą kontrolę stanu zaopatrzenia wodnego miejscowości,
- kontrolę stanu dróg dojazdowych do obiektów mieszkalnych, zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów sakralnych,
- organizowanie ćwiczeń i szkoleń na obiektach na terenie powiatu szkolenia, ćwiczenia prowadzone są na wybranych obiektach, które stwarzają duże zagrożenie pod względem pożarowym, gdzie występują utrudnienia w ewakuacji ludzi i mienia,
- opracowywanie i wdrażanie planów zabezpieczenia miejscowości i miast w oparciu o analizy stanu zagrożenia pożarowego,
- wypracowanie skutecznych sposobów (algorytmów) postępowania Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej PSP w zdarzeniach na terenie własnego obszaru chronionego (pożary, wypadki, awarie, utonięcia, zagrożenia chemiczne, ekologiczne),
- przedkładanie własnych opracowań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego władzom samorządowym,
- organizowanie ćwiczeń i pokazów, udział w imprezach na terenie powiatu,
- współpracę służb KP PSP z przedsiębiorstwami i zakładami na terenie powiatu zakresie poprawy bezpieczeństwa pożarowego,
- kierowanie i dowodzenie związkami taktycznymi tj. jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych i zastępami Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej biorącymi udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych na terenie powiatu.

W 2019 r. na terenie powiatu sandomierskiego jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz Ochotniczych Straży Pożarnych wyjeżdżały 1200 razy. Ilość powstałych zdarzeń w w/w okresie 2019 r. w odniesieniu do całego 2018 r. przedstawia poniższa tabela:

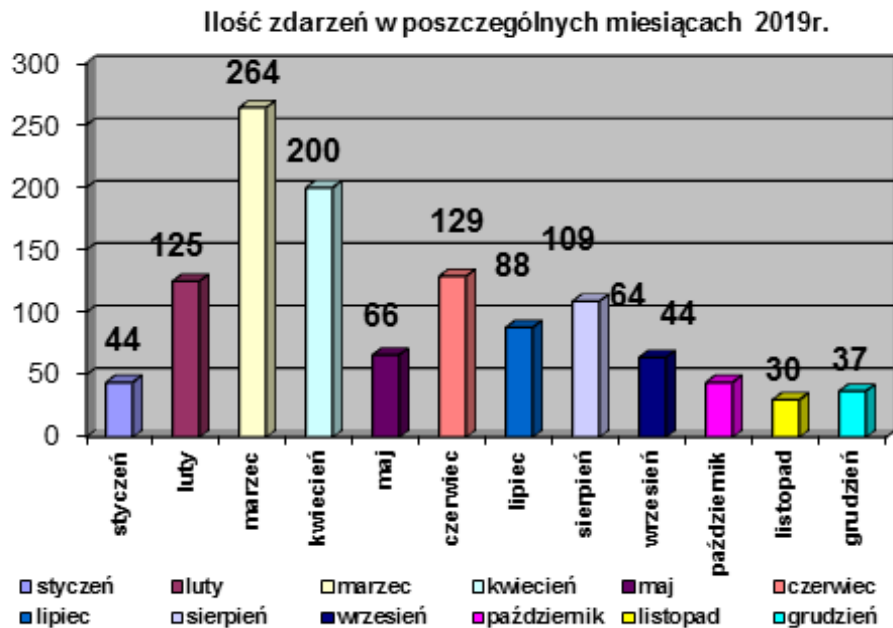
Rok	Pożary	Miejscowe Zagrożenia	Alarmy Falszywe	RAZEM
2018	377	586	21	984
2019	640	543	17	1200

Analizując sytuację w 2019 r. należy stwierdzić, że w porównaniu do roku ubiegłego ogólna liczba zdarzeń jest większa o 216. Ilość pożarów jest większa o 263, a MZ zmniejszyła się o 43. Zmniejszyła się liczba alarmów fałszywych, jest mniej o 4.

Ilość wyjazdów do zdarzeń w rozbiciu na miesiące w roku 2019 r.

Miesiąc	Pożary	Miejscowe Zagrożenia	Alarmy Falszywe	Razem
Styczeń	15	29	0	44
Luty	91	32	2	125
Marzec	227	31	6	264
Kwiecień	162	36	2	200
Maj	11	53	2	66
Czerwiec	29	100	0	129
Lipiec	29	58	1	88

Sierpień	28	80	1	109
Wrzesień	13	50	1	64
Październik	15	28	1	44
Listopad	12	17	1	30
Grudzień	8	29	0	37
RAZEM:	640	543	17	1200

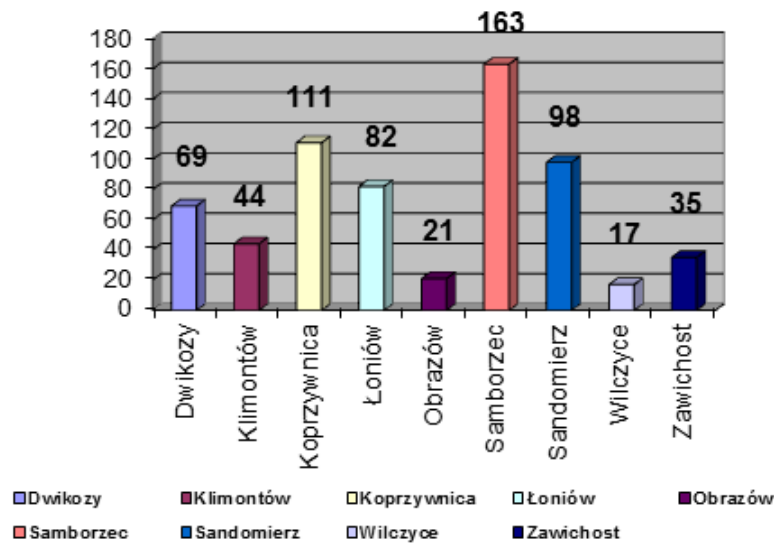
Najwięcej pożarów powstało w marcu w związku z corocznymi pożarami traw oraz pożarami w rolnictwie, natomiast najwięcej miejscowych zagrożeń wystąpiło w czerwcu co było związane z gwałtownymi burzami, które wystąpiły na terenie powiatu sandomierskiego oraz dużej aktywności owadów błonkoskrzydłych.

W 2019 r. zanotowano 640 pożarów, to jest ponad 53,3 % wszystkich wyjazdów, z czego:

- pożary małe - 613 co stanowi ok. 95,8 % pożarów,
- pożary średnie - 27 co stanowi 4,22 % pożarów,

W 2019 r. największą liczbę pożarów 163 odnotowano na terenie gminy Samborzec, co stanowi około 25,5% wszystkich pożarów.

Ilość zdarzeń w poszczególnych gminach w 2019 r.

Sytuację pożarową wg rodzaju obiektu przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Miasto/Gmina	Rodzaj obiektów							
		Użyt. publicznej	Mieszkalne	Produkcyjne	Magazynowe	Środki transportu	Lasy	Uprawy, rolnictwo	Inne
1.	Dwikozy	0	8	0	0	2	0	39	20
2.	Klimontów	0	2	0	0	0	0	37	5
3.	Koprzywnica	0	5	0	0	1	9	65	31
4.	Obrazów	0	5	0	1	1	0	12	3
5.	Samborzec	1	14	0	0	0	1	112	35
6.	m. Sandomierz	1	12	1	3	8	0	28	44
7.	Wilczyce	0	5	0	0	3	0	7	2
8.	Zawichost	1	7	0	0	1	0	14	12
9.	Łonów	0	1	2	1	2	1	64	11
	RAZEM:	3	59	3	5	17	11	378	163

W 2019 r. największą liczbę pożarów odnotowano w dziale uprawy rolnictwo – 378 zdarzeń, co stanowi 59,06% wszystkich pożarów. Na drugim miejscu znalazły się pożary inne – 163 zdarzenia, stanowiące 25,47% wszystkich pożarów.

Główne przyczyny powstawania pożarów na terenie powiatu przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Miasto/Gmina	Przyczyna pożaru							
		nieuwaga z otwartym ogniem	Wady środków transportu	Wady urządzeń	Niewłaściwa eksploatacja urządzeń	Podpalenie	Nieprawidłowa eksploatacja budynku	Inne	Wady instalacji elektrycznych
1.	Dwikozy	1	5	2	2	55	4	0	1
2.	Klimontów	2	0	1	0	40	1	0	1
3.	Koprzywnica	2	0	2	1	104	1	0	1
4.	Obrazów	1	0	1	0	14	3	0	0
5.	Samborzec	2	1	5	2	144	7	1	5
6.	m. Sandomierz	11	9	4	1	62	5	0	5
7.	Wilczyce	0	2	3	2	9	2	0	2
8.	Zawichost	2	1	1	0	26	4	0	1
9.	Łonów	1	2	2	0	73	2	0	1
10.	RAZEM:	22	20	21	8	527	29	1	17

W 2019 r. podpalenie było najczęstszą przyczyną powstawania pożarów. Następnie jest to nieprawidłowa eksploatacja budynku, oraz nieostrożność osób dorosłych (NOD) w posługiwaniu się otwartym ogniem i wady urządzeń.

Na ogólną liczbę 543 miejscowe zagrożenia w 2019 r. na terenie miasta Sandomierza odnotowano 205 miejscowych zagrożeń, co stanowi 37,75 % wszystkich miejscowych zagrożeń na terenie powiatu sandomierskiego.

Ilość miejscowych zagrożeń w poszczególnych gminach, w rozbiciu na wielkość przedstawiono w tabeli:

Lp.	Miasto/Gmina	Małe	Lokalne	Średnie	Duże	Razem
1	Dwikozy	0	65	3	0	68
2	Klimontów	1	39	2	0	42
3	Koprzywnica	0	31	0	0	31
4	Obrazów	1	30	0	0	31
5	Samborzec	4	48	1	0	53
6	Sandomierz	30	174	1	0	205
7	Wilczyce	5	22	0	0	27
8	Zawichost	0	36	1	1	38
9	Łonów	0	46	2	0	48
	RAZEM:	38	456	10	1	543

Ilość poszkodowanych w rozbiciu na gminy oraz obrażenia podczas działań w roku 2019 przedstawia poniższa tabela:

Lp.	GMINA	POŻARY						M Z			
		Ogółem		Ratownicy		Inne osoby		Ratownicy		Inne osoby	
		Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*	Ś*	R*
1	Dwikozy	2	11	0	0	0	2	0	0	2	9
2	Klimontów	3	13	0	0	0	0	0	0	3	13
3	Koprzywnica	1	10	0	0	0	1	0	0	1	9
4	Obrazów	2	11	0	0	1	0	0	0	1	11
5	Samborzec	2	15	0	0	0	1	0	0	2	14
6	Sandomierz	1	53	0	0	0	4	0	0	1	49
7	Wilczyce	0	9	0	0	0	0	0	0	0	9
8	Zawichost	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
9	Łonów	1	12	0	0	0	0	0	0	1	12
	RAZEM:	12	136	0	0	1	8	0	0	11	128

*Ś – śmiertelne

*R - ranne

Najwięcej osób poszkodowanych podczas zdarzeń było na terenie miasta Sandomierz (53) oraz gminy Samborzec (15).

Udział samochodów i osób przy zdarzeniach w 2019 r. wg gmin przedstawia poniższa tabela:

Gmina	JRG Sam.	JRG Osoby	OSP w KSRG Sam.	OSP w KSRG Osoby	OSP Sam.	OSP Osoby
Dwikozy	101	337	141	694	16	74
Klimontów	52	167	111	615	8	39
Koprzywnica	61	204	145	766	39	225
Obrazów	53	180	43	203	0	0
Samborzec	158	522	181	912	102	573
m. Sandomierz	457	1579	27	151	0	0
Wilczyce	41	144	31	136	2	8
Zawichost	68	158	104	615	0	0
Łonów	64	216	145	706	28	136

RAZEM:	1055	3507	928	4798	195	1055
---------------	------	------	-----	------	-----	------

Przy zdarzeniach na terenie powiatu sandomierskiego w 2019 r. najczęściej strażaków brało udział na terenie miasta Sandomierza i gminy Samborzec co wiąże się również z największą ilością samochodów ratowniczych, które brały udział w zdarzeniach.

Ilość osób, którym udzielono pomocy medycznej podczas działań ratowniczo-gaśniczych:

Lp.	Gmina	Udzielono pomocy medycznej przy			
		pożarach		miejscowych zagrożeniach	
		ogółem	przez strażaków	ogółem	przez strażaków
1.	Dwikozy	3	2	11	0
2.	Klimontów	0	0	21	2
3.	Koprzywnica	2	2	10	0
4.	Obrazów	1	0	16	8
5.	Samborzec	6	4	19	4
6.	m. Sandomierz	6	6	96	25
7.	Wilczyce	0	0	10	6
8.	Zawichost	0	0	2	0
9.	Łoniów	0	0	19	0
	RAZEM:	18	14	204	45

W 2019 r. najczęściej razy strażacy udzielali pomocy medycznej podczas zdarzeń na terenie miasta Sandomierz (31) oraz w gminach Samborzec (8) i Obrazów (8).

Ilościowy udział jednostek ochrony przeciw pożarowej spoza gminy i powiatu podczas działań ratowniczo-gaśniczych w rozbiciu na gminy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Gmina	Udział jednostek ochrony ppoż.			
		pożary		miejscowe zagrożenia	
		PSP spoza powiatu	OSP spoza gminy	PSP spoza powiatu	OSP spoza gminy
1.	Dwikozy	0	0	1	0
2.	Klimontów	0	1	3	1
3.	Koprzywnica	0	6	0	0
4.	Obrazów	0	1	0	1
5.	Samborzec	0	3	0	1
6.	Sandomierz	0	12	2	13
7.	Wilczyce	1	1	0	1
8.	Zawichost	0	2	8	16
9.	Łoniów	2	2	0	3
	RAZEM:	3	28	14	36

W 2019 r. najczęściej jednostek OSP spoza gminy dysponowane było do zdarzeń na terenie miasta Sandomierz oraz gminy Zawichost.

Orientacyjne straty oraz orientacyjna wartość mienia uratowanego w rozbiciu na gminy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	GMINA	POŻARY OGÓŁEM			MIEJSCOWE ZAGROŻENIA OGÓŁEM		
		Straty w tyś. PLN	W tym budynki	Uratowane mienie	Straty	W tym budynki	Uratowane mienie
1.	Dwikozy	175,3	101,5	1216	113,1	13,4	10
2.	Klimontów	6,6	5,3	1212	126,2	0,4	0

3.	Koprzywnica	40	19,5	760	106,2	14	100
4.	Obrazów	118,4	62	802	126,6	10,1	0
5.	Samborzec	360,6	264,5	2950	160,2	0,5	0
6.	m. Sandomierz	462,5	180	2445	402,8	3,5	460
7.	Wilczyce	48,5	21	515	44,5	5,5	100
8.	Zawichost	155,2	87,5	1200	20	0	0
9.	Łonów	76,3	10	23186	195,5	1,2	0
	RAZEM:	1443,4	751,3	34286	1295,1	48,6	670

1) Czasy dysponowania i przybycia na miejsce zdarzenia przez jednostki z KSRG

- a) Na terenie powiatu sandomierskiego działa 24 jednostki OSP włączone do KSRG.
- b) Wszystkie jednostki posiadają system DSP 50.
- c) Czas alarmu i zadysponowania OSP włączonych do KSRG zgodnie z przepisami nie powinien przekroczyć 5 min.
- d) Analizując czasy dysponowania i przybycia na miejsce zdarzenia w przedziale 8, 15 minut nasuwają się następujące wnioski:

- czas dysponowania i przybycia w ciągu 8 minut przy założonej prędkości 60 km/h z uwzględnieniem warunków atmosferycznych, pory roku, pory dnia oraz czasu zbiórki każda jednostka OSP z KSRG jest w stanie w tym czasie pokonać ok. 3 km. od miejsca siedziby. W tym czasie żadna z jednostek nie jest w stanie zabezpieczyć chronionego obszaru własnej gminy a jedynie zabezpieczy teren własnej miejscowości i jej obrzeża. Najmniej chronionym terenem jest obszar Miasta i Gminy Zawichost, ze względu na funkcjonowanie tylko dwóch jednostek OSP mogących brać udział w działaniach ratowniczo gaśniczych, są to jednostki włączone do KSRG.

- czas dysponowania i alarmu w ciągu 15 min w przedziale czasowym 15 min jednostki OSP mogą zabezpieczyć teren własnej miejscowości i większość (80-90%) terenu gminy. Ze względu na zabezpieczanie terenu Miasta i Gminy Zawichost przez dwie jednostki OSP z KSRG nie jest w pełni zabezpieczany teren tej jednostki administracyjnej. Uwzględniając czasy dojazdu jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG nie jest w stanie w ciągu 15 minut zabezpieczyć 50% terenu tych gmin. Ze względu, że na terenie Miasta i Gminy Zawichost do działań operacyjnych przygotowana są tylko dwie jednostki OSP, nie są w stanie w ciągu 15 minut zabezpieczyć 100% terenu tej gminy.

2) Ratownictwo specjalistyczne w stopniu podstawowym.

Każda jednostka KSRG samodzielnie podejmująca działalność ratowniczą, powinna docelowo posiadać zdolność do przeprowadzenia podstawowego zakresu działań specjalistycznych przez okres czasu niezbędny do usunięcia zagrożenia lub niezbędny do podjęcia działań przez specjalistyczny podmiot ratowniczy. W chwili obecnej tylko Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu jest przygotowana do prowadzenia działań w każdej dziedzinie ratownictwa w stopniu podstawowym. Po opracowaniu poziomu zagrożenia powiatu został opracowany plan rozwoju dziedzin ratownictwa w stopniu podstawowym.

Poziom zagrożenia powiatu z zakresu wodnego jest wysoki, w związku z tym 14 jednostek OSP włączonych do KSRG wytypowano do prowadzenia specjalistki z zakresu ratownictwa wodnego, powinny one być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wodnego, aby w ciągu 15 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 56%, zamieszkały przez 83% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia powiatu w ruchu drogowym i kolejowym jest średni, w związku z tym 8 jednostek OSP włączonych do KSRG (OSP Łonów, OSP Sulisławice, OSP Koprzywnica, OSP Klimontów, OSP Samborzec, OSP Winiary, OSP Łukawa, OSP Obrazów) powinny być przygotowane do prowadzenia

działań z zakresu ratownictwa technicznego, aby w ciągu 20 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 78%, zamieszkały przez 92% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia wysokościowego powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa wysokościowego, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkały przez 90% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia katastrofą budowlaną powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań poszukiwawczo-ratowniczych, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkały przez 90% mieszkańców powiatu.

Poziom zagrożenia chemicznego powiatu jest niski, w związku z tym Jednostka Ratowniczo Gaśnicza w Sandomierzu oraz OSP Klimontów powinny być przygotowane do prowadzenia działań z zakresu ratownictwa chemiczno-ekologicznego, aby w ciągu 25 minut mogły podjąć działania na obszarze o powierzchni 75%, zamieszkały przez 90% mieszkańców powiatu.

3) Rozmieszczenie sprzętu

W oparciu o analizę wyposażenia jednostek OSP z KSRG oraz OSP typu „S” oraz ich lokalizację, należy stwierdzić, że na terenie powiatu sandomierskiego istnieją obszary, w których czas dotarcia ze sprzętem specjalistycznym przekracza 15 minut.

Występuje konieczność wyposażenia w sprzęt specjalistyczny wymagany w jednostkach OSP z KSRG. W okresie przejściowym na terenie każdej gminy powinna być minimum jedna jednostka OSP, która takowy sprzęt posiada. Jednocześnie należy doposażyć jednostki OSP z KSRG, które znalazły się w planie rozwoju dziedzin ratownictwa.

Analizując zagrożenia oraz rozmieszczenie sprzętu w poszczególnych gminach należy stwierdzić, że:

- Na terenie powiatu sandomierskiego są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt ochrony dróg oddechowych.
- Na terenie 8 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt hydrauliczny.
- Na terenie 7 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt pływający. Na terenie Gminy Wilczyce ze względu na brak w/w sprzętu, w sytuacji konieczności jego wykorzystania czas dotarcia jednostek ochrony przeciwpożarowej posiadających sprzęt pływający przekracza 15 minut.
- Na terenie 8 gmin są zlokalizowane jednostki OSP z KSRG wyposażone w sprzęt medyczny umożliwiający udzielenie pomocy medycznej. Należy podkreślić, że wśród jednostek OSP nadal są braki w ilości wyszkolonych ratowników.
- Na terenie powiatu sandomierskiego wszystkie jednostki ochrony przeciwpożarowej włączone do KSRG są wyposażone w pompy szlamowe.

Analizując ilość wyjazdów do zdarzeń zastępów Jednostki Ratowniczo Gaśniczej w Sandomierzu poza teren Miasta Sandomierza oraz ilość dysponowania jednostek OSP z KSRG na teren miasta należy stwierdzić, że wobec braku zlokalizowanych w Sandomierzu innych jednostek ochrony przeciwpożarowej czasy dotarcia do 15 minut jest czysto teoretyczny.

4) Zabezpieczenie operacyjne na poszczególnych gminach powiatu sandomierskiego

- Na terenie Gminy Łoniów działa 8 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 4 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Miasta i Gminy Koprzywnica działa 5 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 3 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Klimontów działa 4 jednostki OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 3 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Samborzec działa 9 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 3 z nich są włączone do KSRG.

- Na terenie Gminy Obrazów działa 3 jednostki OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 2 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie miasta Sandomierza nie działa żadna jednostka OSP przygotowana do prowadzenia działań ratowniczych. W związku z rozpoczęciem działalności przez OSP Sandomierz należy podjąć działania, aby mogła ona uczestniczyć w działaniach ratowniczych.
- Na terenie Gminy Dwikozy działa 7 jednostek OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 5 z nich są włączone do KSRG.
- Na terenie Gminy Wilczyce działa 3 jednostki OSP przygotowanych do prowadzenia działań ratowniczych, w tym 2 z nich są włączone do KSRG. Żadna z jednostek OSP nie dysponuje sprzętem pływającym.
- Na terenie Miasta i Gminy Zawichost działa 2 jednostki OSP przygotowane do prowadzenia działań ratowniczych, w tym obie są włączone do KSRG.

5) Specjalistyczna Grupa Wodno-Nurkowa

Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Wodno-Nurkowego „Świętokrzyskie” funkcjonuje na bazie trzech jednostek ratowniczo gaśniczych z terenu województwa świętokrzyskiego, w tym na bazie sprzętowo osobowej Jednostki Ratowniczo Gaśniczej w Sandomierzu. Grupa wchodzi w skład Centralnego Odwołu Operacyjnego stanowiącego zabezpieczenie całego kraju. Sekcja SGRWN w Sandomierzu zapewnia gotowość bojową na drugiej zmianie służbowej. Grupa składa się z 8 nurków z uprawnieniami MSWiA w tym 2 kierujących pracami podwodnymi. Na wyposażeniu posiada Samochód Ratownictwa Wodnego SRW Mercedes Atego, łódź desantowo-ratowniczą Marims660S, sonar dookólny Kongsberg MS1000 oraz wyposażenie indywidualne nurka pozwalające na samodzielne planowanie oraz przeprowadzanie nurkowań treningowych oraz prac podwodnych w zakresie specjalistycznym w poziomie gotowości AB. Grupa wyposażona jest w dostateczną ilość sprzętu niemniej jest to sprzęt w ciągłej eksploatacji i dlatego wymagający systematycznej wymiany.

W roku 2019 objęto czynnościami kontrolno-rozpoznawczymi następujące grupy obiektów:

- Obszary leśne Lasów Państwowych.
- Obiekty produkcyjne oraz magazynowe wzniesione przed wejściem w życie ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane.
- Obiekty hotelarskie.
- Obiekty zabytkowe (kościół) wyznaczone przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.
- Obiekty letniego wypoczynku dzieci i młodzieży.
- Schroniska, noclegownie (czasokres kontroli – jesień), Na terenie powiatu sandomierskiego występuje jeden obiekt tego typu, który jest objęty co roczną kontrolą. Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn Caritas Diecezji Sandomierskiej, ul. Trześniowska 13.
- Obiekty handlowe wielopowierzchniowe (galerie).
- Odbiory obiektów wg wpływu zgłoszeń dot. zakończeniu budowy i przystąpienia do użytkowania.

2019 roku:

- przeprowadzono 71 kontroli,
- skontrolowano 74 obiekty,
- liczba przeprowadzonych odbiorów obiektów: 7,
- liczba stwierdzonych nieprawidłowości: 101.

6) Monitoring pożarowy na terenie powiatu sandomierskiego.

Wykaz obiektów zobowiązanych do posiadania instalacji sygnalizacji pożaru oraz jej monitorowanie

Lp.	Nazwa i adres	Przeznaczenie obiektu	Posiada instalację	Podłączenie do PSP	Gmina
-----	---------------	-----------------------	--------------------	--------------------	-------

1	Kościół św. Jakuba ul. Staromiejska 3 w Sandomierzu	Sakralny	tak	TAK	Sandomierz
2	Kościół św. Pawła ul. Staromiejska 11 w Sandomierzu	Sakralny	tak	TAK	Sandomierz
3	Kościół Katedralny ul. Katedralna 1 w Sandomierzu	Sakralny	tak	TAK	Sandomierz
4	Kościół św. Ducha ul. Opatowska 10 w Sandomierzu	Sakralny	tak	TAK	Sandomierz
5	Wyższe Seminarium Duchowne ul. Żeromskiego w Sandomierzu	Sakralny	tak	TAK	Sandomierz
6	Muzeum Diecezjalne Sztuki Kościelnej ul. Długosza 9 w Sandomierzu	Muzeum	tak	TAK	Sandomierz
7	Muzeum Okręgowe w Sandomierzu –Zamek	Muzeum	tak	TAK	Sandomierz
8	Zespół Opieki Zdrowotnej ul. Schinzla 13 w Sandomierzu	Szpital	tak	TAK	Sandomierz
9	Zespół Dworski Hotel SARMATA ul. Zawichojska 2 27-600 Sandomierz	Hotel	tak	TAK	Sandomierz
10	Hotel Basztowy, pl. Ks. J. Poniatowskiego 2, 27-600 Sandomierz.	Hotel	tak	TAK	Sandomierz
11	Dom Pomocy Społecznej w Sandomierzu	DPS ZL II	tak	TAK	Sandomierz
12	Galeria Królewska ul. Armii Krajowej w Sandomierzu	ZL I	tak	TAK	Sandomierz
13	Galeria Sandomierz ul. Błonie w Sandomierzu	ZL I	tak	TAK	Sandomierz
14	Bricomarche ul. Błonie w Sandomierzu	ZL I	tak	TAK	Sandomierz
15	Kościół w Klimontowie	Sakralny	tak	TAK	Klimontów
16	Pałac w Łoniowie	Hotel	tak	TAK	Łoniów

Akcje i komunikaty prewencyjno-informacyjne:

- „Czad i ogień- obudź czujność”;
- Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”;
- STOP POŻAROM TRAW;
- „Kręci mnie bezpieczeństwo”;
- „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”.

Jak co roku Komenda Powiatowa PSP w Sandomierzu prowadzi szeroko zakrojone akcje wśród społeczeństwa powiatu sandomierskiego mające na celu:

- rozwijanie świadomości dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w zakresie bezpieczeństwa pożarowego,
- zapobieganie innym groźnym wypadkom i zagrożeniom zdrowia, życia ludzkiego i środowiska naturalnego,
- skuteczne przeciwdziałanie niepokojącej liczbie pożarów, zwłaszcza tych z udziałem ofiar śmiertelnych,
- zapobieganie podpaleniom oraz antyspołecznym zachowaniom, które mogą być przyczyną powstania takich zdarzeń.

W powiecie sandomierskim łącznie funkcjonuje 85 jednostek OSP (58 typu „S” i 27 typu „M”), z czego 24 są włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

W 58 jednostkach OSP typu „S” eksploatowanych jest 76 samochodów pożarniczych różnych typów i 33 przyczepy do transportu sprzętu pożarniczego i ratowniczego (w tym 40 samochodów i 31 przyczep w 24 jednostkach włączonych do KSRG). Ze względu na zagrożenia powodziowe występujące na terenie powiatu 18 jednostek jest wyposażonych w łodzie ratownicze.

W 2019 r. Komenda Powiatowa PSP w Sandomierzu przekazała lekki samochód rozpoznawczo-ratowniczy Nissan do jednostki OSP Wilczyce.

Ponadto w 2019 r. do jednostek OSP z powiatu sandomierskiego trafiło 12 samochodów pozyskanych nieodpłatnie z KWP w Kielcach, z których większość wykorzystano do ćwiczeń z zakresu ratownictwa technicznego. Kilka nadawało się jednak do remontu i po wykonaniu napraw poprawi stan wyposażenia jednostek.

Ochotnicze Straże Pożarne powiatu sandomierskiego eksploatują łącznie ponad 380 pozycji różnorodnego sprzętu specjalistycznego (motopompy i pompy, zestawy hydrauliczne ratownictwa technicznego, agregaty prądotwórcze ze sprzętem oświetleniowym, pilarki i przecinarki spalinowe, łodzie ratownicze z silnikami zaburtowymi, zestawy ratownictwa medycznego, wodnego itp.), z tego 345 pozycji w jednostkach włączonych do KSRG.

Jednostki OSP corocznie otrzymują środki finansowe w ramach dotacji. W ciągu ostatnich 10 lat jednostki OSP z terenu powiatu sandomierskiego otrzymały ponad 4,43 mln zł tych dotacji pochodzących z Komendy Głównej PSP, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji i Ministerstwa Sprawiedliwości. Jednostki OSP otrzymują ponadto wsparcie finansowe z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, zakładów ubezpieczeniowych i jednostek samorządowych.

W ciągu ostatnich lat, w ramach dotacji, realizowano zakupy hydraulicznych narzędzi ratowniczych, aparatów powietrznych i zestawów ratownictwa medycznego. W ich wyniku wszystkie jednostki OSP włączone do KSRG z terenu powiatu sandomierskiego posiadają w użytkowaniu po 4 kpl. aparatów powietrznych OUO i min. 1 zestawie ratownictwa medycznego PSP-R1, a 23 z nich posiada zestaw hydraulicznych narzędzi ratowniczych.

W 2019 r. jednostki OSP z powiatu sandomierskiego otrzymały:

- dotację KG PSP na zadanie pt. „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego” – 24 umowy na kwotę 551 256,00 zł,
- dotację MSWiA na zadanie pt. „Przygotowanie jednostek OSP do działań ratowniczo-gaśniczych” – 26 umów na kwotę 143 416,00 zł,
- dotację MSWiA na zadanie pt. „Dofinansowanie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych” – 88 umów na kwotę 428 472,00 zł,

Ponadto jednostki OSP otrzymywały w 2019 r. środki finansowe z NFOŚiGW i WFOŚiGW (1 064 834,00 zł do zakupu 4 samochodów), Urzędu Marszałkowskiego, firm ubezpieczeniowych itp.

W 2019 r. środki z przyznanych dotacji pozwoliły na zakup m.in.:

- 3 średnich samochody ratowniczo-gaśnicze;
- 1 lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego;
- 1 zestaw narzędzi hydraulicznych;
- 1 motopompa pożarnicza;
- 1 agregat prądotwórczy;
- 2 pilarki do drzewa;
- 2 radiotelefony;
- 1 drabina;
- 1 wentylator oddymiający;

- 1 piła do betonu i stali;
- 1 pompa do wody zanieczyszczonej;
- 2 butle do aparatów powietrznych;
- 1 aparat powietrzny;
- 1 zestaw do stabilizacji pojazdu;
- 1 defibrylator;
- 2 kamery termowizyjne;
- armatury pożarnej i sprzętu ratowniczego;
- przedmiotów ochrony osobistej strażaka

oraz przeprowadzenie remontów w 15 strażnicach OSP (wymiany bram garażowych, remonty posadzek i ścian w garażach, remonty sal szkoleniowych i magazynków sprzętu itp.).

5. W Szpitalu Specjalistycznym Ducha Świętego w Sandomierzu w 2019 roku:

- Zabezpieczono studnię głębinową za blokiem nr 11 przy ul. Schinzła,
- Zlikwidowano część dziur i ubytków w nawierzchni asfaltowej na drogach wewnętrznych szpitala,
- Usunięto uschnięte drzewa z terenu zamkniętego szpitala,
- Usunięto drzewa rosnące przy drodze pożarowej z Pawilonem Specjalistycznym, uniemożliwiające prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych wozem PSP,
- Przeprowadzono ćwiczenia przy zbiorniku z ciekłym tlenem, w strefie zagrożenia wybuchem, z udziałem PSP w Sandomierzu oraz kilku jednostek OSP z terenu powiatu sandomierskiego,
- Oznakowanie w budynkach szpitalnych, żółto-czarną taśmą, miejsca niebezpieczne jak: progi, niskie nadproża, wystające elementy wyposażenia i konstrukcji budynku oraz strefy potencjalnie niebezpieczne.

Realizując zadania przyjęte w harmonogramie wykonawczym w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom epidemiologicznym społeczeństwa powiatu sandomierskiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2019 roku szczególnie uwagę zwracał na:

1) Zapobieganie zagrożeniom epidemiologicznym ludności powiatu sandomierskiego

a) Nadzorowanie przestrzegania standardów higienicznych w zakładach pracy i obiektach użyteczności publicznej.

Działalność Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy prowadzona była w oparciu o sporządzone plany pracy oraz wytyczne GIS. Jednym z głównych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wynikającym z Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest zmniejszenie ryzyka powstawania chorób zawodowych.

W związku z tym w 2019 roku prowadzono w tym celu działania w zakresie:

- warunków zdrowotnych środowiska pracy,
- nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach cytostatycznych,
- nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032”,
- wprowadzania oraz stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3,
- nadzoru nad produktami biobójczymi,
- nadzoru nad detergentami,

- warunków pracy i wypełniania przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego w zakresie zagrożeń biologicznych,
- występowania w zakładach czynników rakotwórczych lub mutagennych,
- nadzoru nad zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, zawierających w swoim składzie środki zastępcze.

Szczegółowe kontrole przeprowadzone w zakładach na terenie powiatu sandomierskiego wykazały, że zatrudnieni w nich pracownicy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku, zapoznani są z wynikami badań czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, z kartami charakterystyk stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz, z oceną ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, a także wyposażeni są w odzież roboczą, ochronną oraz środki ochrony indywidualnej w zależności od wykonywanej pracy.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w dalszym ciągu współuczestniczyła w rozpowszechnianiu informacji na temat bezpiecznych warunków pracy prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB) w ramach kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao, oraz prowadzono działania wynikające z ustaleń Forum dotyczącego wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach.

b) Kontrola urządzeń do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody do spożycia przez ludzi

Jednym z zadań priorytetowych organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2019 r. była, jak w roku poprzednim, kontrola urządzeń do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Zadanie to było prowadzone w ramach kontynuowanego monitoringu kontrolnego i przeglądowego, a uzyskane dane służyły jako źródło informacji o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Dla zachowania bezpieczeństwa ludności powiatu utrzymano na poziomie ubiegłego roku ilość wykonanych badań wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w nadzorowanych wodociągach, które wykonywane były przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach prowadzonej kontroli urzędowej oraz przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej.

W minionym roku badaniami jakości wody objęto 20 urządzeń wodnych (wodociągów), z których pobrano łącznie 115 próbek wody do badań laboratoryjnych, w tym 100 próbek w ramach monitoringu kontrolnego (analizy laboratoryjne wykonane przez Oddział Laboratoryjny Pracownia Badania Wody Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sandomierzu), 15 próbek w ramach monitoringu przeglądowego (analizy laboratoryjne wykonane przez Dział Laboratoryjny Oddział Badań Higieny Środowiska Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach).

Wzorem lat ubiegłych podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych urządzeń wodociągowych zwracano uwagę na prawidłowe funkcjonowanie wszystkich elementów systemu zaopatrzenia w wodę, począwszy od ujęcia poprzez urządzenia do uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody. Kontrole oceny stanu sanitarnego urządzeń wodociągowych kontynuowane były w oparciu o zagadnienia w kontekście zagrożeń mogących mieć wpływ na jakość wody, tj.:

- nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa w rejonie stref ochrony sanitarnej ujęć wody,
- usytuowanie wodociągów na terenach rolniczych i ewentualny wpływ nawożenia na jakość wody,
- prawidłowość zabezpieczenia ujęć wody przed dostępem osób postronnych w warunkach pokojowych oraz w przypadkach zagrożenia bioterroryzmem bądź powodzią, prawidłowość eksploatacji urządzeń wodnych.

W 2019 r. badania wody przeznaczonej do spożycia przeprowadzane były w wyznaczonych 87 punktach monitoringowych, rozmieszczonych równomiernie na całym obszarze zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. W niektórych wodociągach stwierdzono wahania w składzie fizykochemicznym wody, ze względu na podwyższoną wartość mętności oraz zanieczyszczeń chemicznych spowodowanych głównie żelazem oraz manganem.

Na administratorów zakładowych urządzeń wodociągowych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał 5 decyzji administracyjnych o warunkowej przydatności wody do spożycia, biorąc pod uwagę małe ryzyko zdrowotne, z nakazami podjęcia działań naprawczych doprowadzających kwestionowane parametry jakości wody do norm zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem.

Powyższe dotyczy następujących urządzeń wodnych: wodociągu Łoniów-Zawidza (podwyższona mętność), wodociągu ZPO SAMBOR (podwyższona mętność, żelazo i mangan), wodociąg T.B. FRUIT POLSKA Spółka z o.o. S.K. (podwyższony mangan), wodociąg Sulisławice-Ruszcza (podwyższona mętność). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wyegzekwował poprawę jakości wody w w/w wodociągach.

Odnotowano problemy związane z chwilowym pogorszeniem się jakości wody pod względem bakteriologicznym. Na podstawie przeprowadzonych kontroli terenowo-laboratoryjnych ustalono, iż skażenia bakteriologiczne były spowodowane niewłaściwą eksploatacją urządzeń wodociągowych, stagnacją wody w instalacji wewnętrznej obiektów na skutek przerw wakacyjnych bądź świątecznych (dot. placówek oświatowych).

Problemy związane z ryzykiem zdrowotnym spowodowanym dostarczaniem ludności wody o nieodpowiedniej jakości pod względem mikrobiologicznym, które mogą być przyczyną epidemii wodnej, chorób przewodu pokarmowego i innych chorób zakaźnych organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej traktuje priorytetowo i natychmiast je rozwiązuje w celu wyeliminowania zagrożeń zdrowotnych z tym związanych.

Na poprawę jakości wody pod względem bakteriologicznym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał 6 decyzji administracyjnych - wszystkie zostały wyegzekwowane w ustalonych terminach.

Powyższe dotyczy następujących urządzeń wodnych: wodociągu Wygoda (podwyższona liczba bakterii w 22°C), wodociąg Romanówka (podwyższona liczba bakterii w 22°C), wodociąg Sulisławice-Ruszcza (podwyższona liczba Enterokoków kałowych), wodociąg Sandomierz - sieć wodociągowa w Obrazowie (podwyższona liczba Escherichia. coli oraz bakterii grupy coli), wodociąg Góry Wysokie (podwyższona liczba baterii grupy coli), wodociąg Samborzec-Szewce (podwyższona liczba bakterii w 22°C).

Dla zwiększenia ochrony zdrowia konsumentów Państwowa Inspekcja Sanitarna podejmowała działania, podczas których nakładała na producentów wody obowiązek systematycznego informowania wszystkich konsumentów o planowanych i nieplanowanych przerwach w dostawie wody, spowodowanych awariami lub pogorszeniem się jej jakości.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych urządzeń wodociągowych przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu zwracali szczególną uwagę na prawidłowość prowadzenia kontroli wewnętrznych pod względem wywiązywania się z terminów badań wody oraz posiadania procedur określających sposób postępowania przedsiębiorstwa w sytuacji stwierdzenia złej jakości wody, jak również odpowiedniego zastosowania tych procedur w sytuacjach kryzysowych.

Na poprawę stanu technicznego ujęć wody (studnie głębinowe) oraz urządzeń wodnych (SUW), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu w 2018 r. wydał 2 decyzje administracyjne, które w 2019 r. nie zostały wyegzekwowane w całości. Na skutek tego wydano 4 decyzje administracyjne (prolongujące) z ostatecznym terminem realizacji uchybień 2020 r.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał 1 decyzję administracyjną dotyczącą oceny o materiałach zastosowanych do realizacji zadania – wykonanie nowego urządzenia wodnego oraz 2 decyzje o przydatności wody do spożycia (dot. wodociągu Garbów oraz wodociągu DREHER Poland Spółka z o.o. w Koprzywnicy).

W celu ochrony zdrowia ludzkiego Państwowa Inspekcja Sanitarna w dalszym ciągu będzie egzekwowała od przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych dobrą praktykę higieniczną w dostarczaniu konsumentom wody do spożycia. Podczas kontroli będzie zwracała uwagę przede wszystkim na minimalizację zagrożeń skutkujących zanieczyszczeniem źródeł wody,

zredukowanie lub wyeliminowanie zanieczyszczeń poprzez odpowiednie procesy uzdatniania oraz zapobieganie zanieczyszczeniom sieci dystrybucyjnej wody.

W 2019 r. kontynuowano badania wody ciepłej użytkowej w kierunku wykrywania obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp. Ze względu na zagrożenie jakie niesie dla zdrowia skażenie wody bakteriami *Legionella* sp., zwracano dużą uwagę na występowanie tych bakterii w instalacjach ciepłej wody i możliwość infekcji spowodowanej korzystaniem np. z pryszniców. Do zakażenia bakteriami *Legionella* dochodzi na skutek wdychania skażonego aerozolu powietrzno-wodnego lub powietrzno-pyłowego. Do groźnych w skutkach zakażeń dochodzi tam, gdzie występują podstawowe czynniki zwiększające ryzyko infekcji: znacznie podwyższona koncentracja bakterii *Legionella* sp. (np. w instalacjach ciepłej wody i klimatyzacji) w odniesieniu do ilości tych bakterii występujących w środowisku naturalnym.

W okresie sprawozdawczym nadzorem sanitarnym objęto 16 obiektów użyteczności publicznej, w których dokonano 30 badań laboratoryjnych na obecność bakterii *Legionella* sp. Obiekty objęte kontrolą to: 6 hoteli, 2 motele, 4 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, 1 internat, 1 zakład opiekuńczo-leczniczy, 1 dom pomocy społecznej, 1 pływalnia kryta.

Wyniki przeprowadzonych badań w w/w obiektach nie były w pełni zadowalające. W 2 obiektach stwierdzono ponadnormatywną ilość pałeczek *Legionella* sp., przy czym w obu przypadkach skażenie ciepłej wody użytkowej pałeczkami *Legionella* sp. oceniono jako średnie. Na poprawę jakości wody pod względem mikrobiologicznym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wydał 2 decyzje administracyjne, które zostały wyegzekwowane w ustalonym terminie.

W porównaniu do roku ubiegłego uległy zmniejszeniu próbki kwestionowane, czyli poprawił się stan sanitarny w tym zakresie.

c) Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych, warunków produkcji i obrotu oraz sposobu żywienia.

Do badań laboratoryjnych, w celu oceny jakości zdrowotnej produkowanych i znajdujących się w obrocie środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, a także kosmetyków, pobrano w 2019 roku 280 próbek, w tym 193 próbki do badań mikrobiologicznych.

Próbki pobierane były do badań laboratoryjnych podczas kontroli sanitarnych nadzorowanych zakładów, głównie obrotu żywnością, a także w zakładach produkcji żywności, w tym u producentów produkcji pierwotnej. Próbki suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia pobierane były również w aptekach. Starano się w pierwszej kolejności pobierać próbki w obiektach, gdzie sprzedaż przekłada się na największą liczbę kupujących. W przypadku niektórych produktów, jak np. wyroby do kontaktu z żywnością z melaminy, wyroby ceramiczne zdobione, wyroby szklane barwione, pobór próbek ukierunkowany był również na produkty importowane z krajów trzecich.

Na pobranych do badań laboratoryjnych 280 próbek, 6 uległo zakwestionowaniu w tym: 5 próbek to Lody z automatu o smaku pistacjowym – pobrane do badania w jednym z zakładów produkcyjnych na terenie Sandomierza w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego, zakwestionowane ze względu na stwierdzenie zanieczyszczeń mikrobiologicznych tj. *Enterobacteriaceae* w 1g. W efekcie podjętych działań przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu, właściciel zdecydował o unieruchomieniu obiektu na czas wyeliminowania zagrożeń. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca, wykazała poprawę higieny procesu produkcji, podjęte działania naprawcze i prawidłowa kontrola wewnętrzna wykazały, że ponownie pobrane do badań laboratoryjnych próbki lodów z automatu nie były kwestionowane. Natomiast pobrana do badania laboratoryjnego (w jednym ze sklepów na terenie powiatu sandomierskiego) 1 próbka zestawu rosółowego z indyka została zakwestionowana ze względu na stwierdzone zanieczyszczenia mikrobiologiczne obecność *Campylobacter jejuni* w 10g. Pomimo upływu terminu przydatności do spożycia produktu, podjęto działania w sprawie informowania konsumentów o możliwości zwrotu kwestionowanego środka spożywczego. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu dokonał zgłoszenia powiadomienia w systemie informacyjnym RASFF do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie wykrycia obecności *Campylobacter jejuni* w 10g w produkcie pn. Zestaw rosółowy skrzydło i szyja z indyka. Wykrycie *Campylobacter jejuni* w mięsie drobiowym świadczy o nieprzestrzeganiu zasad GMP oraz

systemu HACCP na etapie procesu technologicznego w zakładzie produkcyjnym, w którym żywność została wyprodukowana.

Statystycznie w odniesieniu do roku 2018r gdzie była kwestionowana 1 próbka, w 2019 stwierdzono tendencję spadkową, ze względu na stwierdzone zanieczyszczenia mikrobiologiczne w 6 próbkach. Podkreślenia wymaga brak kwestionowanych próbek badanych w zakresie parametrów chemicznych, oraz zanieczyszczeń mikrobiologicznych, w tym artykułów spożywczych znajdujących się w grupie największego ryzyka, tj. ciast z kremem, artykułów nabiałowych, przetworów mięsnych. Nie były również kwestionowane świeże owoce i warzywa pobierane u producentów produkcji pierwotnej z terenu powiatu sandomierskiego.

W 2019 roku, oprócz próbek ujętych w planie rocznym, badane były:

- truskawki, porzeczki czarne i czerwone w kierunku bakterii *Escherichia coli* - w ramach realizacji „Monitoringu jakości mikrobiologicznej owoców miękkich na terenie województwa świętokrzyskiego”. Próbki pobierane były u producentów produkcji pierwotnej,
- ramach realizacji planu nadzoru nad producentami produkcji pierwotnej realizowanego we współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzono 7 kontroli, w trakcie których pobrano do badania laboratoryjnego 12 próbek środków spożywczych w tym: 10 w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych truskawki i pomidory, 1 w kierunku zanieczyszczeń azotanami/azotynami sałata, 1 w kierunku zanieczyszczeń metalami szkodliwymi dla zdrowia jabłka. Próbki pobierane były u producentów produkcji pierwotnej po zbiorze.

Prawidłowa jakość zdrowotna środków spożywczych jest efektem wdrażania i utrzymywania w zakładach systemów kontroli wewnętrznej w oparciu o procedury dobrej praktyki higienicznej GHP, dobrej praktyki produkcyjnej GMP i zasad systemu HACCP. Wykonywane badania właścicielskie wskazują na nieprawidłowości i pozwalają podejmować działania zapobiegawcze. W kontrolowanych zakładach poprawie ulegają również warunki umożliwiające przestrzeganie ciągłości łańcucha chłodniczego, w tym na etapie transportu.

W zakładach żywności i żywienia przeprowadzono 385 kontroli sanitarnych i sprawdzających, podczas których nałożono 13 mandatów karnych na kwotę 1550 zł. (w ruchomym punkcie sprzedaży mięsa i przetworów mięsnych na targowisku, sklepach spożywczych, restauracjach, zakładach małej gastronomii), głównie za nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu, niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych, wprowadzanie do obrotu przeterminowanych artykułów spożywczych, nieprzestrzeganie zasad higieny przy sprzedaży środków spożywczych, co wskazywało na brak funkcjonowania prawidłowej kontroli wewnętrznej w tych obiektach. Właściciele zakładów byli zobowiązani do usunięcia nieprawidłowości. Uchybienia te miały najczęściej charakter krótkotrwały i były usuwane w ustalonych terminach.

W letnim sezonie turystycznym nasilono działania kontrolne w odniesieniu do obiektów zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych, przy głównych drogach komunikacyjnych. Przeprowadzono również kontrole miejsc wypoczynku letniego dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przypadków naruszenia obowiązujących wymogów sanitarnych.

W dalszym ciągu podejmowano działania mające na celu objęcie nadzorem i wpisanie do rejestru zakładów nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną producentów produkcji pierwotnej. Na koniec 2019 roku zarejestrowanych było 906 gospodarstw rolnych, ogrodniczych i sadowniczych. W 2020 roku w dalszym ciągu istnieje potrzeba kontynuowania tych działań ponieważ ciągle zbyt mała liczba ww. podmiotów dopełniła wymaganego prawem obowiązku.

W ramach realizacji planu nadzoru nad produkcją pierwotną przeprowadzono we współpracy z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa 7 kontroli producentów produkcji pierwotnej, podczas których pobrano do badań laboratoryjnych 12 próbek owoców i warzyw w kierunku: 10 -zanieczyszczeń mikrobiologicznych (owoce, warzywa), 1 próbka w kierunku zanieczyszczeń azotanami/azotynami - warzywa, 1 próbka w kierunku zanieczyszczeń metalami ciężkimi dla zdrowia - owoce. Stan sanitarno-higieniczny gospodarstw oceniono jako prawidłowy, a badane próby nie uległy zakwestionowaniu.

Podczas kontroli przeprowadzanych u producentów produkcji pierwotnej szczególną uwagę zwracano na zapewnienie prawidłowych warunków higienicznych podczas zbioru owoców, głównie miękkich w związku z możliwością zakażenia ich drobnoustrojami patogennymi. Dotyczy to głównie upraw zlokalizowanych w miejscach oddalonych od zabudowań, gdzie nie ma zwykle zapewnionego dostępu do urządzeń higieniczno-sanitarnych. W zakresie tym (w dalszym ciągu) konieczne są działania zmierzające do poprawy higieny zbioru, tj. zapewnienia toalet i warunków mycia rąk w miejscach zbioru owoców.

W ramach współpracy z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa wpływały informacje o stwierdzonych przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów i wykryciu substancji czynnych niedopuszczonych do stosowania w kontrolowanych uprawach, w próbkach: jabłek, moreli, porzeczki czarnej pobranych do badań laboratoryjnych w okresie wegetacyjnym u producentów z terenu powiatu sandomierskiego. W większości takich przypadków przekazywana była również informacja o podjętych działaniach polegających na zniszczeniu kwestionowanych upraw.

Ponad to, w związku z otrzymywanymi powiadomieniami w ramach systemu RASFF, podejmowano działania mające na celu kontrolę prawidłowości wycofywania z obrotu środków spożywczych o nieprawidłowej jakości zdrowotnej. W obiektach na terenie powiatu sandomierskiego dotyczyły one:

- suplementu diety pn. Propolis Plus ze względu na przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów dla benzo(a)piranu i sumy WWA,
- filetów śledziowych zanieczyszczonych *Listerią monocytogenes*,
- musli owocowego zanieczyszczonego szypułkami jabłek,
- wafli kukurydzianych zanieczyszczonych fragmentami metalu,
- podgardla wędzonego zanieczyszczonego *Listerią monocytogenes*,
- mąki żytniej do wypieku domowego chleba zanieczyszczonej Ochratoksyną A,
- sezamu łuskanego zanieczyszczonego bakteriami *Salmonella*,
- żytnich płatków błyskawicznych zanieczyszczonych Ochratoksyną A,
- gorczycy białej, w której stwierdzono *Salmonellę Typhimurium*,
- sera żółtego zanieczyszczonego *Listerią monocytogenes*,
- sera podpuszczkowego, w którym stwierdzono *Listerię monocytogenes*,
- biszkoptów z nadzieniem, kwestionowanych ze względu na obecność pleśni,
- elementów świeżych z kurcząt, w których stwierdzono *Salmonellę Enteritidis*,
- zestawu rosółowego z indyka, kwestionowanego ze względu na *Campylobacter jejuni*,
- wody źródlanej, w której stwierdzono obecność bakterii z grupy coli,
- cukierków z orzechami w czekoladzie, w których stwierdzono obecność larw szkodników.

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w wycofywaniu z obrotu ww. produktów o nieprawidłowej jakości zdrowotnej. W obiektach handlowych nakazywano umieszczać informacje dla klientów o możliwości zwrotu zakupionych, kwestionowanych środków spożywczych.

Powiadomienia w systemie RASFF dotyczyły również innych kwestionowanych środków spożywczych i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w odniesieniu do których nie podejmowano działań kontrolnych, ponieważ nie były dystrybuowane na terenie powiatu sandomierskiego.

Na przestrzeni roku rozpatrzono 27 interwencji klientów dotyczących: niewłaściwej jakości oferowanych potraw w zakładach żywienia zbiorowego, niewłaściwej jakości wprowadzanego do obrotu handlowego: mięsa surowego i wędlin, pepsy, musli owocowego, soku jabłkowo – wiśniowego, wprowadzania do sprzedaży artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej

trwałości i po upływie terminu przydatności do spożycia, niewłaściwej higieny przy sprzedaży mięsa i wędlin, obecności gryzoni, uciążliwości wynikających ze specyfiki pracy pizzerii – dymu wydobywającego się z pieca, w którym pieczona jest pizza, usuwania nieczystości płynnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli większość interwencji została potwierdzona. Na osoby winne zaniedbań nałożone zostały mandaty karne. Właściciele zakładów zobowiązano do usunięcia nieprawidłowości w krótkich terminach, a środki spożywcze nie spełniające wymagań zostały wycofane z obrotu.

W związku z ww. interwencjami:

- w trzech przypadkach pobierano do badania laboratoryjnego próby środków spożywczych: musli owocowego na obecność szkodników, pepsy na obecność zanieczyszczeń, soku jabłkowo-wiśniowego. Pobrane próby nie zostały kwestionowane;
- w dwóch przypadkach skierowano pisma do wykorzystania według kompetencji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie i do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Sandomierzu.

W 2019 roku nie wydawano decyzji wstrzymujących działalność lub produkcję w objętych nadzorem zakładach.

W zakładach żywności i żywienia nie wystąpiły również przypadki zbiorowych zatruc pokarmowych.

d) Nadzór nad uodpornieniem ludności przeciwko chorobom zakaźnym, realizacją programu szczepień ochronnych oraz propagowanie uodpornienia drogą szczepień.

Szczepienia ochronne to najbardziej bezpieczny i skuteczny sposób zabezpieczenia przed wieloma ciężkimi chorobami. Obowiązujący w Polsce program szczepień ochronnych przewiduje poddawanie dzieci i młodzieży czynnemu uodpornieniu przeciwko jedenastu chorobom: gruźlicy, błonicy, tężcowi, krztuścowi, nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), hameophilus influenzae, streptococcus pneumoniae, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, odrze, śwince i różyczce.

W roku 2019 Inspekcja Sanitarna kontynuowała na terenie powiatu nadzór nad realizacją obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych.

W ramach bieżącego nadzoru nad realizacją obowiązkowych szczepień we wszystkich publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, gabinetach lekarskich oraz placówkach wykonujących szczepienia kontrolowano wykonawstwo szczepień ochronnych. W czasie przeprowadzanych kontroli szczególną uwagę zwracano na:

- sposób przechowywania i transportowania preparatów szczepionkowych. W celu zapewnienia skuteczności szczepień jak również ich bezpieczeństwa zarówno przechowywanie jak i transport szczepionek powinien odbywać się przy zachowaniu tzw. „zimnego łańcucha”. Niezwykle ważnym jest stały całodobowy monitoring przechowywania preparatów szczepionkowych u świadczeniodawców realizujących szczepienia ochronne,
- wykonawstwo szczepień ochronnych, właściwe ich dokumentowanie (terminowość zgodną z PSO, kwalifikację lekarską przed szczepieniem),
- sposób organizacji przeprowadzania szczepień ochronnych,
- stan sanitarny punktów szczepień, oraz przestrzeganie procedur higieniczno-sanitarnych,
- propagowanie przez lekarzy szczepień zalecanych,
- dokonywano analizy dokumentacji szczepień tj. kart szczepień, rejestrów osób szczepionych, sprawozdań, rozliczeń z gospodarki preparatami szczepionkowymi.

Wykonawstwo szczepień ochronnych obowiązkowych wśród dzieci i młodzieży w 2019 roku na terenie powiatu sandomierskiego utrzymuje się niezmiennie na wysokim poziomie, zapewniającym odporność zbiorowiskową

Narastającym zagrożeniem dla realizacji szczepień ochronnych są jednak nasilające się w ostatnich latach działania ruchów antyszczepionkowych, w związku, z którymi wzrasta liczba

rodziców odmawiających poddania swoich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Ta niepokojąca tendencja może w przyszłości niekorzystnie wpłynąć na sytuację epidemiologiczną i być powodem wzrostu zachorowań niektórych chorób zakaźnych objętych Programem Szczepień Ochronnych. Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest bowiem wysoki odsetek zaszczepionych osób (co najmniej ok. 95%). Obecnie do państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgłoszonych jest 49 dzieci wobec których rodzice uchylają się od realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych.

W każdym przypadku uzyskania informacji o uchylaniu się rodziców (lub prawnych opiekunów) od wypełnienia ustawowego obowiązku szczepień dzieci Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu podejmuje stosowne działania, mające na celu przymuszenie osób zobowiązanych (tj. rodziców lub prawnych opiekunów dzieci) do wypełnienia tego obowiązku. W pierwszej kolejności prowadzone są działania edukacyjne. W przypadkach, kiedy działania edukacyjne prowadzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu nie przyniosą pożądanego efektu (tj. poddania dziecka obowiązkowym szczepieniom ochronnym), wdrażane są stosowne działania administracyjne. W roku 2019 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu skierował 10 wniosków o wszczęcie egzekucji administracyjnej.

W roku 2019 zarejestrowano 11 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych.

e) Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w celu ukierunkowania działań przeciwepidemicznych.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych objętych obowiązkiem zgłaszania monitorowano na podstawie zawiadomień o rozpoznaniu (podejrzeniu) zachorowań na chorobę zakaźną otrzymywanych od lekarzy, oraz zgłoszeń dodatknych wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych z ośrodków diagnostycznych.

W 2019 r. zgłoszono do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sandomierzu z terenu powiatu sandomierskiego ogółem 855 potwierdzeń i podejrzeń chorób zakaźnych.

W 2019 roku na terenie powiatu sandomierskiego wystąpiło dwa zbiorowe zatrucia pokarmowe (w domach prywatnych). Czynnikiem etiologicznym który spowodował w/w zatrucia była salmonella (w 2018 - 3, zbiorowe zatrucia pokarmowe).

Pogorszeniu uległa sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na salmonellozę. W roku 2019 zgłoszono 20 przypadków zachorowań, (w roku 2018 -15 przypadków).

W porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się liczba osób zaszczepionych przeciwko wścieklicznie (pokąsanych przez zwierzęta) w roku 2019 zaszczepiono po narażeniu – 25 osób, w roku 2018 zaszczepiono – 30 osób.

W 2019 roku sytuacja epidemiologiczna gruźlicy uległa nieznacznej poprawie (2019 - 4 przypadki, 2018 - 6 przypadków). Gruźlica nadal stanowi poważny problem zdrowia publicznego. Wywoływana jest przez prątki gruźlicy i ma powinowactwo głównie do układu oddechowego, ale może dotyczyć również wszystkich tkanek i narządów. Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych choroby na gruźlicę podlegają obowiązkowemu leczeniu, a osoby ze styczności z chorymi na gruźlicę w okresie prątkowania podlegają nadzorowi epidemiologicznemu, badaniom klinicznym i diagnostycznym.

Nie wystąpiły w 2019 r. na terenie powiatu sandomierskiego, szczególnie niebezpieczne odmiany grypy oraz ostre wirusowe zapalenia wątroby typu B i C.

W 2019 r na terenie powiatu nie wystąpiło zachorowanie na odrę (ostatni przypadek zachorowania zgłoszono do PSSE Sandomierz w 2001r). W Polsce w 2019 roku zgłoszono (dane do 30.12.2019) - 1513 przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań na odrę. Dla porównania w 2018 roku w Polsce zgłoszono - 263 przypadki odry.

Obecne ogniska odry występują w niezszczepionych populacjach zarówno dorosłych, jak i dzieci. Odra jest wysoce zakaźną chorobą wirusową szerzącą się drogą powietrzno-kropelkową. Osoba, która wcześniej nie chorowała na odrę i nie była szczepiona przeciw odrze jest podatna na zakażenie i w przypadku styczności z osobą chorą ulegnie zakażeniu z prawdopodobieństwem wynoszącym ok. 98%. W okresie przed zastosowaniem powszechnych szczepień przeciwko odrze, tj. przed

1975 rokiem, przechorowanie odry w populacji było zjawiskiem powszechnym. Zatem osoby po 50 roku życia z dużym prawdopodobieństwem przechorowały odrę. Przechorowanie odry daje trwałą odporność na całe życie.

Podróże mogą zwiększać ryzyko rozprzestrzeniania się odry w populacjach osób nieszczepionych. Pokrycie szczepieniami ochronnymi przeciwko odrze jak i występowanie przypadków tej choroby są nierówne w poszczególnych krajach i grupach demograficznych. Nawet jeśli dany kraj ma osiągnięty minimalny stopień zaszczepienia populacji na poziomie 95%, epidemie nadal mogą występować w społecznościach wrażliwych, o niskim wskaźniku zaszczepienia. Biorąc pod uwagę obecną sytuację epidemiologiczną odry w krajach UE/EOG, ogólną tendencję oraz fakt, że poziom zaszczepienia populacji jest nieoptymalny, istnieje wysokie ryzyko ciągłej transmisji wirusa. Sytuacja ta stwarza istotne zagrożenie dla osób z obniżoną odpornością, przede wszystkim dzieci, u których ze względu na przeciwwskazania o charakterze medycznym szczepienia są opóźnione lub niemożliwe do wykonania (np. dzieci ze zdiagnozowanymi chorobami nowotworowymi), a także dla osób poddawanych leczeniu immunosupresyjnemu (np. po przeszczepach narządów).

W ramach nadzoru nad wybranymi chorobami zakaźnymi i zakażeniami:

- prowadzono stałą ocenę i analizę zachorowań oraz zakażeń mającą na celu wczesne wykrywanie epidemii, wykrywanie i zwalczanie szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych i zakażeń, wykrywanie chorób nie występujących naturalnie w Polsce, wykrywanie chorób które mogą potencjalnie zostać zawleczone na teren powiatu sandomierskiego przez osoby powracające z zagranicznych podróży,
- uaktualniono plany gotowości zwalczania ww. zdarzeń,
- przeprowadzano na bieżąco dochodzenia epidemiologiczne mające na celu określenie, wykrycie i unieszkodliwienie: przyczyn, rezerwuarów, źródeł oraz dróg szerzenia się chorób zakaźnych i zakażeń (opracowano 218 ognisk chorób zakaźnych),
- w celu wykrycia. biologicznych czynników chorobotwórczych wykonywano badania sanitarno-epidemiologiczne osób, które były narażone na zakażenie przez styczność z osobami zakażonymi lub chorymi. W związku z tym zgodnie z obowiązującymi procedurami, od określonych osób z kontaktu pobierano próby materiałów do badań laboratoryjnych. Nosicieli i ozdowieńców po salmonellozie badano w ramach nadzoru epidemiologicznego. Od ww. osób pobrano łącznie 66 prób do badań kontrolnych. (w roku 2018 – 63 prób),
- udzielano instruktażu dotyczącego postępowania przeciwepidemicznego: w środowiskach osób chorych na określone choroby zakaźne w celu zainicjowania zachowań prozdrowotnych u mieszkańców naszego powiatu,
- kontynuowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie zapobiegania chorobom odzwierzęcym,
- przeprowadzano kontrole sanitarne podmiotów wykonujących działalność leczniczą, wykrywano uchybienia i monitorowano usuwanie zaniedbań sanitarnych w czasie wykonywania świadczeń zdrowotnych. Ogółem w podmiotach leczniczych i gabinetach lekarskich przeprowadzono 143 kontrole, wydano ogółem 2 decyzje.

W ramach monitoringu sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych (w tym wirusowego zapalenia wątroby) w 2019 r., kontynuowano nadzór nad jakością procesów dezynfekcji i sterylizacji wielorazowego sprzętu medycznego.

W omawianym okresie przeprowadzano kontrole stanu sanitarno-technicznego podmiotów wykonujących działalność leczniczą, kontrole przestrzegania wymagań higienicznych w zakresie prowadzonej działalności, w tym kontrole wdrożenia procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, przeprowadzano kontrole postępowania z odpadami medycznymi.

f) Organizowanie badań profilaktycznych w zakresie mikrobiologii i parazytologii.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Sandomierzu posiada Certyfikat Akredytacji przyznany przez Polskie Centrum Akredytacji w Warszawie. Jest on potwierdzeniem wdrożonego systemu zarządzania

zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

Dodatkowym potwierdzeniem kompetencji Oddziału Laboratoryjnego jest udział w międzylaboratoryjnych badaniach porównawczych, organizowanych przez referencyjne laboratoria w Polsce i na świecie.

Badania laboratoryjne wykonywane są zgodnie z polskimi normami, normami europejskimi i własnymi procedurami badawczymi.

W Oddziale Laboratoryjnym wykonuje się:

badania jakości zdrowotnej środków spożywczych

W 2019 r. wykonano badania 185 próbek żywności w ramach kontroli urzędowej i monitoringu. Próbki badano w dwóch kierunkach: mikrobiologia i znakowanie. W zakresie mikrobiologii próbki badano na wykrywanie bakterii takich jak: Salmonella, Listeria monocytogenes, Bacillus cereus, Escherichia coli, Enterobacteriaceae.

Do badań pobierano próbki krajowe oraz próbki pochodzące z importu.

Przebadano według asortymentu:

- mięso i przetwory mięsne 20 próbek,
- drób i produkty drobiarskie 20 próbek,
- ryby i owoce morza i ich przetwory 5 próbek,
- mleko i przetwory mleczne 25 próbek,
- wyroby cukiernicze i ciastkarskie 35 próbek,
- owoce i ich przetwory 40 próbek,
- zioła, przyprawy 5 próbek,
- wyroby garmażeryjne i kulinarne 10 próbek,
- warzywa i ich przetwory 15 próbek,
- woda mineralna 5 próbek,
- proszek jajeczny 5 próbek,

badania bakteriologiczne wykrywające czynniki etiologiczne chorób zakaźnych oraz monitorujące skuteczność procesów sterylizacji

W ramach badań profilaktycznych do książeczki zdrowia w kierunku nosicielstwa Salmonella i Shigella przebadano 3471 próbek od 1157 osób. Wykonano również badania 114 próbek od 38 osób ze styczności ze źródłem zakażenia, ozdrowieńców i nosicieli w kierunku Salmonella i Shigella.

W Pracowni Bakteriologii wykonano ponadto 201 badań skuteczności sterylizacji urządzeń sterylizujących stosowanych w obiektach służby zdrowia.

badania fizykochemiczne i bakteriologiczne wody

Wykonano badania 149 próbek w ramach kontroli urzędowej: wody do spożycia, wody w basenach kąpielowych, naturalnych wód butelkowanych, ciepłej wody użytkowej. Badania prowadzono w zakresie analiz chemicznych (żelazo, azotany, mangan, utlenialność) oraz fizycznych (mętność, barwa, zapach, smak, pH, przewodność). Pod względem mikrobiologicznym sprawdzano parametry takie jak: ogólna liczba bakterii w 36°C i 22°C, bakterie z grupy coli, E. coli, Legionella, Pseudomonas aeruginosa, Clostridia, enterokoki kałowe, gronkowce).

g) Opracowywanie ognisk chorób zakaźnych w celu przerwania łańcucha zakażeń.

Opracowanie ogniska choroby zakaźnej ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa w zakresie tej choroby w otoczeniu osoby chorej lub zakażonej. W ognisku choroby zakaźnej przeprowadzane jest

epidemiologiczne dochodzenie tj. ustalenie przyczyny, źródła oraz mechanizmu wystąpienia zachorowania w celu zapewnienia skutecznej likwidacji tego ogniska.

Opracowanie ogniska choroby zakaźnej polega na :

- ustaleniu w trakcie przeprowadzanego wywiadu epidemiologicznego rezerwuaru zarazka, okresu wylęgania choroby, źródła zakażenia, drogi i mechanizmu szerzenia się, wrót zakażenia, okresu zaraźliwości (badania kontrolne po przeprowadzonym leczeniu),
- określeniu populacji osób zakażonych i podatnych na zakażenie z uwzględnieniem wieku oraz płci, występowania geograficznego i czasowego (poprzez wykonanie badań u osób narażonych na zakażenie, ocenę stanu uodpornienia osób z kontaktu),
- unieszkodliwieniu źródła zakażenia i przecięciu dróg szerzenia (np. nadzór lekarsko-pielęgniarski, nadzór epidemiologiczny, izolacja osoby zakażonej / podejrzaney o zakażenie),
- zwiększeniu odporności u osób podatnych na zakażenie (skierowanie na szczepienia przeciwko określonej chorobie zakaźnej),
- udzieleniu instruktażu w zakresie profilaktyki zakażeń i postępowania przeciwepidemicznego w ognisku,
- nawiązaniu współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Inspekcją Ochrony Środowiska w przypadku wystąpienia zakażenia lub choroby zakaźnej które mogą być przenoszone ze zwierząt na ludzi lub z ludzi na zwierzęta w celu dokonania oceny rodzaju i stopnia zagrożenia, oraz podjęcia skutecznych wspólnych działań (eliminacja nośnika zakażenia).

W celu przerwania łańcucha zakażeń opracowano 218 ognisk chorób zakaźnych. W związku z tym:

- wykonano w ramach nadzoru 66 badań kontrolnych u osób po przebytej salmonellozie lub wykrytym nosicielstwie pałeczek Salmonella oraz u osób z kontaktu podejrzanych o zakażenie,
- nadzorowano szczepienia przeciwko wścieklicznie u 25 osób narażonych na pokąsania przez zwierzęta nieznanne.

Działania podejmowane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sandomierzu w 2019 roku polegały na ochronie zdrowia publicznego i wynikają głównie z zagrożenia wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt przenoszących się na ludzi, oraz chorób zwierząt o dużym znaczeniu ekonomicznym. W związku z tym Powiatowy Lekarz Weterynarii podejmował następujące działania profilaktyczno-zapobiegawcze oraz monitoringowe:

Gruźlica, białaczka, bruceloza bydła

Badaniami kontrolnymi obejmuje się corocznie 1/ 5 pogłowia bydła z terenu powiatu.

W roku 2019 poddano badaniom monitoringowym w kierunku:

- gruźlicy - 815 sztuk bydła w 104 stadach,
- białaczki - 434 sztuk bydła w 84 stadach,
- brucelozy - 434 sztuk bydła w 84 stadach

Nie stwierdzono wyników dodatnich, ponadto badaniami kontrolnymi objęto między innymi:

- bruceloza owiec i kóz 6 szt. w 4 stadach,
- choroba niebieskiego języka bydła - 26 szt. w 5 stadach,
- choroba niebieskiego języka owiec - 2 szt. w 2 stadach,
- klasyczny pomór świń u świń - 15 szt. w 15 stadach,
- klasyczny pomór świń u dzików 7 szt.,

- afrykański pomór świń u dzików – pobrano próbki narządów wewnętrznych od 15 sztuk dzików padłych w wyniku kolizji drogowych wszystkie wyniki ujemne, pobrano 249 próbek krwi od dzików odstrzelonych przez myśliwych w ramach odstrzału sanitarnego i odstrzału w obszarze ochronnym – wszystkie wyniki ujemne.

Wścieklizna zwierząt

W roku 2019 przeprowadzono dwukrotne szczepienie lisów wolnożyjących w akcji wiosennej i jesiennej. Ponadto zaszczepiono 6441 psów i 80 kotów, ponadto poddano badaniom monitoringowym 26 sztuk lisów po odstrzeleniu celem określenia stopnia przyjęcia szczepionki oraz skuteczności szczepienia. Przeprowadzono dochodzenie epizootyczne i pobrano materiał do badań w 6 przypadkach podejrzenia zwierzęcia o wściekliznę - wykluczono obecność wirusa wścieklizny. Poddano obserwacji po pogryzieniu człowieka 117 zwierząt (100 psów, 15 kotów, 2 króliki) w celu wykluczenia wścieklizny u zwierząt i wstrzymania szczepień zapobiegawczych pokąsanych osób.

Podejmowane coroczne działania przyczyniły się do tego, że w 2019 roku nie stwierdzono żadnego przypadku tej choroby u zwierząt na terenie powiatu.

BSE - gąbczasta encefalopatia bydła

W celu ograniczenia zagrożenia wystąpienia tej choroby podejmowane są następujące działania:

- zakazane jest stosowanie mączek mięsno-kostnych w żywieniu zwierząt gospodarskich,
- badanie w kierunku BSE wszystkich sztuk ubijanego bydła powyżej 72 m-ca życia,
- badanie padłego bydła powyżej 24 m-ca życia.

Ogółem w roku 2019 w powiecie sandomierskim zgłoszono do utylizacji 38 sztuk bydła, w tym 22 podlegało badaniom na BSE. U wszystkich badanych sztuk stwierdzono wynik negatywny - materiał szczególnego ryzyka pochodzący z ubojni jest w 100% utylizowany.

Grypa ptaków – HPAI - influenza ptaków

W 2019 r. nie stwierdzono przypadków grypy ptaków na terenie powiatu sandomierskiego.

W ramach monitoringu pobrano 10 prób krwi od drobiu – wyniki ujemne.

Choroba Aujeszky ego

Na terenie powiatu sandomierskiego wszystkie zarejestrowane stada świń uzyskały status stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszky ego. Powiatowy Lekarz Weterynarii w Sandomierzu wydał decyzje administracyjne o uznaniu stad za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszky ego u świń i zakazał w tych stadach szczepienia świń przeciwko chorobie Aujeszky ego. W 2020 roku kontynuowany będzie monitoring dotyczący chorób zakaźnych zwierząt.

2) Działania w celu ochrony zdrowia ludności przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych w tym chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy

a) Sprawowanie z nadzoru nad warunkami: higieny pracy w zakładach, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny środowiska, higieny wypoczynku i rekreacji

Nadzór nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji sprawowano m.in. poprzez kontrolę i wykonywanie badań laboratoryjnych:

- Pływalnia kryta w Sandomierzu, ul. Zielna 6 (pobrano 8 próbek wody basenowej – próbki nie uległy zakwestionowaniu), przeprowadzono 2 kontrole oceny stanu sanitarnego – nie stwierdzono rażących uchybień;
- Baseny Napowierzchniowe w Sandomierzu, ul. Portowa (pobrano 5 próbek wody basenowej – nie uległy zakwestionowaniu), przeprowadzono 4 kontrole oceny stanu sanitarnego (przed otwarciem sezonu oraz w trakcie jego trwania), które nie wykazały rażących uchybień;
- Basen Hotelu „Mały Rzym” (pobrano 5 próbek wody basenowej – nie uległy zakwestionowaniu), ocena stanu sanitarnego obiektu nie wykazała uchybień.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi nadzór laboratoryjny nad jakością wody w urządzeniach basenowych prowadzony był przez administratorów basenów:

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sandomierzu oraz „Mały Rzym” Hotel i Restauracja Spółka z o.o. przy ul. Okrzei w Sandomierzu.

W badanych próbkach wody na basenie w Hotelu „Mały Rzym” w Sandomierzu, ul. Okrzei 9, pobranych do analizy laboratoryjnej w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono przekroczenia liczby bakterii *Pseudomonas aeruginosa*. Przeprowadzone na polecenie organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej działania naprawcze w obiekcie (modernizacja systemu uzdatniania wody basenowej, czyszczenie i dezynfekcja urządzeń wodnych na basenie) skutkowały poprawą jakości wody.

W celu zachowania higieny wypoczynku i rekreacji ruchowej najmłodszej społeczności w 2019 r. kontynuowano nadzór nad terenami rekreacyjnymi (m.in. placami zabaw na terenach odkrytych). W minionym roku przeprowadzono 27 kontroli sanitarnych.

Najczęściej stwierdzane uchybienia to: zły stan techniczny infrastruktury placów zabaw (uszkodzone bądź zniszczone elementy siedzisk huśtawek, brak wymiany piasku, nieczytelne tablice z zakazem wstępu zwierząt na teren placów zabaw). Wszystkie przypadki naruszeń wymagań sanitarnych zostały wyegzekwowane od jednostek odpowiedzialnych za te tereny.

Dla zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego ludności organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej kontynuowały w 2019 r. czynności kontrolne w zakresie bieżącego stanu sanitarnego, dostępności ustępów publicznych wolno stojących oraz zlokalizowanych w obiektach użyteczności publicznej (na stacjach paliw oraz w miejscach wypoczynku). Łącznie przeprowadzono 22 kontrole, na podstawie których stwierdzono, że bieżący stan sanitarny w skontrolowanych obiektach nie budził większych zastrzeżeń. W porównaniu do lat ubiegłych standard istniejących obiektów nie zmienił się a nowopowstałe odpowiadały stawianym wymogom technicznym i sanitarnym.

W celu zachowania bezpieczeństwa sanitarnego turystów nadzorem sanitarnym objęto 28 obiektów noclegowych (8 – hoteli, 3 – motele oraz 17 tzw. innych obiektów świadczących usługi noclegowe), w których przeprowadzono 43 kontrole sanitarne. W tej grupie obiektów stan sanitarno-techniczny nie budził większych zastrzeżeń.

W 2019 roku nadzorem sanitarnym objęto również środki transportu osobowego, tj.: autobusy komunikacji miejskiej, statki pasażerskie żeglugi śródlądowej, samochody do przewozu zwłok i szczątków. Kontrole sanitarne przeprowadzono w 21 obiektach – uchybień nie stwierdzono.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w minionym roku nadzorowały czynności związane z przeprowadzeniem ekshumacji zwłok bądź szczątków ludzkich, które wykonywane były przez specjalistyczne firmy. Celem prowadzonego nadzoru było zachowanie bezpieczeństwa osób bezpośrednio związanych z wykonywaniem w/w czynności (wydobycie zwłok/szczątków z pierwotnego miejsca pochówku oraz transport do miejsca nowego pochówku) oraz ochronę środowiska. W 2019 r. wydano 19 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. Ponadto wydano 11 opinii na sprowadzenie zwłok z zagranicy.

W związku z rosnącym zagrożeniem afrykańskim pomorem świń ASF wzmożono nadzór sanitarny nad obiektami zlokalizowanymi na szlakach przemieszczania się podróżnych, tj.: parkingami, Stacjami CPN, obiektami gastronomicznymi w kontekście zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Dlatego też nasilono nadzór nad stanem sanitarnym koszy przeznaczonych na odpady żywnościowe i sposobem usuwania odpadów z parkingów, procesami dezynfekcji koszy na odpady, czystością parkingów i ich okolic oraz sprzątnięciem odpadów w razie ich występowania, ponadto systematycznie prowadzono akcje informacyjne poprzez kolportaż ulotek. W w/w zakresie przeprowadzono 11 kontroli sanitarnych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

W roku sprawozdawczym 2019 kontrolą objęto 125 placówek nauczania, wychowania i pracy pozaszkolnej oraz 8 sezonowych placówek wypoczynku zimowego / letniego.

Podczas wykonywanych czynności kontrolnych w placówkach oświatowo-wychowawczych szczególną uwagę zwracano na :

- stan sanitarno-techniczny budynków, pomieszczeń, terenów sportowych, placów zabaw, placów rekreacyjnych,
- stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, terenów sportowych, placów zabaw, placów rekreacyjnych,
- właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów,
- prawidłowy rozkład planów lekcyjnych,
- rodzaj i stan techniczny sal gimnastycznych, zaplecza sportowego, boisk sportowych, zapewnienie opieki medycznej w szkołach,
- mikroklimat pomieszczeń tj. prawidłowe oświetlenie naturalne i sztuczne sal lekcyjnych, sal zabaw, pomieszczeń warsztatowych, pracowni szkolnych, zapewnienie odpowiedniej temperatury, w szkołach, przedszkolach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych,
- warunki do prowadzenia żywienia/dożywiania w szkołach i przedszkolach,
- warunki zdrowotne w warsztatach praktycznej nauki zawodu oraz pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

W roku sprawozdawczym wykonano 225 kontroli w placówkach oświatowo wychowawczych. Wydano 29 decyzje merytoryczno-płatniczych w tym: 12 płatniczych, 9 przedłużających. Decyzje dotyczyły nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego ścian, sufitów, podłóg w salach lekcyjnych na korytarzach szkolnych, klatkach schodowych, pomieszczeniach bloku sportowego, mebli szkolnych i przedszkolnych.

Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble szkolne oceniono w 96 skontrolowanych placówkach 96 placówek posiada 100% mebli z certyfikatami.

We wszystkich skontrolowanych placówkach zapewnia się uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

W obszarze dożywiania dzieci i młodzieży, w placówkach oświatowo-wychowawczych nadzorowano przestrzeganie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r., w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

W 2019 r. pozytywną opinię sanitarną otrzymały następujące placówki:

- Świetlica Środowiskowa w Słupczy gm. Dwikozy,
- Żłobek w Sandomierzu ul. Długa 37, 27-600 Sandomierz,
- Niepubliczna Szkoła Policealna w Sandomierzu ul. Wojska Polskiego 22,
- Żłobek i Przedszkole Sióstr Imienia Jezus w Klimontowie ul. Krakowska 1.

W roku sprawozdawczym objęto kontrolą placówki pracy pozaszkolnej utworzone przez Sandomierskie Centrum Kultury tj.:

- Dworek Koćmierzów 33, 27-600 Sandomierz,
- Przełącznik „Twórczy Zaułek” ul. Żółkiewskiego 7b-c, 27-600 Sandomierz,
- Port Kultury ul. Portowa 24, 27-600 Sandomierz,
- Ośrodek Promocji i Aktywności Kulturalnej, ul. Armii Krajowej 1, 27-600 Sandomierz,

Ponadto:

- do budynku po Gimnazjum w Klimontowie, przeniesiono Liceum Ogólnokształcące które do tej pory funkcjonowało w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Klimontowie.

- na terenie miasta Sandomierza wybudowano i oddano do użytkowania budynek dla Przedszkola Samorządowego Nr.6.

Na terenie powiatu sandomierskiego w elektronicznej bazie danych zarejestrowano 3 wypoczynki zimowe z których skorzystało 117 uczestników. Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne.

Ponadto: w miejscu zamieszkania w domach kultury, salach gimnastycznych organizowane były zajęcia sportowe, teatralne, plastyczne, świetlicowe i inne atrakcje kulturalne dla dzieci i młodzieży szkolnej. Z tej formy wypoczynku skorzystało 1570 osób.

Wypoczynek letni w elektronicznej bazie danych zarejestrowano 7 wypoczynków, skontrolowano 5 turnusów. Przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych. Z wypoczynku skorzystało 239 dzieci i młodzieży. W czasie przeprowadzonych kontroli sanitarnych nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Sandomierzu podejmowali działania w zakresie promocji zdrowia. Podczas nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania, pracy pozaszkolnej, wypoczynkiem letnim szczególną uwagę poświęcono działaniom dotyczącym profilaktyki uzależnień.

Podczas kontroli bezwzględnie sprawdzano, czy przestrzegane są zapisy ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Organy prowadzące placówki oświatowo-wychowawcze informowano o stanie sanitarno-technicznym budynków, pomieszczeń szkolnych, boisk sportowych poprzez przesyłanie wystąpień o wszczęciu postępowania administracyjnego.

Na prośbę zarządzających lub jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za przestrzeganie wymagań higieniczno-sanitarnych, wydano 8 decyzji przedłużających. Przyczyną przedłużania terminów realizacji zaleceń wynikających z wydanych decyzji administracyjnych był brak środków finansowych. Przeprowadzone kontrole miały na celu uzyskanie poprawy warunków sanitarno-higienicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych.

Stan sanitarno-techniczny placówek oświatowo-wychowawczych w stosunku do ubiegłego roku uległ znacznej poprawie poprzez: termomodernizację budynków tj. docieplenie i wykonanie nowych elewacji zewnętrznych, wymianę okien, pokryć dachowych, orynnowania budynków, założenie instalacji fotowoltaicznych.

- b) Nadzór nad zgodnością realizacji nowych przedsięwzięć budowlanych z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi

Zaopiniowano 24 wniosków w ramach prowadzonego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w tym:

- zaopiniowano 22 wniosków co do obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W 6 przypadkach wyrażono stanowisko, że brak jest przesłanek do wydania żądanych opinii; wnioski dotyczyły: budowy studni głębinowej, przebudowy dróg gminnych, budowy zespołu silosów magazynowych rzepaku i ziarna zbóż, rozbudowy budynku gospodarczego i budowy budynku usługowego, przy czym z analizy przedstawionych dokumentów wynikało, że ww. inwestycje nie należały do przedsięwzięć, dla których wymagane było uzyskanie opinii o decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wydawanych przez Organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W 2 przypadkach, tj. dot. budowy gazociągu w/c oraz przedsięwzięcia polegającego na lokalizacji instalacji do przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych, w toku prowadzonego postępowania wystosowano pisma do uzupełnienia, w okresie sprawozdawczym nie zostały nadesłane żądane dokumenty. Dla 14 przedsięwzięć (dotyczy m.in. budowy elektrowni fotowoltaicznych, budowy małej elektrowni wodnej, budowy obory wolnostanowiskowej dla bydła mlecznego, wzmocnienie istniejącego mostu przez rzekę Wisłę, rozbudowy istniejących zakładów przetwórstwa owoców, przebudowy sieci gazowej), po przeanalizowaniu materiałów, odstąpiono od konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Analiza przedstawionego materiału dowodowego pozwoliła na ustalenie, że przedsięwzięcia te nie będą mieć niekorzystnego wpływu na zdrowie ludzi,

- zaopiniowano 2 wnioski dotyczące warunków realizacji przedsięwzięcia, na etapie przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przy czym postępowanie w przedmiocie wydania decyzji środowiskowej prowadzone było dla inwestycji zaliczanej do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jeden wniosek dotyczył wyrażenia opinii o realizacji przedsięwzięcia pod nazwą: „Przebudowa Bulwaru nad Wisłą – etap II Koprzywianka w Sandomierzu”, realizowanego przez Gminę Miejską Sandomierz. Opinię wydawano w formie postanowienia, przy czym opiniowano przedłożone dokumenty wyłącznie w zakresie ochrony zdrowia i życia ludzi. Drugi wniosek dotyczył: o wzajemne ustosunkowanie się do odmiennych uzgodnień dla przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 758 w granicach gminy Klimontów wraz z budową obwodnicy Klimontowa” w postanowieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 14 grudnia 2017 r. znak WOO-II.4242.14.2017.AJP.3, a postanowieniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu z dnia 15.12.2017 znak SE.V-4471/1/17 w zakresie zastosowania ekranu akustycznego w okolicy planowanego ronda na podstawie art. 77 ust. 9 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018r., poz.2081 z późniejszymi zmianami), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu podtrzymał swoje stanowisko zawarte w wydanej opinii, przy czym w uzasadnieniu podniósł, że stanowisko Postanowienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu z dnia 15.12.2017r. znak SE.V-4471/1/17 nie jest sprzeczne z postanowieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 14 grudnia 2017r. znak WOO-II.4242.14.2017.AJP.3 – z uwagi na to, że w pkt 4 postanowienia RDOŚ został ujęty zapis o wykonaniu analizy porealizacyjnej, która zdecyduje o potrzebie wykonania ekranów akustycznych. Stanowiska organów nie wykluczają się wzajemnie, gdyż uzgadniają warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia,
- zaopiniowano 1 wniosek o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla potrzeb sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - dot. zmiany Nr 4 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Łoniów i Łoniów Kolonia,
- zaopiniowano 2 wnioski o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla potrzeb sporządzania studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego - dot. zmiany nr 5 w studium kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sandomierza oraz zmiany nr 6 studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łoniów,
- wydano 1 opinię w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Postępowanie dotyczyło zmiany Nr 1 w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego osiedla „Chwałki I” Miasta Sandomierz. Z analizy przedmiotowego projektu wynikało, że wprowadzona zmiana stanowi niewielką modyfikację istniejącego już dokumentu, i w ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sandomierzu ustalenia zmiany Nr 1 planu nie będą mieć negatywnego wpływu na zdrowie i życie ludzi,
- zaopiniowano 1 projekt studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – dot. projektu zmiany Nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Sandomierza. Projekt zaopiniowano pozytywnie,
- uzgodniono 26 projektów budowlanych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Wszystkie dokumentacje uzyskały akceptacje Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wydane opinie dotyczyły inwestycji związanych z infrastrukturą techniczną, tj. budową sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, budową zbiornika wody pitnej. Ponadto wystosowano pismo do uzupełnienia dot. projektu technologicznego wytwarzania win, przy czym w roku sprawozdawczym nie wpłynęły żądane dokumenty,
- dokonano odbiorów 46 obiektów, wśród których ok. 40% stanowiły obiekty żywieniowe. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że obiekty wykonane zostały zgodnie z wymaganiami sanitarnymi i zdrowotnymi.

3) Inicjowanie działalności oświatowo-zdrowotnej

W 2019 roku głównym kierunkiem działalności oświatowo-zdrowotnej było:

- Promowanie zdrowego stylu życia poprzez inicjowanie i koordynowanie zadań wynikających z celów Narodowego Programu Zdrowia, a w szczególności profilaktyka antytytoniowa i Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeń HIV, realizacja i utrzymanie efektów projektu „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”, współfinansowanego w ramach Szwajcarsko - Polskiego Programu Współpracy.
- Realizacja zadań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia wynikające z zapisów ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz podejmowanie działań wynikających z zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia, Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej oraz bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa.
- Realizacja zadań w zakresie kształtowania postaw i zachowań zdrowotnych dotyczących prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej w oparciu o założenia programu edukacyjnego pt. „Trzymaj Formę!”.
- Integrowanie działań w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia we współpracy z władzami rządowymi, samorządowymi, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi wynikającymi z aktualnej sytuacji epidemiologicznej powiatu oraz potrzeb zdrowotnych w społecznościach lokalnych.

ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA „Uniwersalny dostęp do opieki zdrowotnej”

W 2019 w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia przekazywano informacje na tematy prozdrowotne w celu dotarcia do szerokiej grupy odbiorców np.: (interesanci PSSE w Sandomierzu, internauci odwiedzający stronę internetową PSSE).

AKCJA LETNIA I ZIMOWA w 2019 r.

W ramach interwencji nieprogramowej „Zdrowe Wakacje” Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sandomierzu w okresie wypoczynku zimowego i wakacyjnego skierowała swoje działania do dzieci i młodzieży korzystającej z wypoczynku zorganizowanego na terenie powiatu sandomierskiego.

PSSE w Sandomierzu brała udział w rozstrzygnięciu konkursu na największych czyszcioszków i rozstrzygnięciu quizu wiedzy zdobytej na podstawie broszury pt: „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje” podczas trwania turnusów wakacyjnych w Bursie Szkolnej w Sandomierzu. Zwycięzcom przekazano dyplomy i nagrody ufundowane przez PSSE w Sandomierzu.

Informacje na tematy zdrowotne udzielane były uczestnikom imprez plenerowych. Podczas „XX Europejskiego Święta Jabłka Jabłkobranie, Obrazów 2019” w Obrazowie. Uczestnicy imprezy z zainteresowaniem podchodzili aby uzyskać informacje na tematy zdrowotne, zainteresowani otrzymywali materiały edukacyjne oraz drobne gadżety.

Na stronie internetowej PSSE zamieszczono informacje: na temat bezpiecznego grzybobrania oraz bezpiecznych i zdrowych wakacji. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dla organizatorów wypoczynku letniego i zimowego na temat: szkodliwości palenia, szkodliwości nadmiernego promieniowania UV, profilaktyki HIV/AIDS, dopalaczy-środków zastępczych, zagrożeń związanych z ukąszeniem przez kleszcza, podstawowe zasady bezpiecznego grzybobrania, bezpieczeństwa podczas wakacji, upałów, barszczu Sosnowskiego, 5 kroków do bezpiecznej żywności, WZW A, zalecenia dotyczące spożywania soli.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Sandomierzu w 2019 roku realizowała następujące programy profilaktyczne:

PROFILAKTYKA ANTYTYTONIOWA

Światowy Dzień bez Tytoniu w 2019 roku obchodzony był pod hasłem: „Tytoń a zdrowe płuca” w dniu 31.06.2019 roku w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Zawichoście odbyły się obchody Światowego Dnia bez Tytoniu, których celem była edukacja wychowanków poprzez zachęcanie do zdrowego stylu życia wolnego od palenia papierosów.

Program prezentował się następująco:

- wprowadzenie w tematykę obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu,
- występ artystyczny i wokalny wychowanków z MOW w Zawichoście,
- rozdawanie ulotek przygotowanych przez wychowanków MOW o tematyce antytytoniowej,
- prezentacja prac plastycznych (plakaty) wykonanych przez wychowanków MOW oraz nagrodzenie wychowanków którzy przyczynili się do uświetnienia obchodów ŚDbT, zwycięzcy otrzymali drobne gadżety (plecaki) ufundowane przez PPIS w Sandomierzu.

Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu – w ramach obchodów w 2019 zorganizowano:

Stoisko informacyjno-edukacyjne w II LO w Sandomierzu podczas którego prowadzono: rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dot. szkodliwości palenia, odbyły się porady indywidualne, pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu u osób palących. Odbył się test wiedzy na temat profilaktyki antynikotynowej. Drobne gadżety dla zwycięzców ufundował PPIS w Sandomierzu.

Odbyło się spotkanie edukacyjne w Szkole Podstawowej w Garbowie dla uczniów podczas którego przekazano informacje na temat szkodliwości palenia oraz prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych.

W przedszkolach i szkołach podstawowych prowadzone były programy edukacji antytytoniowej we wszystkich grupach wiekowych.

Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Program ten jest adresowany do dzieci przedszkolnych, z udziałem rodziców i opiekunów. Celem priorytetowym jest ochrona dzieci przed szkodliwym wpływem dymu tytoniowego.

Na terenie powiatu program realizowany był w przedszkolach oraz szkołach podstawowych. W realizacji programu uczestniczyło 18 placówek z terenu powiatu sandomierskiego, edukacją objęto 497 dzieci i 362 rodziców.

Program odebrany bardzo pozytywnie z dużym zaangażowaniem i zainteresowaniem dzieci i akceptacji rodziców. Program przyniósł efekty - dzieci poznały czynniki mające wpływ na zdrowie, nabyły wiedzę dotyczącą szkodliwości dymu tytoniowego i skutków jego działania na organizm ludzki co pozwala przyjąć właściwą postawę wobec zagrożenia nikotynowego (biernego palenia). Dzieci przekazywały wiedzę rodzicom na temat szkodliwości palenia - efektem tego dwie mamy ograniczyły palenie a jedna mama nie pali i próbuje rzucić palenie.

„Nie pal przy mnie proszę” - program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych. Program ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. W realizacji programu brało udział 13 szkół podstawowych, uczestniczyło 450 uczniów i 296 rodziców.

Działania w ramach tego programu powiązane były z działaniami zdrowotnymi realizowanymi na terenie szkoły. Uczniowie chętnie angażowali się podczas zajęć, dyskutowali, odpowiadali na pytania, opowiadali o sytuacjach z najbliższego otoczenia, pojawiały się komentarze, że dzieci często muszą przebywać w miejscach, w których bliscy palą papierosy. Uczniowie zwrócili uwagę na szkodliwe działanie dymu papierosowego oraz na stronę finansową i wydatków związanych z paleniem. Zwracano uwagę na sposób reagowania dziecka, gdy w jego otoczeniu ktoś pali. Rodzice chętnie uczestniczyli w proponowanych zajęciach: spotkaniach edukacyjnych czy prelekcjach. Szkoły angażowały rodziców w działania dodatkowe w ramach realizacji programu. Przy realizacji programu wsparcia udzielali: pielęgniarki szkolne, samorządy lokalne, rodzice.

Założenia profilaktyczne programu przyniosły zamierzony efekt, rodzice deklarują niepalenie i zaprzestają palenia w obecności dzieci. Jeden uczeń wyznał, że jego tata przestał palić papierosy, czynnikiem sprzyjającym temu była kontynuacja tematyki antytytoniowej - w kl. 7⁰ uczeń uczestniczył w programie „Czyste powietrze wokół nas”.

„Znajdź właściwe rozwiązanie” - jest to program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjum. W tym okresie nauki gwałtownie wzrasta liczba dzieci

i młodzieży próbujących po raz pierwszy zapalić papierosa. Nadrzędnym celem programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów.

Do programu przystąpiło 3 oddziały gimnazjalne i 10 szkół podstawowych. W realizacji programu uczestniczyło 530 uczniów i 256 rodziców.

Program spotkał się z pozytywnym odbiorem zarówno wśród uczniów szkoły podstawowej i młodzieży gimnazjalnej jak również rodziców. Niejednokrotnie wsparcia udzielił OPS i Kościół. Rodzice z zaangażowaniem włączyli się w realizację programu, są bardziej zainteresowani co dzieci robią po zajęciach szkolnych.

Uczniowie uświadomili sobie, że zaprzestanie palenia przynosi korzyści natychmiastowe oraz korzyści w przyszłości. Dużym plusem programu jest wzmacnianie pozytywnych zachowań i postaw wśród młodzieży. Program uświadomił uczestnikom, że również przebywanie w towarzystwie osób palących jest szkodliwe dla zdrowia. Zdobyli wiedzę, że większość dzieci, młodzieży i dorosłych nie pali. Wśród młodzieży coraz większą popularnością cieszą się e-papierosy stanowiące nowe zagrożenie zdrowotne!!!

„Bieg po zdrowie” - program edukacji antytytoniowej opracowany przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy z ekspertami. Odbiorcami programu byli uczniowie klas IV szkoły podstawowej.

Główne cele programu:

- opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży,
- pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
- zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W realizacji programu brało udział 18 szkół podstawowych, uczestniczyło 302 uczniów i 282 rodziców.

Szkolni koordynatorzy programu bardzo pozytywnie odbierają program "Bieg po zdrowie". Program bardzo podobał się dzieciom, angażowały się w wykonywanie zadań, bardzo pomocne były zeszyty ćwiczeń i filmiki. Dzieci były bardzo zainteresowane i aktywnie uczestniczyły w lekcjach szczególnie chętnie pracowały nad elementami dotyczącymi zachowań asertywnych. Działania zyskały aprobatę rodziców. Wykazywali się zaangażowaniem i zainteresowaniem. Sami dostrzegli potrzebę rozmawiania na temat szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów. Czwartoklasiści nie pochwalają palenia ani przez osoby dorosłe, ani tym bardziej przez nastolatków. Podczas lekcji odbywały się dyskusje o tym, czy w ich otoczeniu ktoś pali, poszukiwane były rozwiązania jak temu zaradzić. Uczniowie chętnie wykonali komiksy, które miały na celu przestrzeganie przed sięganiem po papierosy oraz nakłaniały do bycia asertywnym w tej kwestii. Dzieci opowiadały, że dorośli palą w ich obecności papierosy - nauczyły się zachowań asertywnych. Zdobytą wiedzę i umiejętności uczniowie będą mogli stosować w życiu codziennym. Zamierzone cele zostały osiągnięte, wujek jednego ucznia w trakcie realizacji programu rzucił palenie.

PROFILAKTYKA CHORÓB ZAKAŹNYCH I ONKOLOGICZNYCH

Program edukacyjny „Podstępne WZW” - program adresowany do uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Celem tych działań było: upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadgimnazjalnych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażenia HBV i HCV, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie oraz pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością dot. zachowań zdrowotnych własnych i innych ludzi. W roku szkolnym 2018/2019 program profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby pt: „Podstępne WZW” realizowany był wśród 254 uczniów w 4 szkołach ponadgimnazjalnych.

Program edukacyjny pt. „Znamie! Znam je?” mający na celu upowszechnienie wiedzy o czerniaku – nowotworze złośliwym skóry, adresowany był do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W roku szkolnym 2018/2019 na terenie powiatu sandomierskiego program zrealizowało 6 szkół ponadgimnazjalnych. W programie uczestniczyło 359 uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Dzięki realizacji zajęć programowych, wśród uczniów upowszechniono wiedzę na temat czerniaka

i skutecznych metod zabezpieczania się przed tym nowotworem skóry. Uczniowie, dzięki specjalnie przygotowanemu filmowi oraz materiałom informacyjnym dowiedzieli się, jak prawidłowo sprawdzać skórę i uchronić się przed czerniakiem.

Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”, którego celem głównym jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy. Zadaniem programu jest zachęcanie do odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższego otoczenia. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym.

Na terenie powiatu sandomierskiego realizację programu w roku szkolnym 2018/2019 podjęto 9 szkół ponadgimnazjalnych, edukacją objęto 442 uczniów i 138 rodziców.

Dodatkowym elementem realizacji w/w programów były spotkania edukacyjne na temat profilaktyki chorób onkologicznych dla młodzieży i personelu szkół przeprowadzone przez Panią Jadwigę Zapała ze Świętokrzyskiego Centrum Onkologii oraz możliwość wykonania cytologii dla osób po 25 roku życia w CYTOBUSIE ze Świętokrzyskiego Centrum Onkologii.

PROFILAKTYKA HIV/AIDS

Działania PSSE w Sandomierzu w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS miały na celu przypomnieć, że epidemia HIV/AIDS to problem wciąż aktualny. Podjęto działania na rzecz jego rozwiązania upowszechniając informacje na temat HIV/AIDS, sposobów ograniczania ryzyka zakażenia oraz propagowanie symbolu „Czerwonej kokardki” jako znaku solidarności z osobami, które cierpią z tego powodu.

W II LO w Sandomierzu podczas którego prowadzono: rozdawnictwo materiałów edukacyjnych zorganizowano stoisko informacyjno-edukacyjne w holu szkoły gdzie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych na temat HIV/AIDS. Odbył się konkurs wiedzy na temat HIV/AIDS, podczas którego młodzież wykazała się dużą wiedzą z zakresu zapobiegania zakażeniom wirusem HIV i zachorowań na AIDS. Drobne gadżety dla zwycięzców ufundował PPIS w Sandomierzu.

Prowadzona edukacja stanowi pierwszy krok na drodze upowszechnienia problematyki HIV i AIDS przez co pozwoli młodym ludziom wykorzystać zdobytą wiedzę na temat ryzykownych zachowań oraz uchroni przed zakażeniem na HIV oraz zachorowaniem na AIDS.

PROFILAKTYKA OTYŁOŚCI

Program edukacyjny „Trzymaj Formę!” - w programie edukacją objęto 1112 uczniów z 25 oddziałów gimnazjalnych i szkół podstawowych. Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Program skierowany jest do szkół gimnazjalnych klas III i szkół podstawowych klas V-VIII oraz ich rodziców. Program dotyczy promocji zdrowego stylu życia, powinien wdrażać zasady zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, odpowiedzialności za własne zdrowie poprzez dokonywanie właściwych wyborów.

Inauguracja programu rozpoczęła się szkoleniem dla szkolnych koordynatorów programu. W programie szkolenia odbył się wykład Dietetyka inż. Aleksandry Pawlica z Centrum Dietetycznego NATURHOUSE w Sandomierzu pt: „Zasady zdrowego żywienia dzieci i młodzieży”. Uczniowie wraz z opiekunem Panią Agnieszką Werstler nauczycielem WF w Gimnazjum w Samborcu zaprezentowali wyniki badań przeprowadzonych w roku szkolnym 2016/2017 pt: „Czy systematyczna aktywność fizyczna wpływa na poprawę ogólnej sprawności fizycznej”. Wniosek był tylko jeden każda aktywność fizyczna wpływa pozytywnie na organizm.

Ponadto przedstawiono założenia programu edukacyjnego na rok szkolny 2018/19. W ramach realizacji programu propagowano ogólnopolski „Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia”.

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

W 2019 roku realizowano projekt pt: „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”, współfinansowanego w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Działania skierowane były do osób dorosłych do których docierano organizując stoiska informacyjno-edukacyjne podczas imprez plenerowych oraz działań edukacyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych w czasie których prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych jak również udzielano informacji gdzie można otrzymać porady dotyczące profilaktyki uzależnień ponadto wykonywano pomiary zawartości tlenku węgla w wydychanym powietrzu u palaczy. W celach edukacyjnych prezentowano alkogogle i narkogogle, które pozwalają zobaczyć świat po zażyciu środków psychoaktywnych.

W ramach w/w projektu realizowano program edukacyjny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych pt: „ARS, czyli jak dbać o miłość?”. Głównym celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez młodzież (np. alkoholu, tytoniu, narkotyków i dopalaczy), także w kontekście przyszłych ról rodzicielskich. Program realizowany był w 7 placówkach ponadgimnazjalnych z terenu powiatu sandomierskiego. Edukacją objęto 229 uczniów.

Uczniowie z Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Sandomierzu zajęli II miejsce w etapie wojewódzkim konkursu na film krótkometrażowy pt: „Szkoła wolna od używek”.

PROFILAKTYKA „DOPALACZY” (środków zastępczych)

Działania skierowane były w 2019 roku do młodzieży podczas prowadzonej „Akcji letniej i zimowej”. Prowadzono spotkania edukacyjne dla uczniów, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych o zagrożeniach związanych z zażywaniem tzw. „dopalaczy”. PPIS był współorganizatorem II POWIATOWEJ KONFERENCJI PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ pt: „Pedagogiczno-zdrowotne aspekty uzależnień dzieci i młodzieży”. Konferencja skierowana była do przedstawicieli placówek zajmujących się nauczaniem i wychowaniem dzieci i młodzieży.

FESTIWAL PIOSENKI O ZDROWIU „Zdrowe Nutki 2019”

Celem konkursu było zainteresowanie dzieci i ich opiekunów tematyką zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, zainspirowanie uczestników do poszukiwań treści prozdrowotnych i nowych form wyrazu, aktywizacja środowisk szkolnych w zakresie działań prozdrowotnych. Tematem utworów wokalnie-muzycznych był zdrowy styl życia, zdrowe odżywianie oraz znaczenie aktywności fizycznej. Organizatorem konkursu było Polskie Towarzystwo Higieniczne, Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kielcach.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Obrazowie prezentowała powiat sandomierski w Etapie Wojewódzkim Festiwalu w dniu 29.10.2019r. w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach - dzieci z kl. III wykonały utwór pt: „Za zdrowiem krok”.

Uczestnicy Festiwalu otrzymali dyplomy i podziękowania oraz nagrody i poczęstunek ufundowane przez Polskie Towarzystwo Higieniczne.

PROMOCJA ZASAD ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

PSSE w Sandomierzu wielokrotnie uczestniczyła w spotkaniach edukacyjnych skierowanych do szerokiej społeczności lokalnej tj: dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, których tematem były zasady zdrowego odżywiania, przeciwdziałanie otyłości, higiena osobista, zdrowy styl życia, przeciwdziałanie uzależnieniom, szkodliwości palenia, zagrożeń związanych z zażywaniem „dopalaczy” (środków zastępczych).

Ponadto PSSE w Sandomierzu uczestniczyła w imprezach masowych tj. Wojewódzkie Święto Kwitnącej Jabłoni w Samborcu, „Europejskie Święto Jabłka – Obrazów 2019, SANDOMIERSKIE SENIORALIA SANDOMIERZ 2019, Dniu bezpieczeństwa w Zakładach NSG Group w Polsce-hala magazynowa Pilkington Automotive Poland.

PODSUMOWANIE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wielokrotnie podejmował wspólne działania z:

- Starostwem Powiatowym w Sandomierzu,

- Urzędami Miast i Gmin z terenu powiatu sandomierskiego,
- Zarządem Rejonowym PCK w Sandomierzu,
- Zespołem Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich im. KEN w Sandomierzu,
- Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Zawichoście,
- Komendą Powiatową Policji w Sandomierzu,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sandomierzu,
- Oddziałem Rejonowym Polskiego Czerwonego Krzyża w Sandomierzu,
- Centrum Dietetycznym NATURHOUSE w Sandomierzu,
- Świetlicami Środowiskowymi w Sandomierzu,
- firmą Pilkington Automotive Poland w Sandomierzu,
- Placówkami oświatowo-wychowawczymi,
- Podmiotami działalności leczniczej.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Sandomierzu <http://www.psse-sandomierz.pl/> zamieszczano informacje na temat prowadzonych akcji profilaktycznych. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Współpracowano z placówkami oświatowo-wychowawczymi i podmiotami leczniczymi w ramach prowadzonych programów edukacyjnych i akcji prozdrowotnych. Celem działań było propagowanie zasad zdrowego stylu życia, profilaktyka uzależnień, zapobieganie chorobom zakaźnym oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Sandomierzu wielokrotnie uczestniczył w prowadzonych działaniach profilaktycznych udzielając zarówno wsparcia merytorycznego jak i finansowego np. wydruk materiałów edukacyjnych i promocyjnych.

Dzięki uchwalonemu i wdrożonemu w życie „Powiatowemu Programowi Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego” jest możliwe zaangażowanie wielu instytucji w program poprawy szeroko rozumianego ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego. Szczególny nacisk jest kładziony na akcję edukacyjno-profilaktyczną skierowaną do dzieci i młodzieży. Po przeprowadzeniu tej akcji udało się dotrzeć do świadomości większości dzieci i młodzieży szkolnej z pełną informacją nt. szkodliwości palenia papierosów, używania alkoholu, zagrożenia narkomanią, radzenia sobie ze stresem, trudnościami, przemocą rówieśniczej i w rodzinie, a także zagrożenia sektami. Dzięki zrozumieniu wielu instytucji, organizacji społecznych i samego społeczeństwa było możliwe osiągnięcie założonych celów. Ponadto w realizacji tego programu wiele uwagi, działań i poczynań inwestycyjnych ukierunkowano na zdecydowaną poprawę bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, sanitarnego i weterynaryjnego powiatu sandomierskiego. Należy podkreślić, że na wypadek zaistnienia jakiegokolwiek zagrożenia i ewentualnie powstałych klęsk żywiołowych, organizacją i koordynacją działań ratowniczych zajmuje się Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Starosta Sandomierski

Marcin Piwnik